

T.C.
Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü
İlköğretim Anabilim Dalı
Sınıf Öğretmenliği Tezli Yüksek Lisans Programı

KEMALETTİN TUĞCU'NUN HİKÂYELERİNDE SÖZ VARLIĞI

Burak ORUÇ
Yüksek Lisans Tezi

Tez Danışmanı
Prof. Dr. Nihat KARAER

Burdur, 2019

T.C.
Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü
İlköğretim Anabilim Dalı
Sınıf Öğretmenliği Tezli Yüksek Lisans Programı

KEMALETTİN TUĞCU'NUN HİKÂYELERİNDE SÖZ VARLIĞI

Burak ORUÇ
Yüksek Lisans Tezi

Tez Danışmanı
Prof. Dr. Nihat KARAER

Burdur, 2019

**BURDUR MAKÜ EĞİTİM
BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

YÜKSEK LİSANS JÜRİ ONAY FORMU

M.A.K.Ü Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun 20.12.2018 tarih ve 2018-266/4 sayılı kararıyla oluşturulan jüri tarafından 18/01/2019 tarihinde tez savunma sınavı yapılan Burak Oruç'un Kemalettin Tuğcu'nun Hikayelerinde Söz Varlığı konulu tez çalışması İlköğretim Anabilim Dalında YÜKSEK LİSANS tezi olarak kabul edilmiştir.

JÜRİ

ÜYE : Prof. Dr. Nihat KARAER
(Tez Danışmanı)

ÜYE : Dr. Öğr. Hüseyin MERTOL

ÜYE : Dr. Öğr. Üyesi Mustafa BİLGEN

ONAY

M.A.K.Ü Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun tarih ve sayılı kararı.

İMZA/MÜHÜR

BİLDİRİM

Tez yazma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyduğumu, yararlandığım tüm kaynakları kaynak gösterme ilkelerine uygun olarak kaynakçada belirttiğimi ve bu bölümler dışındaki tüm ifadelerin şahsıma ait olduğunu taahhüt edip, tezimin kaynak göstermek koşuluyla aşağıda belirttiğim şekilde fotokopi ile çoğaltılmasına izin veriyorum.

[] Tezimin/Raporumun tamamı her yerden erişime açılabilir.

[] Tezim/Raporum sadece Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi yerleşkelerinden erişime açılabilir.

[] Tezimin/Raporumun yıl süreyle erişime açılmasını istemiyorum. Bu sürenin sonunda uzatma için başvuruda bulunmadığım takdirde, tezimin/raporumun tamamı her yerden erişime açılabilir.

Burak ORUÇ

Tarih

İmza

Kemalettin Tuğcu'nun Hikâyelerinde Söz Varlığı

(Yüksek Lisans Tezi)

Burak ORUÇ

ÖZ

Bu araştırmanın amacı, Kemalettin TUĞCU tarafından yazılmış hikâyelerde yer alan söz varlığını belirlemektir. Araştırma nitel bir çalışma olup doküman incelemesi tekniğine dayalı olarak yapılmıştır. Araştırmanın çalışma materyallerini, Kemalettin TUĞCU tarafından yazılan Ana Hakkı, Ceylanlı Bahçe, Çifte Kumrular, Çingene Kızı, Çocuk Hırsızları, Dede İle Torun, Deniz Kızı, Eski Bir Masal, Gece Kuşları, Gülçin Abla, Hırdavatçı Dede, İçler Acısı, Kolsuz Bebek, Mercan Kolye, Minenin Arkadaşı, Ninelerin Ninesi, Sakat Çocuk, Son Çocuk, Şehir Çocuğu, Uğurlu Çocuk isimli 20 adet hikâye kitabı oluşturmaktadır. Araştırmada söz varlığına ait unsurlar doküman incelemesi tekniği ile tek tek bulunmuş ve türüne göre gruplandırılarak frekans tabloları oluşturulmuştur. Elde edilen bulgularla, önce her bir hikâye kendi içerisinde bir değerlendirmeye alınmıştır. Daha sonra bütün hikâyelerdeki bulgular, toplu ve karşılaştırmalı olarak değerlendirilmiştir. Araştırmanın güvenilirliğini ortaya koymak için Miles ve Huberman'a (1994) ait olan güvenilirlik formülü kullanılmıştır. Hesaplama sonucunda araştırmanın güvenilirliği % 88 olarak hesaplanmıştır. Araştırma sonuçlarına göre söz varlığına ait öğelerin hikâyeler arasında farklı sayı ve sıklıklarda dağıldığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Hikâye, Kemalettin Tuğcu, Söz Varlığı

Sayfa Adedi : 137

Danışman : Prof. Dr. Nihat Karaer

The Vocabulary In The Stories By Kemalettin Tuğcu

(Master Thesis)

Burak ORUÇ

ABSTRACT

The purpose of this research, it is about some citations while was written from stories by Kemalettin TUĞCU.

It is based on document review technique which worked as qualitative studying materials of research, Ana Hakkı, Ceylanlı Bahçe, Çifte Kumrular, Çingene Kızı, Çocuk Hırsızları, Dede İle Torun, Deniz kızı, Eski bir Masal Gece Kuşları, Gülçin Abla, Hırdavatçı Dede, İçler Acısı, Kolsuz Bebek, Mercan Kolye, Minenin Arkadaşı, Ninelerin Ninesi, Sakat Çocuk, Son Çocuk, Şehir Çocuğu, Uğurlu Çocuk named twenty stories is formed by kemalettin tuğcu components which is about citations in this research found one by one and frequency tables are formed group by classifying. Firstly each of story evaluated in itself whith the results obtained. Afterwards, all finding these stories are evaluated as collective and comparative.To reveal reliability of research, he is used reliability formula which belong Miles and Huberman (1994).As a result of calculation, the reliability of research is calculated percents 88. According to research results components which is about citations are observed different number and frequency between stories.

Key Words : Story, Kemalettin Tuğcu, Vocabulary

Page Number: 137

Supervisor : Prof. Dr. Nihat Karaer

TEŞEKKÜR

Yüksek lisans eğitimime başladığım ilk günden bugüne kadar her konuda destek ve yardımlarını gördüğüm danışmanım Prof. Dr. Nihat KARAER'e, çalışmalarımı titizlikle inceleyerek olumlu görüş ve katkılarda bulunan hocam Dr. Öğr. Üyesi Mustafa BİLGEN'e teşekkürlerimi sunarım.

Ayrıca hayatım boyunca maddi ve manevi desteklerini hiçbir zaman esirgemeyen, beni yüksek lisans eğitimim aşamasında her zaman cesaretlendirerek yanımda olan sevgili aileme sonsuz sevgi ve teşekkürlerimi sunuyorum.

İÇİNDEKİLER

BİLDİRİM.....	i
ÖZ.....	ii
ABSTRACT	iii
TEŞEKKÜR	iv
İÇİNDEKİLER.....	v
KISALTMALAR	viii
TABLOLAR DİZİNİ	ix
BÖLÜM I	1
GİRİŞ	1
1.1. Problem Durumu	1
1.2. Problem Cümlesi	3
1.2.1. Alt problemler.	3
1.3. Araştırmanın Amacı	3
1.4. Araştırmanın Önemi	3
1.5. Sayıtlılar	4
1.6. Sınırlılıklar	4
BÖLÜM II.....	5
KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR.....	5
2.1.Kuramsal Çerçeve	5
2.1.1. Sözcük	5
2.1.1.1. Sözcüğün Tanımı ve Kapsamı.....	5
2.1.2. Söz Varlığı.....	7
2.1.2.1. Söz Varlığının Tanımı ve Kapsamı	7
2.1.2.2. Söz Varlığının İçerdiği Öğeler	8
2.1.2.2.1. Argo.....	8
2.1.2.2.2. Atasözü.....	9
2.1.2.2.3. Deyimler.....	11
2.1.2.2.4. Hitap ve Ünlemler.....	12
2.1.2.2.5. İkilemeler.....	13
2.1.2.2.6. İlişki Sözler.....	14
2.2. İlgili Araştırmalar	15

BÖLÜM III	17
YÖNTEM.....	17
3.1. Araştırmanın Modeli	17
3.2. Çalışma Materyalleri	17
3.3. Veri Toplama Süreci	18
3.4. Verilerin Analizi.....	18
BÖLÜM IV	20
BULGULAR VE YORUM	20
4.1. Ana Hakkı İsimli Hikâyede Söz Varlığı.....	20
4.2. Ceylanlı Bahçe İsimli Hikâyede Söz Varlığı	24
4.3. Çifte Kumrular İsimli Hikâyede Söz Varlığı	27
4.4. Çingene Kızı İsimli Hikâyede Söz Varlığı.....	30
4.5. Çocuk Hırsızları İsimli Hikâyede Söz Varlığı	33
4.6. Dede ile Torun İsimli Hikâyede Söz Varlığı.....	36
4.7. Deniz Kızı İsimli Hikâyede Söz Varlığı.....	39
4.8. Eski Bir Masal İsimli Hikâyede Söz Varlığı	42
4.9. Gece Kuşları İsimli Hikâyede Söz Varlığı.....	45
4.10. Gülçin Abla İsimli Hikâyede Söz Varlığı	49
4.11. Hırdavatçı Dede İsimli Hikâyede Söz Varlığı.....	53
4.12. İçler Acısı İsimli Hikâyede Söz Varlığı	56
4.13. Kolsuz Bebek İsimli Hikâyede Söz Varlığı	59
4.14. Mercan Kolye İsimli Hikâyede Söz Varlığı.....	62
4.15. Mine'nin Arkadaşı İsimli Hikâyede Söz Varlığı.....	66
4.16. Ninelerin Ninesi İsimli Hikâyede Söz Varlığı	70
4.17. Sakat Çocuk İsimli Hikâyede Söz Varlığı.....	74
4.18. Son Çocuk İsimli Hikâyede Söz Varlığı	77
4.19. Şehir Çocuğu İsimli Hikâyede Söz Varlığı	80
4.20. Uğurlu Çocuk İsimli Hikâyede Söz Varlığı	84
4.21. Argo sözlerin Hikâyelere Dağılımı	87
4.22. Atasözlerinin Hikâyelere Dağılımı.....	88
4.23. Deyimlerin Hikâyelere Dağılımı	88
4.24. İkiilemelerin Hikâyelere Dağılımı.....	90
4.25. İlişki Sözlerin Hikâyelere Dağılımı.....	91
4.26. Hitap ve Ünlemlere Ait İfadelerin Hikâyelere Dağılımı	91

4.27. Terim Anlamalı Sözcüklerin Hikâyelere Dağılımı	92
BÖLÜM V	93
SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER.....	93
5.1.Sonuç ve Tartışma.....	93
5.2. Öneriler.....	97
KAYNAKLAR.....	98
EKLER	102
EK-1.....	103
ÖZGEÇMİŞ	137

KISALTMALAR

MAKÜ: Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi

MEB: Milli Eğitim Bakanlığı

TDK: Türk Dil Kurumu

TABLolar DİZİNİ

<u>Tablolar</u>		<u>Sayfa</u>
Tablo 1	İlkokul Sözcük Kazanım Tablosu.....	2
Tablo 2	Hikâye İsimlerinin Kodlarını Gösteren Tablo.....	19
Tablo 3	Ana Hakkı İsimli Hikâyede Söz Varlığı.....	21
Tablo 4	Ceylanlı Bahçe İsimli Hikâyede Söz Varlığı.....	24
Tablo 5	Çifte Kumrular İsimli Hikâyede Söz Varlığı.....	27
Tablo 6	Çingene Kızı İsimli Hikâyede Söz Varlığı.....	30
Tablo 7	Çocuk Hırsızları İsimli Hikâyede Söz Varlığı	33
Tablo 8	Dede ile Torun İsimli Hikâyede Söz Varlığı	36
Tablo 9	Deniz Kızı İsimli Hikâyede Söz Varlığı.....	39
Tablo 10	Eski Bir Masal İsimli Hikâyede Söz Varlığı.....	42
Tablo 11	Gece Kuşları İsimli Hikâyede Söz Varlığı.....	45
Tablo 12	Gülçin Abla İsimli Hikâyede Söz Varlığı.....	49
Tablo 13	Hırdavatçı Dede İsimli Hikâyede Söz Varlığı.....	53
Tablo 14	İçler Acısı İsimli Hikâyede Söz Varlığı.....	56
Tablo 15	Kolsuz Bebek İsimli Hikâyede Söz Varlığı.....	59
Tablo 16	Mercan Kolye İsimli Hikâyede Söz Varlığı.....	62
Tablo 17	Mine'nin Arkadaşı İsimli Hikâyede Söz Varlığı.....	66
Tablo 18	Ninelerin Ninesi İsimli Hikâyede Söz Varlığı.....	70
Tablo 19	Sakat Çocuk İsimli Hikâyede Söz Varlığı.....	74
Tablo 20	Son Çocuk İsimli Hikâyede Söz Varlığı.....	77
Tablo 21	Şehir Çocuğu İsimli Hikâyede Söz Varlığı.....	80
Tablo 22	Uğurlu Çocuk İsimli Hikâyede Söz Varlığı.....	84

Tablo 23	Argo sözlerin Hikâyelere Dağılımı.....	87
Tablo 24	Terim Anamlı Sözcüklerin Hikâyelere Dağılımı.....	92
Tablo 25	Atasözlerinin Hikâyelere Dağılımı.....	103
Tablo 26	Deyimlerin Hikâyelere Dağılımı.....	104
Tablo 27	İkilemelerin Hikâyelere Dağılımı.....	122
Tablo 28	İlişki Sözlerin Hikâyelere Dağılımı.....	132
Tablo 29	Hitap ve Ünlemlere Ait İfadelerin Hikâyelere Dağılımı.....	136

BÖLÜM I

GİRİŞ

Bu bölümde araştırmaya temel teşkil eden problem durumu, problem cümlesi ve alt problemler ile araştırmanın amacı, önemi ve sınırlılıklarına yer verilmiştir.

1.1. Problem Durumu

Sözlü iletişimin sağlanmasında, bireylerin duygu ve düşüncelerini anlatmalarında dil dediğimiz soyut varlık kullanılmaktadır. Dil, Türk Dil Kurumu (TDK)'na göre (2005) 'insanların duygu ve düşüncelerini ifade etmek için kelimeler ve işaretlerle yaptıkları anlaşma' olarak ifade edilmektedir. Dil üzerine yapılan bu tanımdan hareketle dilde, kelimelerin olmazsa olmaz olduğu gerçeğini söylememiz mümkündür. Bireyler dili oluşturan kelimeler vasıtası ile anlamlı cümleler kurarak birbirleriyle iletişimde bulunurlar. Aslında kullandıkları bu kelimeler, içinde yaşadıkları toplumun da söz varlığını oluşturmaktadır. Söz varlığı bir dili oluşturan kalıp sözlerin, ikilemelerin, deyimlerin, atasözlerinin ve çeşitli anlatım kalıplarının oluşturduğu bütündür (Aksan, 2015, s. 15). Söz varlığı bir toplumun kendine ait karakterini, manevi unsurlarını, hangi etkenlerden etkilendiğini, yaşayış tarzını büyük ölçüde ortaya koyar (Aksan, 2015). Bu yüzden bir toplumdaki genel yaşayışı öğrenmek için toplumda var olan dile bakmak gereklidir.

Bireylerin yaşadığı ortamda var olan çeşitli varlıkları anlamlandırması için geniş bir söz varlığına sahip olması gerekmektedir. Buna sahip olan birey çevresinde gelişen olayları zengin bir düşünce sistemi ile yorumlayarak olaylara farklı açılardan bakabilir. Bu bakış açısı da toplumda fark yaratmasına ve topluma katkıda bulunmasını sağlar. Gülerüz'e göre (2003) bireyin kullandığı söz varlığını genişletmesi geniş bir dünya görüşüne sahip olmasına bu sayede de yaratıcı ve iletişim becerisi yüksek bir insan haline dönüşmesini sağlamaktadır. Söz varlığı temel dil becerilerini geliştirmekte bu temel dil becerileri de diğer alanların

gelişimini tetiklemektedir (Özek ve Yalçın, 2006). Görüldüğü gibi bireyin söz varlığını geliştirmesi sadece dil becerisinin artması ile sınırlı kalmamak da aynı zamanda farklı alanlardaki başarısının artmasını da sağlayabilmektedir. Bireylerde yer alan söz varlığı ise çeşitli şekillerle artırılabilir. İlk kelime kazanımları aile de başlar, ilerleyen yıllarda ise okulda devam eder. Okulda okutulan kitaplar söz varlığı kazanımı açısından önemli bir yer tutmaktadır. Çünkü birey okuduğu kitapta yer alan ve anlamını bilmediği bir sözcüğün anlamını, sözün gelişinden çıkarma yoluna gidebilir veya sözlük aracılığı ile öğrenmek isteyebilir (Calp, 2007). Böylece de birey söz varlığını her hikâyede biraz daha artırır. Burada dikkat edilmesi gereken nokta okuma esnasında öğrencinin gelişigüzel sözcük seçmesinin önüne geçilmesidir (Akyol, 2008). Söz varlığına katkı sağlayacak sözcükler kasıtlı olarak öğrencinin önüne getirilmelidir. Bu da amaca uygun hikâyeler ile sağlanmaktadır.

İlkokul Türkçe dersinde yer alan söz varlığı kazanımları Tablo 1’ de gösterilmiştir.

Tablo 1.

İlkokul Sözvarlığı Kazanım Tablosu

Kazanımın Olduğu Sınıf	Ait	Kazanımlar
2. Sınıf Dersi	Türkçe	T.2.3.7. Görselden/görsellerden hareketle bilmediği kelimeleri ve anlamlarını tahmin eder. T.2.3.8. Kelimelerin zıt anlamlılarını tahmin eder. T.2.3.9. Kelimelerin eş anlamlılarını tahmin eder.
3. Sınıf Dersi	Türkçe	T.3.3.7. Görselden/görsellerden hareketle bilmediği kelimelerin anlamlarını tahmin eder. T.3.3.8. Kelimelerin zıt anlamlılarını bulur. T.3.3.9. Kelimelerin eş anlamlılarını bulur. T.3.3.10. Eş sesli kelimelerin anlamlarını ayırt eder.
4. Sınıf Dersi	Türkçe	T.4.3.7. Kelimelerin zıt anlamlılarını bulur. T.4.3.8. Kelimelerin eş anlamlılarını bulur. T.4.3.9. Eş sesli kelimelerin anlamlarını ayırt eder. T.4.3.10. Okuduğu metindeki gerçek, mecaz ve terim anlamlı sözcükleri belirler. T.4.3.11. Deyim ve atasözlerinin metnin anlamına katkısını kavrar. T.4.3.12. Bağlamdan yararlanarak bilmediği kelime ve kelime gruplarının anlamını tahmin eder

Tablo 1’de yer alan İlköğretim Türkçe Dersi Öğretim Müfredat’ına (MEB, 2018) bakıldığında ortaya söz varlığına ait kazanımlar çıkmaktadır. Bu kazanımlar 2.sınıf seviyesinden başlayıp 4.sınıfa kadar uzanan bir ağ şeklindedir. Kazanımlara bakıldığında söz varlığının oluşumunda hikâyelerin ne denli önemli olduğu görülmektedir.

1.2. Problem Cümlesi

Bu araştırmanın problemini, ‘Kemalettin TUĞCU hikâyeleri söz varlığına ait ne gibi unsurlara sahiptir?’ sorusu oluşturmaktadır.

1.2.1. Alt problemler. Bu çalışmada aşağıdaki alt problemlere cevap aranmıştır.

1. Kemalettin TUĞCU hikâyeleri söz varlığına ait ne gibi unsurlara sahiptir?
2. Kemalettin TUĞCU hikâyelerinde kullanılan söz varlığına ait unsurlarda benzerlik ve farklılıklar nelerdir?

1.3. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, çalışma grubuna konu olan Kemalettin Tuğcu tarafından yazılmış hikâyelerde yer alan söz varlığını belirlemektir. Türk hikâyeciliği açısından önemli bir unsur olan Kemalettin Tuğcu üzerinde bu anlamda herhangi bir çalışma yapılmamış olması da çalışmanın başka bir amacıdır.

1.4. Araştırmanın Önemi

Yaşadığımız çağ gereği milletlerarası etkileşim çok yoğun şekilde yaşanmaktadır. Bu etkileşim de çoğu zaman kullanılan sözcüklere yansımaktadır. Buna karşı alabileceğimiz önlemlerin başında çocuğun dil gelişiminin sürekli olduğu ilkokul yılları gelmektedir. İlkokulda edinilen sözcük birikimi bireyin kendini geliştirmesi, ana dili olan Türkçe’yi doğru ve düzgün konuşması, gelecek nesillere doğru aktarması yönünden çok önemlidir. Bizden önceki nesillerden aldığımız ve günlük

hayatta sıkça karşılaştığımız bir başka deyişle dilimizin ayrılmaz bir parçası olan atasözleri, deyimler ve ikilemeler gibi söz varlığı unsurları ilkokul seviyesine yönelik hikâye kitapları içinde bu yüzden sıkça yer almalıdır. Bu hikâye kitaplarındaki eksikliklerin görülüp ilerleyen dönemde ilkokul öğrencileri için yazılacak hikâye kitaplarında bu eksikliklerin göz önünde bulundurularak hazırlanması açısından bu çalışma önem arz etmektedir.

1.5. Sayılılar

Araştırmada her bir sözcüğün frekansını bulmak için kullanılan Cibakaya dizin programının yeterli ve amacına uygun olduğu varsayılmıştır.

Ana Hakkı, Ceylanlı Bahçe, Çifte Kumrular, Çingene Kızı, Çocuk Hırsızları, Dede ile Torun, Deniz Kızı, Eski Bir Masal, Gece Kuşları, Gülçin Abla, Hırdavatçı Dede, İçler Acısı, Kolsuz Bebek, Mercan Kolye, Minenin Arkadaşı, Ninelerin Ninesi, Sakat Çocuk, Son Çocuk, Şehir Çocuğu, Uğurlu Çocuk adlı hikâyeler Kemalettin TUĞCU'nun kullandığı söz varlığını belirleme açısından yeterlidir.

Yukarıda adı geçen hikâyeler Kemalettin TUĞCU'nun söz varlığına ait hangi unsurları daha sık kullandığını belirleme açısından yeterlidir.

1.6. Sınırlılıklar

Bu araştırma, Kemalettin TUĞCU'nun kaleme aldığı Ana Hakkı, Ceylanlı Bahçe, Çifte Kumrular, Çingene Kızı, Çocuk Hırsızları, Dede ile Torun, Deniz Kızı, Eski Bir Masal, Gece Kuşları, Gülçin Abla, Hırdavatçı Dede, İçler Acısı, Kolsuz Bebek, Mercan Kolye, Minenin Arkadaşı, Ninelerin Ninesi, Sakat Çocuk, Son Çocuk, Şehir Çocuğu, Uğurlu Çocuk adlı hikâyeler ile sınırlıdır.

BÖLÜM II

KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1.Kuramsal Çerçeve

Bu bölümde, araştırmanın konusu ile ilgili literatür bilgisi taranarak araştırmanın kuramsal çerçevesi oluşturulmuştur.

2.1.1. Sözcük.

2.1.1.1. Sözcüğün tanımı ve kapsamı. Yeryüzünde var olan canlılar sürekli olarak birbiriyle etkileşim halindedir. Bu etkileşim kimi zaman davranışlar ile kimi zaman ise birbirlerine karşı çıkardıkları sesler ile mümkün olmaktadır. Canlılar içinde ayrı bir yeri olan insanların bu iki davranışı da sergilediği söylenebilir. Günlük hayatta birbirleri ile etkileşim içine girmek isteyen insanların bazı ses ya da ses öbeklerini bir araya getirerek anlamlı bütünler oluşturup konuştukları görülmektedir. Bu sayede insanlar arası bir etkileşim oluşmakta ve karşılıklı ihtiyaçlar giderilebilmektedir.

İnsanlar içinde yaşamış olduğu topluma çıkardığı bu sesler ile bağlı kalır. Hüzünlerini, sevinçlerini bu sesler yardımı ile açığa vurur. Özdemir'e göre (1969) birey taşıdığı düşünceleri ve duyguları çeşitli ses öbeklerinin yardımı ile aktarır paylaşamazsa hissettiği fikirler açığa çıkamaz ve yok olur. Vardar (1980) bahsettiğimiz bu söz öbeklerinin bir araya gelerek sözcükleri oluşturduğunu söylemektedir. Vardar'a göre (1980, s. 133) sözcük bir yada birden fazla ses biriminden oluşan, yazıda iki boşluk arasında yer alan, çoğu kez anlamsal birlik içinde olan, çeşitli dizilimsel kullanımlarda biçimce değişmeyen eklemli ses yada sesler öbeğidir. Püsküllüoğlu ise (2004) bu tanımı destekler nitelikte olarak sözcük hakkında şu ifadeye yer vermektedir; sözcük bir ya da birden çok heceden oluşan kullanıldığında belli bir anlamı olan cümle kurmaya yarayan ve cümle kurulumu sırasında özel bir görev üstlenen unsurlara denir.

Tanımlardan anlaşıldığı gibi insanlar arasında konuşma yoluyla bağ kuran ses öbeklerinin bir araya gelmesi ile sözcükler oluşmaktadır. İnsanlarda bu sözcükler sayesinde birbirleriyle etkileşim haline girmektedirler.

Günlük hayatta kullanılan her bir sözcüğün çeşitli konular hakkında bir ifadeye karşılık geldiği söylenebilir. Korkmaz'a göre (1992, s. 6) sözcük bir veya birden fazla heceli ses öbeklerinden oluşmuş ve tek başlarını zihinde bir karşılığı olan somut veya soyut yapıları ifadelerdir. Bu tanımları destekleyen başka bir ifade ise, Doğan (2010) tarafından yapılan seslerin bir araya gelmesi ile oluşan hecelerin farklı şekillerde birleşerek anlamlı bütünler haline alması sonucu ortaya çıkan ve insan zihninde anlamı bulunan ifadeler sözcük denir, ifadesidir. Bu iki tanımdan hareketle sözcüğün çeşitli ses birimlerinden ya da ses öbeklerinden bir araya geldiğini ve insan zihninde karşılığı olan ifadeler olduğu söylenebilir. Ediskun'a göre (2003, s. 87) kelimeler tek başına anlamı olan ya da bir dilbilgisi görevini üzerine almış tek ya da daha fazla heceli ses birlikleridir.

Ergin'e göre (1988, s. 95) kelimeler anlamı olan ya da dil bilgisi görevi üstlenen dil birlikleridir. Fakat Ediskun'un (2003) aksine bazı kelimelerin tek başlarına anlamı olmadığını bu tür kelimelerin ancak başka kelimeler ile birlikte kullanıldığında anlam kazandığını ifade eder.

Akerson (2000, s. 133) sözcüğü yeryüzünde bulunan tüm olayları, nesnelere ve durumları anlamlandırmaya yarayan dil terimi olarak tanımlamaktadır. Ayrıca sözcüğün yalnızca cümlenin tümü ele alındığında değer kazanacağını savunur.

Özdemir ise (2002, s. 90) sözcüğü tek başına anlamı olan ya da olmayan, cümle kurmak için kullanılan, yerine göre birden fazla anlam kazanabilen anlatım birimi olarak tanımlamaktadır.

Gencan ise (2001) sözcüğü anlamı olan ya da cümle kurulumunda kilit rol oynayan anlatım aracı olarak ele alarak diğer görüşlere yakın bir ifade sunmaktadır.

Yapılan ifadelerden hareketle sözcükle ilgili olarak bir ya da birden fazla ses öbeğinden meydana gelen, yerine göre tek başına anlamı olan fakat cümle içinde kullanıldığında önem kazanan, insanların duygu ve düşüncelerini ifade etmelerini kolaylaştıran, somut veya soyut bir karşılığı olan ifadelerdir, denilebilir.

2.1.2. Söz Varlığı.

2.1.2.1. Söz varlığının tanımı ve kapsamı. İnsanlar yaşadığı çevre ile ortak bir iletişim kurabilmesi ve kendilerini doğru bir şekilde ifade edebilmesi için birtakım sözcüklere ihtiyaç duyarlar. Bireylerin ihtiyaç duydukları bu sözcükler bireylerin konumuna göre farklılık arz edebilir. Eğitimli bireyler binlerce sözcüğe ihtiyaç duyarken, eğitimsiz kişiler daha azıyla yetinebilir. Kıran (2002, s. 242), söz varlığını bir bireyin günlük yaşamı esnasında kullandığı sözlüksel ifadelerin tümü olarak tanımlamaktadır. Yapılan tanıma bakıldığında yalnızca bireyin kullandığı kelimeler bütününe söz varlığı denildiği görülmektedir. Buradan çıkan anlama göre söz varlığı herkese göre değişkenlik göstermektedir.

TDK (2005, s. 2025) söz varlığını bir dilde var olan veya bir kimsenin bildiği, günlük yaşamında kullandığı sözlerin bütünü olarak tanımlamaktadır. Vardar (2002) tarafından yapılan tanım ise, TDK (2005) tarafından yapılan tanıma paralellik göstermektedir. Vardar'a göre (2002) söz varlığı bir bireyin kullandığı ya da bir toplumda yaşayan bireylerin kullandıkları dilde yer alan sözcüklerin tümü şeklinde ortaya çıkmaktadır.

Püsküllüoğlu (2004) söz varlığını bir dilin sözcük ve söz olarak kendine yer edinmiş unsurlarının bütünü olarak açıklarken, Aksan (2003b) tarafından söz varlığı bir toplum tarafında konuşulan ortak dili oluşturan sözcüklerin tümü olarak ifade etmektedir. Görüldüğü gibi bazı tanımlar söz varlığını bireylerin günlük hayatta aktif olarak kullandıkları kelimelerin tümü olarak tanımlarken, bazı tanımlar ise bir dilde var olan sözcüklerin tümü olarak ifade etmektedir.

Aksan'a göre (2003a) söz varlığı bir dilde yer alan sözcükleri, deyimleri, atasözlerini ve bilim, teknik sanat alanlarıyla ilgili olan terimleri barındıran unsurdur. Çotuksöken'e göre (1992) sözvarlığı bir dilde kendine yer edinmiş yerli ve yabancı sözcükler ile deyimler, kalıp sözler, atasözleri ve terimleri kapsayan sözler bütünüdür. Ayrıca söz varlığının tarihsel söz varlığı ve kullanımdaki söz varlığı olarak ikiye ayrıldığını ortaya atmaktadır.

Banguoğlu'na göre (2000) söz varlığı dilde anadilden gelen kelimelere süreç içinde yabancı dillerden etkileşim olması veya deyimler, atasözlerinin girmesi ile oluşan sözcükler bütünüdür. Bu tanımdan da anlaşılacağı gibi milletler arasındaki ticari, sosyal ve siyasal ilişkiler dilin söz varlığına da etki etmektedir. Geçmiş toplumlara

bakıldığı zaman süreç içinde toplumların birbirleriyle etkileşim içinde olduklarını görülmektedir. Bu etkileşim dillerin de ilişki içinde olmasına neden olmuştur.

Her alandan olduğu gibi çeşitli gereksinimler ortaya çıkınca yeni ürünlere ihtiyaç duyulur. İhtiyaç kalmayan ürünler ise kullanılmaz. Aksan'a göre (2003) her dilde söz varlığı adı verilen sözcüklerin, zamanla dil içi ve dil dışı etkenler sebebiyle unutulup kaybolduğu görülmektedir, bu şekilde unutulup ölen sözcükler sözel anlamda varlığını sürdürürken yazdı dilinde varlığını kaybeder. Böylece yazı dili ve lehçeler arasından ayrımlar meydana gelir.

Türkçe, söz varlığı bakımından zengin bir dildir. Çünkü insan zihninin ortaya koyduğu her nesnenin ya bir karşılığı vardır ya da buna karşılık üretilmesi mümkündür (Eker, 2003).

2.1.2.2. Söz varlığının içerdiği öğeler.

2.1.2.2.1 Argo. Argo, Aksoy (1997, s. 51) tarafından külhanbeylerinin kendi aralarında kullandıkları özel anlamlı sözler veya başkaları anlamasın diye kendi aralarında kullandıkları sözler olarak tanımlanmaktadır.

Bir başka tanımda ise argo kullanılan ortak dilden farklı olarak bir meslek grubunda veya belli bir topluluktaki insanlar tarafından kullanılan özel dil olarak tanımlanırken aynı zamanda serserilerin kullandığı sözler olarak da açıklanmaktadır (TDK, 2005, s. 83). Gencan'a göre (1974, s. 431) argo hırsız, eşkıya gibi toplum düzenini tarafından dışarıya itilmiş birtakım kişilerin kendi aralarında kullandıkları ve herkes tarafından anlaşılmayan özel dildir.

Vardar'a göre (1980, s. 24) argo, bir toplumda geçerli olarak kabul edilen, kullanılan dilden farklı fakat ondan türemiş olan, belli çevrelerce kullanılan ve herkesçe anlaşılmayan eğretilmelerin önemli bir yer tuttuğu kendine özgü şekli olan özel dildir.

Püsküllüoğlu'na göre (2004, s. 89) argo, aynı uğraş alanındaki insanların benimseyip kullandıkları ve genel dilden ayrılmış herkesçe anlaşılmayan özel dil olarak açıklanmaktadır.

Argonun toplum dilinden tamamen farklı olduğunu söylemek doğru olmaz. Çünkü argo bir toplumda geçerli olarak kabul edilen kullanılan dilden türemiş olan özel bir dildir (Vardar,2002).

Tanımlardan hareketle argo hakkında iki sonuca ulaşmamız mümkündür. Birincisi argonun mahalle arasında külhanbeyi olarak gezen serseri kişilerin kendi aralarında kullandıkları kaba sözler iken, ikincisi ise belli bir meslek grubunda çalışan insanlar tarafından kendi aralarında kullandıkları özel dildir.

2.1.2.2.2. Atasözleri. Atasözleri milli bir varlığı üzerlerinde taşırlar. Anlık olarak ortaya çıkan bir yapıda olmayıp uzun yıllardan itibaren sürekli olarak toplumdan topluma aktarımı sağlanarak geniş halk toplulukları tarafından kabul edilmişlerdir. Ortaya çıktıkları milletin ortak tecrübe ve deneyimlerinden ortaya çıktıkları için halk tarafından kesin ve değişmez kural özelliğine sahiptirler. Bu yüzden de atasözleri içinden çıktıkları toplum hakkında bilgiler taşırlar diyebiliriz. Bu ifademizi Aktaş' ın (2004) tanımı desteklemektedir. Aktaş (2004, s. 13) atasözlerini bir ulusun içinde var olmuş insanların uzun yıllar boyunca başına gelen olaylar, deneyimler ve gözlemlerden ortaya çıkan, genel kural ve değişmezlik özelliğini barındıran, halka mal olarak anonimleşmiş içinde yargı olan sözler olarak açıklamaktadır.

Aksoy (1997, s. 37) atasözlerini geniş halk kitlelerinin uzun yıllardan beri başına gelen olay veya durumlardan ortaya çıkardığı süreç içinde kalıplaşmış, kısa ve özlü sözler olarak tanımlamaktadır.

Özdemir (2000, s. 167) atasözlerini dilin döngüsünde varlıklarını sürdüren, sözcük dizilimleri değiştirilemeyen, bir ya da daha fazla topluma mal olmuş kısa, özlü ve yoğun anlatımlı sözler olarak açıklamaktadır. Atasözü uzun denemeler ve gözlemlere dayanan zaman içinde halka mal olmuş söz, darbimesel olarak da tanımlanmaktadır (TDK, 1998, s. 246).

Ünalın'a göre (2010, s. 106) atasözleri bir dilin söz varlığı içinde kendine yer bulmuş bir toplumun bilgeliğini, tecrübelerini, dünya görüşünü yansıtan nesilden nesile aktararak devamlılık kazanan sözlerdir.

Püsküllüoğlu (2004) atasözünü bir toplumda geçmişte yaşamış insanlar tarafından uzun deneyimlere, gözlemlere dayanan yargılarını genel kural, bilgece düşünce ya da öğüt olarak veren ve zaman içinde kalıplaşarak toplum tarafından benimsenmiş kısa ve özlü sözler olarak ifade eder. Atasözleri her toplumda yaşam boyu edinilen deneyim ve tecrübeleri kısa güçlü bir biçimde dile getiren ve toplumun kültürünü yansıtan ifadelerdir (Aksan, 2003a, s.81).

Çotuksöken (1992) atasözleri bir ulusun yada toplumun yıllar boyunca biriktirdiği deneyim ve tecrübeleri içinde barındıran ve anonimleşerek kalıplaşmış sözlerdir. Atasözleri bir toplumun hayat görüşünü yansıtır.

Emir (1990) atasözü kuşaktan kuşağa halk ağzında dolaşan, söyleyeni belli olmayıp halka mal olmuş, süreç içindeki birtakım gerçekleri deneyim ve tecrübelerle dayandırarak açıklayan kısa ve özlü ifadelerdir. Atasözleri içinde doğdukları toplumun psikolojik durumunu ve karakterini çözümlenmede büyük bir rol oynar. Çünkü atasözleri toplumların süzgecinden geçerek, uzun bir süreç içinde kalıplaşarak halka mal olurlar. Böylece içinden doğdukları toplum hakkın derin bilgilere sahiptirler.

Atasözleri, geçmiş ile bugün arasında köprüler kurarak kültürel aktarım yaparlar (Sertel, 2006). Bu açıdan atasözleri bir toplumun geçmişinden izler taşıyan ve toplumun geçmişi ile bağ kurmasında, geçmişini anlamasında kilit bir rol oynayan sözvarlığı unsurudur diyebiliriz.

Yukarıdaki tanımlardan hareketle atasözü tanımı yapılması gerekirse atasözleri hakkında şunlar söylenebilir:

1. *Atasözleri kalıplaşmış ifadelerdir.*
2. *Atasözleri uzun bir süreç içinde ortaya çıkmaktadırlar.*
3. *Atasözleri yıllar içinde anonimleşmiş sözlerdir.*
4. *Atasözleri içinde doğdukları toplum hakkında bilgi verirler ve o toplumun izlerini üzerlerinde taşırlar.*
5. *Atasözleri geçmiş ile gelecek arasında bağ kurarlar.*
6. *Atasözleri içinde doğdukları toplum için kural niteliği taşırlar.*
7. *Atasözleri deneyim ve tecrübelerle dayanırlar.*
8. *Atasözleri tek millete ait olabileceği gibi birden fazla millete de ait olabilirler.*

2.1.2.2.3. *Deyimler.* Deyimlere yönelik olarak çeşitli tanımlar bulunmaktadır. Aksan (2008, s. 91) deyimleri bir dili günlük hayatında konuşan bir toplumun dünyaya ilişkin düşüncelerini, yaşam şeklini, yaşadığı çevreyi, gelenek ve göreneklerini, toplum için önem arz eden manevi değerlerini yansıtan toplumun var oluş biçimini ortaya koyan sözler olarak açıklamaktadır.

Özdemir (2000, s. 152) deyimleri bir dilin söz varlığı içinde önemli bir yer tutan bir duyguyu bir kavramı dile getirmek için kullanılan toplumun yaşam tarzından izler taşıyan sözcükler olarak tanımlamaktadır.

Aksoy (1997, s. 52) deyimleri bir kavramı, bir olayı olduğundan daha çekici ya da özel bir anlatım içine alan ve çoğunun gerçek anlamı dışında kullanılan toplumca oluşturulmuş sözcük topluluğu olarak ifade etmektedir.

TDK 'na göre (2005) deyim birden çok sözcüğün gerçek anlamından uzaklaşarak ilgi çekici bir anlam taşıyarak kalıplaşmasına denir. Fakat Aksan (2008) deyimlerin tek bir sözcükten de oluşabileceğini şu örneklerle vermiştir; 'akşamcı, kaşarlanmış, gedikli. Burada gördüğümüz gibi deyimlerin oluşumları hakkında farklı görüşler hakimdir.

Vardar (1980) deyimleri bir tür sözlüksel dizilim oluşturan anlam birim bütünü, genellikle gerçek anlamından sıyrılarak farklı bir anlam kazanmış kalıplaşmış söz olarak ifade etmektedir.

Püsküllüoğlu (2004, s. 275) deyim verilmek istenen düşünceye ya da konunun anlatımına akıcılık, çekicilik katan genellikle gerçek anlamından sıyrılarak farklı bir anlam kazanan birden çok sözcük içeren kalıplaşmış sözler topluluğudur. Aksan (2003a) deyim bir durumu bir davranışı ve insanların fiziksel niteliklerini etkileyici bir anlatımla dile getiren söz varlığı ürünüdür. Ünalın'a göre (2010) deyimler az sözle çok şey anlatma maksadı ile kullanılır.

Çotuksöken ise (1992) deyimleri en az iki sözcüğün bir araya gelerek gerçek anlamdan sıyrılarak yeni bir anlam kazanarak oluşan söz öbekleri olarak ifade etmektedir.

Tanımlardan hareketle deyimlerin tanımı yapılması gerekirse deyimler hakkında şunlar söylenebilir:

1. *Deyimler toplumların yaşayışları, gelenek ve görenekleri hakkında bilgi içerirler.*
2. *Deyimi oluşturan sözcüklerin hemen hemen hepsi gerçek anlamından sıyrılarak farklı birer anlam kazanırlar.*
3. *Deyimler verilmek istenen tema ya da anlatılmak istenen konuya çekicilik ve olağanüstülük katarlar.*
4. *Deyimler kısa ve özlü ifadelerdir.*

2.1.2.2.4. *Hitap ve Ünlemler.* Günlük hayatta, çalışma ortamında ya da resmi bir mekanda sıkça kullanılan seslenme isimlerine hitap denilebilir. Aktan'a göre (2009) hitap bir toplumda yer alan bireylerin özel yerini veya konumunu belirtmek için kullanılan ad olarak ifade edilir. İsimlerde önce ve sonra kullanılan hitaplar bireyler arası saygının bir sembolü olarak ortaya çıkmaktadır, denilebilir. Çünkü hitaplar toplumda değeri olan kişilere, yaş olarak büyüklere ve meslek içinde resmi bir dil kullanma sırasında kullanılır.

Gündelik hayatımıza acı, öfke, sevinme, üzüme gibi birçok duygunun birlikte ya da ayrı ayrı yaşanılması mümkündür. Bu duygular yaşanıldığında ise birtakım ifadeler yardımı ile duygular açığa vurulur. Burada da devreye ünlemler girer. Banguoğlu'na göre (2000, s. 396) ünlemler bir duyguyu bir dileği canlı ve heyecanlı bir şekilde anlatmaya yarayan kelimelerdir.

Bir başka tanımda ise ünlemler içinde bulunulan durumu anlatmaya veya bir kişiye seslenmeye yarayan sözcüklerdir (Banguoğlu, 1979, s. 115). Aktan'a göre (2009) ünlemler genellikle taşkın duyguların anlatımına yardım eden unsurlardır.

Ünlemler için günlük hayatın bütün duygularının anlatım aracı denilebilir. Kimi zaman insanların sevinç ve hüzünlerinin dışı vurumu iken kimi zamanda yoğun duyguların dile getirilmesi olarak ifade edilebilir.

Ünlem hakkında belki de en kapsayıcı açıklamanın ise Gencan (1966) tarafından yapılan bir heyecanın ya da duygunun etkisiyle içten kopup gelen, sevinç korku üzüntü şaşırma veya acı gibi duyguları canlı canlı anlatmaya yarayan sözcük veya ifadeler ünlüm denir, ifadesi söylenebilir.

2.1.2.2.5. *İkilemeler.* İkilemeler bir kavramı, olayı ya da nesneyi daha anlaşılır şekilde ifade etmek veya pekiştirmek için onu iki sözcükle dile getirme eğilimi olarak tanımlanmaktadır (Özdemir , 2002, s. 81). Aksoy (1997) tarafından yapılan açıklama da bu ifadeyi destekler niteliktedir. Aksoy'a göre (1997, s. 49) ikilemeler ayrı ayrı sözcüklerden anlamları birbirine yakın veya karşıt olanlarla sesleri birbirlerini andıran sözcüklerden oluşan ifadelerdir.

İkileme verilmek istenen düşünceyi ya da anlamı güçlendirmek için aynı kelimenin karşıt olan veya sesleri birbirine benzer olan kelimelerin yan yana kullanılmasıdır. (TDK, 2005, s. 1060). Bu açıklamayı destekler başka bir ifade ise Çotuksöken 'in (1992) ikileme anlatıma büyük bir esneklik, ayrıntı ve güç vermek amacıyla kullanılan sözlerdir ifadesidir.

Vardar (1980) ikilemeleri anlama güç katmak amacıyla bir sözcüğü yineleme, aralarında şekil ve ses olarak benzerlik bulunan birimleri art arda kullanma olarak ele almıştır. Püsküllüoğlu ise (2004) ikileme anlama güç katmak amacıyla aynı sözcüğü art arda kullanılması ya da anlamları birbirine yakın olan sözcüklerin art arda kullanılmasıdır, demiştir.

Delice (2003, s. 31) tarafından yapılan tanımda ise ikilemelerin yakın veya zıt anlamlı aynı cins iki kelimenin arka arkaya getirilmesi ya da bir kelimenin ilk sesinin m,p,r,s sesleriyle değiştirilerek tekrar edilmesi ile oluşturulan kelime öbekleri olduğu söylenmiştir.

Aksan (2008) ikilemeleri oluşum şekillerine göre sınıflandırmıştır. Oluşan sınıflar şu şekildedir; eş anlamlı sözcüklerle kurulan ikilemeler, zıt anlamlı sözcüklerle kurulan ikilemeler, yansımali ikilemeler.

Özdemir (2000) ikilemeleri anlatılmak istenen konuyu ya da verilmek istenen düşünceyi güçlendirip ona farklı bir renk katan gerçekte kalıplaşmış ifadeler olan sözcükler olarak açıklamaktadır. Oluşum şekillerine göre ikilemeleri ise şu şekilde sınıflandırmaktadır; eş anlamlı sözcüklerle kurulanlar, zıt anlamlı sözcüklerle kurulanlar, aynı sözcüğün yinelenmesi ile kurulanlar. Yaptığı bu sınıflandırmanın Aksan'ın (2008) yaptığı sınıflandırma ile örtüştüğü söylenebilir.

Türkçenin konuşulmaya başlandığı ilk dönemden itibaren her dönemde belirgin bir biçimde karşımıza çıkan ve dilin gerek yapı, gerekse anlambilim açısından en önemli

niteliğini oluşturan özellik ikilemelerin çok sık bir şekilde kullanılmasıdır (Aksan, 2015). İkilemeler Türkçeye ait bir unsur olup başka dillerde ikileme sıklığına bu denli rastlanmaz (Aksan,2005). Yıllar içinde ihtiyaca göre çeşitli söz öbekleri bir araya getirilerek çeşitli ikilemeler türetilmiştir. Bu türetme işi de Türkçenin söz varlığının giderek artmasına vesile olmuştur denilebilir.

2.1.2.2.6. *İlişki sözler.* İlişki sözler aynı toplum içinde yaşamını sürdüren insanların belirli durumlar karşısında duygularını düşüncelerini ifade etmesine yarayan kalıplaşmış ifadeler olarak tanımlanmaktadır (Özdemir, 2000, s. 173).

Ünalan'a göre (2010, s. 106) ilişki sözler ise söz varlığı içinde önemli bir yer tutan toplumda yaşayan bireyler tarafından benimsenerek kullanılması adet haline gelmiş sözlerdir. İlişki söz her toplumda günlük yaşamda insan ilişkilerinde kullanılması adet haline gelmiş sözcüklerdir (Aksan, 2003a).

Aksan (2008, s. 163) ilişki sözleri ise belirli bir toplum içinde yaşayan insanların belirli durumlarda kullanılması süreklilik arz ederek gelenekleşmiş klişe sözler olarak tanımlanmaktadır. Ayrıca ilişki sözlerin toplumlar arası etkileşiminin de mümkün olduğunu ifade etmektedir. Örneğin ölüm törenlerinde kullanılan bazı sözler başka dillerde de benzer şekilde kullanılmaktadır.

İlişki sözler aynı zamanda toplum içindeki inancı, gelenek ve görenekleri de yansıtan ifadelerdir. Bu yargıyı Türkiye Türkçesi'nde yer alan birçok kalıp sözün 'Allah' ifadesi ile kurulmuş olduğu gerçeği desteklemektedir (Aksan, 2015).

Kalıp sözler toplumun bireyleri arasında belirli durumlarda kullanılması adet haline gelmiş sözlerdir (Çotuksöken, 1992). Örneğin uyanınca günaydın, akşam olunca iyi akşamlar, yeni bir eşya alınca hayırlı olsun, güle güle kullanın gibi ifadeler belirli durumlar sonucu insanlar arasında kullanılan kalıplardır. Aynı zamanda günlük hayatta kullanılan bu kalıp sözler insan ilişkilerini düzenleyen bir unsur olarak karşımıza çıkmaktadır. Tıpkı hitaplarda olduğu gibi kalıp sözler de insanlar arası saygı ve sevgiyi artırıcı bir görevi üstlenmektedir diyebiliriz.

Toklu (1995) tarafından yapılan kalıp sözler sınıflandırması ise şu şekildedir;

1. *Nezaket bildiren kalıp sözler*
2. *İyi dilek ve temenni bildiren kalıp sözler*

3. *Başsağlığı ileten kalıp sözler*
4. *Özür dilemek için kullanılan kalıp sözler*
5. *Yemek yerken kullanılan kalıp sözler*
6. *Olumsuz duyguları yansıtan kalıp sözler*
7. *Yönlendirme amaçlı kalıp sözler*

Yapılan bu sınıflandırmadan da anlaşılacağı gibi Türkçe'nin hemen hemen her alanına yönelik kullanımda olan kalıp sözler mevcuttur. Bu durum da Türkçe'nin dil açısından zengin bir olduğunu ortaya koymaktadır.

2.2. İlgili Araştırmalar

Kemalettin Tuğcu'nun eserlerine yönelik olarak daha önce herhangi bir söz varlığı çalışması yapılmadığı görülmektedir. Fakat Türk Edebiyatı'nda yer alan değişik eserler ve yazarlara ilişkin pek çok sayıda söz varlığı çalışmaları bulunmaktadır. Bunlardan bazıları şu şekildedir:

Bilgen (2017), tarafından yayımlanan, "1970-2015 Yılları Arasında Yayımlanan Çocuk Şiir Kitaplarındaki Söz Varlığı" adlı doktora tez çalışmasının amacı 1970-2015 yılları arasında çocuk edebiyatı alanında, Türk şairler tarafından yazılmış olan çocuk şiir kitaplarında yer alan temel söz varlığı, atasözü, deyim ve ikileme gibi söz varlığı unsurlarını tespit etmektir. Bu çalışmada 45 farklı şairin 105 adet şiir kitabı incelenmiştir. Bu inceleme sonucunda şiirlerin çocukların söz varlığı gelişimini olumlu yönde geliştirebileceği görülmüştür.

Ersoy (2017), tarafından yayımlanan, "Türkçe Dersinde Oyunlaştırmanın İlkokul Öğrencilerinin Söz Varlığına ve Motivasyonlarına Etkisi" adlı araştırmanın amacı, Türkçe dersinde oyunlaştırma yoluyla gerçekleştirilen sözcük öğretiminin ilkökul öğrencilerinin söz varlığının gelişimine ve sözcük öğrenmeye yönelik motivasyonlarına olan etkisini ortaya koymaktır. Araştırma 4. sınıfa devam eden 34 öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. Araştırma sonucunda deney ve kontrol grubu arasında söz varlığı açısından olumlu bir fark görülürken motivasyon anlamında herhangi bir fark oluşmadığı tespit edilmiştir.

Ayan (2016), tarafından yayımlanan, "Çizgi Filmlerin Söz Varlığı Üzerine Bir Araştırma" adlı yüksek lisans tez çalışmasının amacı ilkökul öğrencilerinin en çok

izlediği çizgi filmlerin, söz varlığı unsurlarını inceleyerek öğrencilerin söz varlığı gelişimlerine katkılarını belirlemek ve bu söz varlığı unsurlarını ilkökul öğrencilerinin kelime hazineleri ile karşılaştırmaktır. Araştırma 300 öğrenci ve 10 çizgi filmde seçilen 30000 kelime ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın sonucunda ise çizgi filmlerdeki söz varlığı unsurlarının öğrencilerin sahip olduğu söz varlığı unsurlarıyla örtüştüğü görülmektedir.

Güngör (2016), tarafından yayımlanan, “Türkçe’de Çocukla İlgili Söz Varlığı” isimli doktora tezinde yazar Türkçedeki çocukla ilgili söz varlığının yaş kriterine göre ortaya konulması, kavramsal ve yapısal olarak incelenmesini amaçlamıştır.

Demirci (2015), tarafından yayımlanan, “İlkokul 3.Sınıflarda Hedef Söz Varlığının Geliştirilmesi Üzerine Bir Araştırma” isimli yüksek lisans tez çalışmasının amacı İlkokul 3. Sınıf öğrencilerinin yazılı anlatımlarında kullandıkları söz varlığı unsurlarını tespit etmek ve kelime öğrenme stratejilerine uygun geliştirilen etkinliklerin öğrencilerin mevcut söz varlığı kullanımları üzerinde nasıl bir değişiklik yarattığını belirlemektir. Bu amaç için geliştirilen 10 etkinlik 10 hafta boyunca öğrencilere uygulanmıştır. Araştırma sonucunda ise öğrencilerin söz varlıklarının arttığı görülmüştür.

Katı (2015), tarafından yayımlanan, “Yavuz Bahadıroğlu'nun Çocuk Hikâyelerinde Değerler Eğitimi ve Söz Varlığı” isimli yüksek lisans tez çalışmasının amacı Yavuz Bahadıroğlu'nun eserleri aracılığıyla çocuklara vermek istedikleri; değer eğitimi ve söz varlığı çatısı altında çocuk eğitimine katkısını belirlemektir.

Türkben (2012), tarafından yayımlanan, “Ömer Seyfettin Hikâyelerinde Söz Varlığı” isimli yüksek lisans tez çalışmasının amacı yazarın hikâyelerindeki zengin söz varlığını ortaya koymak ve bu doğrultuda yapılan çalışmalara katkıda bulunmaktır. Araştırma sonucu, Türk hikâyeciliğinde önemli bir basamak olan Ömer Seyfettin'in hikâyeleri dil malzemesi bakımından zengin bir söz varlığına sahip olduğunu göstermektedir.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu bölümde araştırma modeli, çalışma materyalleri, veri toplama süreci, verilerin toplanması ve verilerin analizi alt bölümleri ile ilgili bilgiler yer almaktadır.

3.1. Araştırmanın Modeli

Bu çalışma nitel bir araştırma olup döküman incelemesi tekniğine dayalı olarak yapılmıştır. Belli bir metnin, kitabın, belgenin, belli özelliklerini sayısallaştırarak belirlemeyi amaçlayan bir yaklaşım benimsenmiştir (Tanrıöğen,2014).

Bu bağlamda araştırmada Kemalettin TUĞCU tarafından kaleme alınan Ana Hakkı, Ceylanlı Bahçe, Çifte Kumrular, Çingene Kızı, Çocuk Hırsızları, Dede ile Torun, Deniz Kızı, Eski Bir Masal, Gece Kuşları, Gülçin Abla, Hırdavatçı Dede, İçler Acısı, Kolsuz Bebek, Mercan Kolye, Minenin Arkadaşı, Ninelerin Ninesi, Sakat Çocuk, Son Çocuk, Şehir Çocuğu, Uğurlu Çocuk isimli hikâyelerde geçen söz varlığına ait ögeler Cibakaya Dizin Programı ile sıklık dizini haline getirilmiştir. Deyimler, atasözleri, ikilemeler, kalıp sözler, hitaplar ve ünlemler ise “Döküman İncelemesi Tekniği” ile incelenmiştir.

3.2. Çalışma Materyalleri

Araştırmanın çalışma materyallerini, Kemalettin TUĞCU tarafından kaleme alınan Ana Hakkı, Ceylanlı Bahçe, Çifte Kumrular, Çingene Kızı, Çocuk Hırsızları, Dede İle Torun, Deniz Kızı, Eski Bir Masal, Gece Kuşları, Gülçin Abla, Hırdavatçı Dede, İçler Acısı, Kolsuz Bebek, Mercan Kolye, Minenin Arkadaşı, Ninelerin Ninesi, Sakat Çocuk, Son Çocuk, Şehir Çocuğu, Uğurlu Çocuk isimli 20 adet hikâye kitabı oluşturmaktadır.

Her bir hikâye kitabı sırası ile 88, 88, 80, 88, 80, 88, 80, 88, 88, 88, 80, 80, 88, 80, 80, 88, 80, 88, 80, 88, 88, 80 sayfadan oluşmakta ve 20 hikâye kitabı toplam 1688 sayfadan

oluşmaktadır. Hikâyelerin boyutuna bakıldığında zaman ise 19x12 santimetrelik sayfa boyutuna sahip olduğu görülmektedir. Her bir hikâye kitabında hikâyenin kurgusuna göre yer yer siyah beyaz renklendirmeye sahip resimler yer almaktadır. Ayrıca her bir hikâye yine kurgusuna özel bir kapak tasarımına sahiptir. Araştırmaya konu olan materyaller seçilirken öncelikli olarak Kemalettin Tuğcu'nun eserleri internet ortamından incelenmiştir. Daha sonra yazarın ilkokul 3 ve 4. Sınıf seviyelerine yönelik hikâyeleri bulunmuştur. Son aşamada ise internet ortamından Kemalettin Tuğcu hikâyelerini yayımlayan çeşitli yayın evleri incelenmiş ve en çok satılan 20 kitap araştırmaya materyal olarak seçilmiştir. Ayrıca MEB (1992) Talim Terbiye Kurulu'nun 2354 sayılı Tebliğler Dergisinde yayınlanan kararı ile hikâyelerin, 3. ve 4. sınıflarda okutulmasının tavsiye edilmiş olması hikâyelerin seçiminde önemli bir rol oynamaktadır.

3.3. Veri Toplama Süreci

Bu çalışmada Kemalettin TUĞCU tarafından kaleme alınmış hikâye kitapları araştırmacı tarafından ayrı ayrı okunarak hikâyelerde geçen her bir söz varlığına göre kategorize edilmiştir. Belirlenen kategoriler ise atasözü, deyim, ikileme, hitap ve ünlem, ikileme ve ilişki söz gruplarından oluşmaktadır. Belirlenen veriler türüne göre sıklık dizini tablosu haline getirilmiştir.

3.4. Verilerin Analizi

Araştırmaya konu olan her bir hikâye ayrı ayrı incelenmiştir. Hikâyelerde yer alan söz varlığına ait unsurlar (deyimler, atasözleri, ikilemeler, kısaltmalar, kalıp sözler, hitaplar ve ünlemler) her hikâye ayrı ayrı incelenerek tespit edilmiştir. Tespit edilen bu unsurların frekans analizleri yapılarak her hikâyeye özgü frekans tabloları oluşturulmuştur. Daha sonra oluşturulan tablolar yardımı ile hikâyeler arası söz varlığı dağılımları incelenmiştir. Ayrıca hikâyelerde geçen her bir sözcüğün frekansı Cibakaya adlı dizin programı kullanılarak belirlenmiştir. Bu program, bulunan her bir sözcüğün bilgisayarda açılan metin belgesine kaç kere yazıldığını ortaya koymaktadır. Araştırmanın güvenilirliğini ortaya koymak için Miles ve Huberman'a (1994) ait olan güvenilirlik formülü kullanılmıştır. Bu formül Güvenirlik = Görüş

Birliği / (Görüş Birliği + Görüş Ayrılığı) şeklindedir. Alanında bilgili bir Türkçe öğretmeni tarafından söz varlığı unsurları dikkate alınarak söz konusu eserler incelenmiş daha sonra bulgular karşılaştırılmış ve araştırmanın güvenilirliği % 88 olarak hesaplanmıştır. Güvenirlik hesaplamalarında sonucun %70'in üzerinde çıkması, araştırmanın güvenilir olduğunu göstermektedir (Miles ve Huberman, 1994). Tüm tablolarda hikâyeler isimlerine göre kodlanmıştır. Bu kodlar aşağıda verilmiştir:

Tablo2.

Hikâye İsimlerinin Kodlarını Gösteren Tablo

Hikâye Adı	Kodu
Ana Hakkı	AH
Ceylanlı Bahçe	CB
Çifte Kumrular	ÇK1
Çingene Kızı	ÇK2
Çocuk Hırsızları	ÇH
Dede ile Torun	DT
Deniz Kızı	DK
Eski Bir Masal	EBM
Gece Kuşları	GK
Gülçin Abla	GA
Hırdavatçı Dede	HD
İçler Acısı	İA
Kolsuz Bebek	KB
Mercan Kolye	MK
Mine'nin Arkadaşı	MA
Ninelerin Ninesi	NN
Sakat Çocuk	SK1
Son Çocuk	SÇ1
Şehir Çocuğu	SÇ
Uğurlu Çocuk	UÇ

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde araştırma bulguları ve bulgulara dayalı olarak yapılan yorumlar yer almaktadır. Araştırmada elde edilen bulgular ve yorumlar, araştırmanın alt problemleri doğrultusunda sunulmuştur.

4.1. Ana Hakkı İsimli Hikâyede Söz Varlığı

Araştırmaya konu olan Ana Hakkı isimli hikâyeye öncelikle her bir sayfası ayrı ayrı olmak üzere, atasözü, deyim, ikilemele, ilişki söz ve hitap, ünlem varlığına göre incelenmiştir. Daha sonra söz varlığına ait bu unsurların sayıları ve sıklıkları incelenmiştir. Hikâyede yer alan söz varlığına ait unsurların ne düzeyde olduğunu belirlemek için frekans değerinden yararlanılmıştır. Ayrıca her sözcüğün hangi söz varlığı özelliğini taşıdığını göstermek amacı ile söz varlığına göre türü aynı tabloya yazılmıştır.

Tablo 3.

Ana Hakkı İsimli Hikâyede Söz Varlığı

Söz Varlığı Unsuru	Frekans	Türü
Kurt komşusunu yemez	1	Atasözü
Adam etmeye çalışmak	1	Deyim
Ağız kokusunu çekmek	1	Deyim
Ağzını aramak	2	Deyim
Aklı başında olmak	1	Deyim
Aklı ermemek	1	Deyim
Aklı kalmak	1	Deyim
Aklına gelmek	3	Deyim
Aklını başına almak	1	Deyim
Arası açılmak	1	Deyim
Ayak bağı olmak	1	Deyim
Bağrı yanmak	1	Deyim
Baş etmek	1	Deyim
Başına dert açmak	1	Deyim
Başına dert olmak	1	Deyim
Başına devlet kuşu konmak	1	Deyim
Başının çaresine bakmak	1	Deyim
Bir ayağı çukurda olmak	1	Deyim
Bir dediğini iki etmemek	1	Deyim
Boynuz kulağı geçer	1	Deyim
Canı çıkmak	1	Deyim
Canı sıkılmak	3	Deyim
Derdine yanmak	2	Deyim
Dünyaya getirmek	1	Deyim
Elinden geleni ardına koymak	1	Deyim
Eli sıkı olmak	1	Deyim
Gönlünü almak	1	Deyim
Göz açtırmak	1	Deyim
Göz açtırmamak	1	Deyim
Gözünü açılmak	1	Deyim
Gözüne dizine durmak	3	Deyim
Gözünün önüne gelmek	1	Deyim
Haber salmak	1	Deyim
Hayata gözlerini yummak	1	Deyim
Hayır gelmemek	2	Deyim
İç çekmek	4	Deyim
İçi sıkılmak	1	Deyim
İki göz iki çeşme ağlamak	1	Deyim
Kısmeti çıkmak	1	Deyim
Laf atmak	1	Deyim
Öğüt vermek	1	Deyim
Rahat yüzü görmek	1	Deyim
Sinekten yağ çıkarmak	2	Deyim
Soluk soluğa kalmak	1	Deyim
Tembih etmek	1	Deyim
Yaka silkemek	1	Deyim
Yola koyulmak	1	Deyim

Tablo 3' ün devamıdır.

Yollara düşmek	1	Deyim
Yüz üstü kalmak	1	Deyim
Ağa	5	Hitap, ünlem
Efendi	5	Hitap, ünlem
Efendim	1	Hitap, ünlem
Hanım	15	Hitap, ünlem
Hanımfendi	12	Hitap, ünlem
Vah	1	Hitap, ünlem
Abur cubur	1	İkileme
Apar topar	1	İkileme
Ara sıra	3	İkileme
Bazı bazı	1	İkileme
Çanak çömlek	1	İkileme
Çok çok	1	İkileme
Döke döke	2	İkileme
Döne döne	1	İkileme
Düşe kalka	1	İkileme
Geceli gündüzlü	1	İkileme
Hadi hadi	1	İkileme
Hemen hemen	2	İkileme
Komşu komşu	1	İkileme
Sıcak sıcak	1	İkileme
Sık sık	7	İkileme
Siyah beyaz	1	İkileme
Süslü püslü	1	İkileme
Şımarık şımarık	1	İkileme
Tın tın	1	İkileme
Tıs tıs	1	İkileme
Titrete titrete	1	İkileme
Ufak tefek	1	İkileme
Yak apaça	1	İkileme
Yavaş yavaş	3	İkileme
Yorgun argın	1	İkileme
Zaman zaman	1	İkileme
Aferin	1	İlişki sözler
Allah bildiği gibi yapsın	1	İlişki sözler
Allahın emri	1	İlişki sözler
Allah razı olsun	1	İlişki sözler
Allah bilir	1	İlişki sözler
Buyrun	1	İlişki sözler
İnşallah	1	İlişki sözler
Kendine iyi bak	1	İlişki sözler
Kusura bakmayın	1	İlişki sözler
Ocağınız batsın	1	İlişki sözler
Teşekkür ederim	2	İlişki sözler

Tablo 3’te görüldüğü gibi ‘Ana Hakkı’ isimli hikâyede atasözlerine, deyimlere, hitap ve ünlemlere, ikilemelere ve de ilişki sözlere yer verilmiştir. Tabloda yer alan bu ifadeler, bize hikâyede söz varlığına ait çeşitli unsurların yer aldığını göstermektedir. Söz varlığına ait her bir unsurun, Ana Hakkı isimli hikâyede farklı sayılarda ve sıklıklarda kullanıldığı görülmektedir. Hikâyedeki tek atasözünü ‘kurt komşusunu yemez’ atasözü oluşturmaktadır. ‘Adam etmeye çalışmak, ağız kokusunu çekmek, ağzını aramak, akli başında olmak, akli ermemek, akli kalmak, aklına gelmek, aklını başına almak, arası açılmak, ayak bağı olmak, bağıryanmak, baş etmek, başına dert açmak, başına dert olmak, başına devlet kuşu konmak, başının çaresine bakmak, bir ayağı çukurda olmak, bir dediğini iki etmemek, boynuz kulağı geçer, canı çıkmak, canı sıkılmak, derdine yanmak, dünyaya getirmek, elinden geleni ardına koymak, eli sıkı olmak, gönlünü almak, göz açtırmak, göz açtırmamak, gözü açılmak, gözüne dizine durmak, gözünün önüne gelmek, haber salmak, hayata gözlerini yummak, hayır gelmemek, iç çekmek, içi sıkılmak, iki göz iki çeşme ağlamak, kısmeti çıkmak, laf atmak, öğüt vermek, rahat yüzü görmek, sinekten yağ çıkarmak, soluk soluğa kalmak, tembih etmek, yaka silmek, yola koyulmak, yollara düşmek, yüz üstü kalmak’ şeklinde 48 deyim, farklı sıklıklarda olmak üzere toplam 61 kere kullanılmıştır. Hikâyelerde yer alan hitap, ünlemler ise ‘ ağa, efendi, efendim, hanım, hanımefendi, vah’ olmak üzere 6 unsur farklı sıklıklarda toplamda 39 kere kullanılmıştır. Hikâyede yer alan ikilemelere bakıldığında ‘abur cubur, apar topar, ara sıra, bazı bazı, çanak çömlek, çok çok, döke döke, döne döne, düşe kalka, geceli gündüzlü, hadi hadi, hemen hemen, komşu komşu, sıcak sıcak, sık sık, siyah beyaz, süslü püslü, şımarık şımarık, tın tın, tıs tıs, titrete titrete, ufak tefek, yaka paça, yavaş yavaş, yorgun argın, zaman zaman’ olmak üzere 26 unsur farklı sıklıklarda toplamda 38 defa kullanılmıştır. Hikâyede yer alan kalıp sözlere bakıldığında zaman ‘aferrin, Allah bildiği gibi yapsın, Allahın emri, Allah razı olsun, Allah bilir, buyurun, inşallah, kendine iyi bak, kusura bakmayın, ocağınız batsın, teşekkür ederim’ şeklinde olmak üzere 11 unsurun farklı sıklıklarda toplamda 12 defa kullanıldığı görülmektedir. Böylece hikâyemizde söz varlığına ait 92 unsur farklı sıklıklarda kullanılarak toplamda 151 defa yer almıştır. Bu durum da hikâyenin Türkçemizin söz varlığı ile zenginleştirilmiş olduğu yorumunu yapmamıza imkan vermektedir.

4.2. Ceylanlı Bahçe İsimli Hikâyede Söz Varlığı

Araştırmaya konu olan Ceylanlı Bahçe isimli hikâyede yer alan söz varlığına ait unsurlar tablo 4’de verilmiştir.

Tablo 4.

Ceylanlı Bahçe İsimli Hikâyede Söz Varlığı

Söz Varlığı Unsuru	Frekans	Türü
Dağdağakavuşmazinsaninsanakavuşur	1	Atasözü
Sayıli gün çabuk geçer	1	Atasözü
Ağırdan satmak	1	Deyim
Aklı bir karış havada olmak	1	Deyim
Aklı ermek	1	Deyim
Aklı ermemek	2	Deyim
Aklına gelmek	1	Deyim
Aklından çıkmamak	1	Deyim
Ayak altınaalmak	1	Deyim
Başı göğe ermek	1	Deyim
Başının altından çıkmak	1	Deyim
Başının çaresine bakmak	1	Deyim
Başını okşamak	1	Deyim
Canını sıkmak	1	Deyim
Canı sıkılmak	2	Deyim
Dili varmamak	1	Deyim
Dünyaya gelmek	1	Deyim
Eli açık olmak	1	Deyim
Eli kolu tutmak	1	Deyim
Garanti altına almak	1	Deyim
Gönlünü almak	1	Deyim
Gözden çıkarmak	1	Deyim
Gözden kaybolmak	1	Deyim
Gözü açık gitmek	1	Deyim
Gözü tutmak	1	Deyim
Gücü kuvveti yerinde olmak	1	Deyim
Hayatı zindan etmek	1	Deyim
Hayrı olmamak	1	Deyim
Hoşuna gitmek	1	Deyim
İç çekmek	4	Deyim
İflah olmamak	1	Deyim
İki dudağının arasında olmak	1	Deyim
İşi yoluna koymak	1	Deyim
Kahrını çekmek	1	Deyim
Kısmeti çıkmak	1	Deyim
Kıymetini bilmek	1	Deyim
Kulağına gitmek	1	Deyim
Laf etmek	3	Deyim
Ses etmemek	1	Deyim
Sızıp kalmak	1	Deyim

Tablo 4' ün devamıdır.

Suluk soluğa kalmak	1	Deyim
Tembih etmek	1	Deyim
Üstüne gelmek	1	Deyim
Vakit geçirmek	2	Deyim
Yola koyulmak	2	Deyim
Yuva yıkmak	1	Deyim
Ziyan etmek	1	Deyim
Yuvası yıkılmak	1	Deyim
Bey	47	Hitap, ünlemler
Efendi	19	Hitap, ünlemler
Hanım	39	Hitap, ünlemler
Kahya	2	Hitap, ünlemler
Ağlaya ağlaya	1	İkilemeler
Ara sıra	3	İkilemeler
Ayrı ayrı	1	İkilemeler
Bağırır bağırır	1	İkilemeler
Bir bir	1	İkilemeler
Birer birer	1	İkilemeler
Bol bol	2	İkilemeler
Demet demet	2	İkilemeler
Döve döve	1	İkilemeler
Durup durup	1	İkilemeler
Gelip gelip	2	İkilemeler
Gizli gizli	1	İkilemeler
Karı koca	1	İkilemeler
Korkak korkak	1	İkilemeler
Sabah akşam	1	İkilemeler
Sesli sesli	1	İkilemeler
Sık sık	8	İkilemeler
Sıra sıra	1	İkilemeler
Tasalı tasalı	2	İkilemeler
Ufak tefek	1	İkilemeler
Uzun uzun	2	İkilemeler
Üst üste	1	İkilemeler
Yavaş yavaş	2	İkilemeler
Yeni yeni	1	İkilemeler
Yer yer	1	İkilemeler
Allaha şükürler olsun	1	İlişki sözler
Allah bağışlasın	1	İlişki sözler
Allah bir yastıkta kocatsın	1	İlişki sözler
Allah korusun	1	İlişki sözler
Allah mübarek olsun	2	İlişki sözler
Allah nasip ederse	1	İlişki sözler
Buyurun	1	İlişki sözler
Buyur	1	İlişki sözler
Hoş geldiniz	1	İlişki sözler
İnşallah	2	İlişki sözler
Sağol	3	İlişki sözler
Şükürler olsun	1	İlişki sözler
Teşekkür ederim	1	İlişki sözler

Tablo 4 incelendiğinde söz varlığına ait her bir unsurun 'Ceylanlı Bahçe' isimli hikâyede farklı sayılarda ve sıklıklarda kullanıldığı görülmektedir. Hikâyedeki atasözleri 'dağ dağa kavuşmaz insan insana kavuşur, sayılı gün çabuk geçer' olmak üzere 2 tanedir. 'Ağırdan satmak, akli bir karış havada olmak, akli ermek, akli ermemek, aklına gelmek, aklın dan çıkmamak, ayak altına almak, başı göğe ermek, başının altından çıkmak, başının çaresine bakmak, başını okşamak, canını sıkamak, canı sıkılmak, dili varmamak, dünyaya gelmek, eli açık olmak, eli kolu tutmak, garanti altına almak, gönlünü almak, gözden çıkarmak, gözden kaybolmak, gözü açık gitmek, gözü tutmak, gücü kuvveti yerinde olmak, hayatı zindan etmek, hayrı olmamak, hoşuna gitmek, iç çekmek, iflah olmamak, iki dudağının arasında olmak, işi yoluna koymak, kahrını çekmek, kısmeti çıkmak, kıymetini bilmek, kulağına gitmek, laf etmek, ses etmemek, sızıp kalmak, soluk soluğa kalmak, tembih etmek, üstüne gelmek, vakit geçirmek, yola koyulmak, yuva yıkmak, ziyan etmek, yuvası yıkılmak' şeklinde 46 deyim, farklı sıklıklarda olmak üzere toplam 55 kere kullanılmıştır. Hikâyelerde yer alan hitap, ünleme ait ifadeler ise 'bey, efendi, hanım, kahya' olmak üzere 4 unsur farklı sıklıklarda toplamda 107 kere kullanılmıştır. Hikâyede yer alan ikilemelere bakıldığında 'ağlaya ağlaya, ara sıra, ayrı ayrı, bağırır bağırır, bir bir, birer birer, bol bol, demet demet, döve döve, durup durup, gelip gelip, gizli gizli, karı koca, korkak korkak, sabah akşam, sesli sesli, sık sık, sıra sıra, tasalı tasalı, ufak tefek, uzun uzun, üst üste, yavaş yavaş, yeni yeni, yer yer' olmak üzere 25 unsur farklı sıklıklarda toplamda 40 defa kullanılmıştır. Hikâyede yer alan kalıp sözlere bakıldığında ' Allaha şükürler olsun, Allah başı şılasın, Allah bir yastıkta kocatsın, Allah korusun, Allah mübarek etsin, Allah nasip ederse, buyurun, buyur, hoş geldiniz, inşallah, sağol, şükürler olsun, teşekkür ederim, uğurlu olsun' şeklinde olmak üzere 14 unsurun farklı sıklıklarda toplamda 18 defa kullanıldığı görülmektedir. Bu hikâyedeki kalıp sözlere bakıldığında yazarımızın kadercil bir yaklaşım sergilediği yorumu yapılabilir. Hikâyemizde söz varlığına ait 91 unsur farklı sıklıklarda kullanılarak toplamda 222 defa yer almıştır. Bu durum da hikâyenin Türkçemizin söz varlığı ile zenginleştirilmiş olduğu yorumunun yapılmasına imkân vermektedir.

4.3. Çifte Kumrular İsimli Hikâyede Söz Varlığı

Araştırmaya konu olan Çifte Kumrular isimli hikâyede yer alan söz varlığına ait unsurlar tablo 5’de verilmiştir

Tablo 5.

Çifte Kumrular İsimli Hikâyede Söz Varlığı

Söz Varlığı Unsuru	Frekansı	Türü
dağdağakavuşmazinsaninsanakavuşur	1	Atasözü
Ağzı açık kalmak	1	Deyim
Ağzı sulanmak	1	Deyim
Akıl etmek	2	Deyim
Aklı ermek	1	Deyim
Aklında kalmak	1	Deyim
Can atmak	1	Deyim
Canı sıkılmak	1	Deyim
Canı yanmak	1	Deyim
Can kulağı ile dinlemek	1	Deyim
Dişini sıkmak	1	Deyim
Dünyaya gelmek	1	Deyim
Ekmek elden su gölden	1	Deyim
El üstünde tutmak	1	Deyim
Gözü arkada kalmak	1	Deyim
Haber almak	1	Deyim
Haber vermek	5	Deyim
İç çekmek	3	Deyim
İçine sinmemek	1	Deyim
İşi başından aşkın olmak	1	Deyim
Kaşlarını çatmak	2	Deyim
Ses çıkartmamak	1	Deyim
Söz etmek	1	Deyim
Söz etmemek	1	Deyim
Tembih etmek	1	Deyim
Ümidini kesmek	1	Deyim
Yan yan bakmak	1	Deyim
Yolunu tutmak	1	Deyim
Yük olmak	1	Deyim
Yüz vermek	1	Deyim
Yüz vermemek	1	Deyim
Allah ne veriyse	1	Deyim
Ayak bağı olmak	1	Deyim
Bey	12	Hitap ve Ünlemler
Efendim	1	Hitap ve Ünlemler
Hanım	4	Hitap ve Ünlemler
Hanımefendi	7	Hitap ve Ünlemler
Kalfa	3	Hitap ve Ünlemler
Ohh	1	Hitap ve Ünlemler
Paşa	15	Hitap ve Ünlemler
Tablo 5’ in devamıdır.		
	86	Hitap ve Ünlemler

Usta		
Afiyet olsun	6	İlişki Sözcükler
Ağızına sağlık	1	İlişki Sözcükler
Aleyküm selam	3	İlişki Sözcükler
Allaha ısmarladık	2	İlişki Sözcükler
Allah bağışlasın	1	İlişki Sözcükler
Allah devlete zeval vermesin	1	İlişki Sözcükler
Allah razı olsun	2	İlişki Sözcükler
Allah selamet versin	1	İlişki Sözcükler
Buyur	1	İlişki Sözcükler
Buyurun	6	İlişki Sözcükler
Eline sağlık	1	İlişki Sözcükler
Eyvallah	1	İlişki Sözcükler
Hamdolsun	2	İlişki Sözcükler
Hayrola	1	İlişki Sözcükler
Hoş geldin	1	İlişki Sözcükler
Hoş geldiniz	1	İlişki Sözcükler
İnşallah	5	İlişki Sözcükler
Kolay gelsin	1	İlişki Sözcükler
Kusura bakmayın	1	İlişki Sözcükler
Rica ederim	1	İlişki Sözcükler
Sağol	3	İlişki Sözcükler
Sefa geldiniz	1	İlişki Sözcükler
Selamün aleyküm	2	İlişki Sözcükler
Teşekkür ederim	2	İlişki Sözcükler
Gözün aydın	1	İlişki Sözcükler
Güle güle	3	İlişki Sözcükler
Maşallah	1	İlişki Sözcükler
Allah allah	1	İkileme
Apar topar	1	İkileme
Ara sıra	2	İkileme
Bembeyaz	1	İkileme
Bir bir	1	İkileme
Çeke çeke	1	İkileme
Çıkar çıkmaz	1	İkileme
Fakir fukara	1	İkileme
Hemen hemen	1	İkileme
Hırtı pırtı	1	İkileme
Kaba saba	1	İkileme
Sarmaş dolaş	1	İkileme
Sıkı sıkı	1	İkileme
Sık sık	1	İkileme
Sımsıkı	1	İkileme
Sinirli sinirli	1	İkileme
Şıp şıp	1	İkileme
Yol yol	2	İkileme
Yorgun argın	1	İkileme

Tablo 5 ele alındığında ‘Çifte Kumrular’ isimli hikâyede atasözlerine, deyimlere, hitap ve ünlemlere, ikilemelere ve de ilişki sözlere yer verilmiştir. Tabloda yer alan

bu ifadeler bize hikâyede söz varlığına ait çeşitli unsurların yer aldığını göstermektedir. Söz varlığına ait her bir unsurun Çifte Kumrular isimli hikâyede farklı sayılarda ve sıklıklarda kullanıldığı görülmektedir. Hikâyedeki tek atasözünü ‘dağ dağa kavuşmaz insan insana kavuşur’ ifadesi oluşturmaktadır. ‘Ağzı açık kalmak, ağzı sulanmak, akıl etmek, akli ermek, aklında kalmak, can atmak, canı sıkılmak, canı yanmak, can kulağı ile dinlemek, dişini sıkamak, dünyaya gelmek, ekmek elden su gölden, el üstünde tutmak, gözü arkada kalmak, haber almak, haber vermek, iç çekmek, içine sinmemek, işi başından aşkın olmak, kaşlarını çatmak, ses çıkartmamak, söz etmek, söz etmemek, tembih etmek, ümidini kesmek, yan yan bakmak, yolunu tutmak, yük olmak, yüz vermek, yüz vermemek, Allah ne verdiyse, ayak bağıolmak’ şeklinde 32 deyim, farklı sıklıklarda olmak üzere toplam 40 kere kullanılmıştır. Yazarımızın farklı anlamdaki deyimleri aynı olay kurgusunda kullandığı söylenebilir. Hikâyelerde yer alan hitap, ünleme ait ifadeler ise ‘bey, efendim, hanım, hanımefendi, kalfa, ohh, paşa, usta’ olmak üzere 8 unsur farklı sıklıklarda toplamda 129 kere kullanılmıştır.

Tablo 5’de yer alan ikilemelere bakıldığında ‘Allah Allah, apar topar, ara sıra, bembeyaz, bir bir, çeke çeke, çıkar çıkmaz, fakir fukara, hemen hemen, hırtı pırtı, kaba saba, sarmaş dolaş, sıkı sıkı, sık sık, sımsıkı, sinirli sinirli, şıp şıp, yol yol, yorgun argın’ olmak üzere 19 unsur farklı sıklıklarda toplamda 21 defa kullanılmıştır. Hikâyede yer alan kalıp sözlere bakıldığında ‘afiyet olsun, ağzına sağlık, aleyküm selâm, Allaha ısmarladık, Allah bağışlasın, Allah devlete zeval vermesin, Allah razı olsun, Allah selamet versin, buyur, buyurun, eline sağlık, eyvallah, hamdolsun, hayrola, hoş geldin, hoş geldiniz, inşallah, kolay gelsin, kusura bakmayın, rica ederim, sağol, sefa geldiniz, selamün aleyküm, teşekkür ederim, gözün aydın, güle güle, maşallah’ şeklinde olmak üzere 27 unsurun farklı sıklıklarda toplamda 52 defa kullanıldığı görülmektedir. Böylece hikâyemizde söz varlığına ait 87 unsur farklı sıklıklarda kullanılarak toplamda 243 defa yer almıştır. Bu durum da hikâyenin Türkçemizin söz varlığı ile zenginleştirilmiş olduğu yorumunu yapmamıza imkân vermektedir.

4.4. Çingene Kızı İsimli Hikâyede Söz Varlığı

Araştırmaya konu olan Çingene Kızı isimli hikâyede yer alan söz varlığına ait unsurlar Tablo 6’da verilmiştir

Tablo 6.

Çingene Kızı İsimli Hikâyede Söz Varlığı

Söz Varlığı Unsuru	Frekansı	Türü
Alet işler el övünür	1	Atasözü
Ağzı açık kalmak	2	Deyim
Ağzına geleni söylemek	1	Deyim
Ağzının tadı kaçmak	1	Deyim
Aklı başında olmak	2	Deyim
Aklını başına toplamak	1	Deyim
Alay etmek	3	Deyim
Avare olmak	1	Deyim
Başı boş bırakmak	1	Deyim
Başına iş açmak	1	Deyim
Başından aşıya kaynarsular dökülmek	1	Deyim
Başından savmak	1	Deyim
Canına can katmak	1	Deyim
Canına minnet olmak	1	Deyim
Canını sıkıkmak	1	Deyim
Canını yakmak	1	Deyim
Canı sıkılmak	1	Deyim
Çekilip gitmek	1	Deyim
Dünyasını şaşırarak	1	Deyim
Dünyaya getirmek	1	Deyim
Elini eteğini çekmek	1	Deyim
Feleğin çemberinden geçmek	1	Deyim
Gözden geçirmek	1	Deyim
Göze batmak	1	Deyim
Hayran kalmak	1	Deyim
İç çekmek	1	Deyim
İçine kapanmak	1	Deyim
İçi rahat etmemek	1	Deyim
İş birliği yapmak	1	Deyim
Kapı kapı dolaşmak	1	Deyim
Kuşkuya düşmek	1	Deyim
Onparmağında onmarifet olmak	2	Deyim
Şeytan kulağına kurşun	1	Deyim
Rahat bir nefes almak	1	Deyim
Sözünde durmak	1	Deyim
Tembih etmek	3	Deyim
Varını yoğunu yatırmak	1	Deyim
Yaka silkemek	2	Deyim
Yüreğine inmek	1	Deyim
Sıkıntı çekmek	1	Deyim
Tok gözlü olmak	2	Deyim
Beyefendi	1	Hitap, ünlemler

Tablo 6' nın devamıdır.

Bey	5	Hitap, ünlemler
Efendi	31	Hitap, ünlemler
Hanım	1	Hitap, ünlemler
Hanımfendi	3	Hitap, ünlemler
Hanım	10	Hitap, ünlemler
Oh	1	Hitap, ünlemler
Sık sık	3	İkilemeler
Şıngır mıngır	1	İkilemeler
Ufak tefek	3	İkilemeler
Yorgun argın	1	İkilemeler
Zaman zaman	1	İkilemeler
Allı güllü	1	İkilemeler
Alt üst	1	İkilemeler
Ara sıra	1	İkilemeler
Birer birer	1	İkilemeler
Çeşit çeşit	2	İkilemeler
Çıkara çıkara	2	İkilemeler
Ekin ekin	1	İkilemeler
Geldi geledi	1	İkilemeler
İnce ince	1	İkilemeler
Karı koca	3	İkilemeler
Karış karış	1	İkilemeler
Kent kent	1	İkilemeler
Konu komşu	1	İkilemeler
Ot ot	1	İkilemeler
Pıtır pıtır	1	İkilemeler
Savura savura	1	İkilemeler
Semt semt	1	İkilemeler
Sıka sıka	1	İkilemeler
Sokak sokak	2	İkilemeler
Söylene söylene	1	İkilemeler
Şıngır şıngır	1	İkilemeler
Azar azar	1	İkilemeler
Bir bir	1	İkilemeler
Sağol	3	İlişki sözler
Teşekkür ederim	3	İlişki sözler
Aferin	2	İlişki sözler
Allah gönlüne göreversin	1	İlişki sözler
Allah ömür versin	1	İlişki sözler
Allah razı olsun	1	İlişki sözler
Başın sağ olsun	1	İlişki sözler
Buyurun	2	İlişki sözler
Buyur	1	İlişki sözler
Eline sağlık	1	İlişki sözler
Güle güle giy	1	İlişki sözler
Hamd olsun	2	İlişki sözler
Helal olsun	1	İlişki sözler
İnşallah	1	İlişki sözler
Kusura bakmayın	1	İlişki sözler
Maşallah	1	İlişki sözler

Tanrıya bin şükür Skala	1 1	İlişki sözler Terim
----------------------------	--------	------------------------

Tablo 6’da söz varlığına ait her bir unsurun Çingene Kızı isimli hikâyede farklı sayılarda ve sıklıklarda kullanıldığı görülmektedir. Hikâyedeki tek atasözünü ‘alet işler el övünür’ ifadesi oluşturmaktadır. ‘Ağzı açık kalmak, ağzına geleni söylemek, ağzının tadı kaçmak, aklı başında olmak, aklını başına toplamak, alay etmek, avare olmak, başıboş bırakmak, başına iş açmak, başından aşağı kaynar sular dökülmek, başından savmak, canına can katmak, canına minnet olmak, canını sıkmak, canını yakmak, canı sıkılmak, çekilip gitmek, dünyasını şaşırarak, dünyaya getirmek, elini eteğini çekmek, feleğin çemberinden geçmek, gözden geçirmek, göze batmak, hayran kalmak, iç çekmek, içine kapanmak, içi rahat etmemek, iş birliği yapmak, kapı kapı dolaşmak, kuşkuya düşmek, on parmağında on marifet olmak, şeytan kulağına kurşun, rahat bir nefes almak, sözünde durmak, tembih etmek, varını yoğunu yatırmak, yaka silmek, yüreğine inmek, sıkıntı çekmek, tok gözlü olmak’ şeklinde 40 deyim, farklı sıklıklarda olmak üzere toplam 49 kere kullanılmıştır.

Tablo 6’ da yer alan hitap ve ünlemlere ait ifadeler ise ‘beyefendi, bey, efendi, hanım, hanımefendi, hanım, oh’ olmak üzere 6 unsur farklı sıklıklarda toplamda 52 kere kullanılmıştır. Hikâyede yer alan ikilemelere bakıldığında ‘sık sık, şingir mingir, ufak tefek, yorgun argın, zaman zaman, allı güllü, alt üst, ara sıra, birer birer, çeşit çeşit, çıkara çıkara, ekin ekin, geldi geleli, ince ince, karı koca, karış karış, kent kent, konu komşu, ot ot, pıtır pıtır, savura savura, semt semt, sika sika, sokak sokak, söylene söylene, şingir şingir, azar azar, bir bir’ olmak üzere 28 unsur farklı sıklıklarda toplamda 37 defa kullanılmıştır. Hikâyede yer alan kalıp sözlere bakıldığında ‘sağol, teşekkür ederim, aferin, Allah gönlüne göre versin, Allah ömür versin, Allah razı olsun, başın sağ olsun, buyurun, buyur, eline sağlık, güle güle giy, hamdolsun, helal olsun, inşallah, kusura bakmayın, maşallah, tanrıya bin şükür’ şeklinde olmak üzere 17 unsurun farklı sıklıklarda toplamda 24 defa kullanıldığı görülmektedir. Ayrıca hikâyede terim anlamlı ‘skala’ sözcüğüne de 1 kere yer verilmiştir. Böylece hikâyemizde söz varlığına ait 94 unsur farklı sıklıklarda kullanılarak toplamda 164 defa yer almıştır. Hikâyede deyimler 49 defa kullanılarak en çok kullanılan söz varlığı unsuru olurken, birer kez kullanılan terim anlamlı sözcükler ve atasözleri ise en az kullanılan unsurlar olarak belirlenmiştir.

4.5. Çocuk Hırsızları İsimli Hikâyede Söz Varlığı

Araştırmaya konu olan Çocuk Hırsızları isimli hikâyede yer alan söz varlığına ait unsurlar Tablo 7’de verilmiştir.

Tablo 7.

Çocuk Hırsızları İsimli Hikâyede Söz Varlığı

Söz Varlığı Unsuru	Frekans	Türü
Besle kargayı oysun gözünü	1	Atasözü
Kendi düşen ağlamaz	1	Atasözü
Ölenle ölmemez	1	Atasözü
Ağzını aramak	1	Deyim
Aklı başına gelmek	1	Deyim
Aklına gelmek	1	Deyim
Aklını başına toplamak	1	Deyim
Altan almak	1	Deyim
Başına bela olmak	1	Deyim
Başına dert olmak	1	Deyim
Bir dediğini iki etmemek	1	Deyim
Boş bulunmak	1	Deyim
Burun buruna gelmek	1	Deyim
Canını yakmak	1	Deyim
Canı sıkılmak	7	Deyim
Dünyasını şaşmak	1	Deyim
Dünyaya gelmek	1	Deyim
El ayak çekilmek	3	Deyim
Elini çabuk tutmak	1	Deyim
Gözlerini dikmek	1	Deyim
Gözünü dikmek	1	Deyim
Gözünü kaçırarak	1	Deyim
Göz yummak	1	Deyim
İçi titremek	1	Deyim
İşin ucundan tutmak	1	Deyim
Kafasını kurcalamak	1	Deyim
Kalbi kırılmak	1	Deyim
Kanter içinde kalmak	1	Deyim
Kulağını açmak	1	Deyim
Lafa dalmak	1	Deyim
Lafını kesmek	1	Deyim
Mani olmak	1	Deyim
Para koparmak	1	Deyim
Rahat bir nefes almak	1	Deyim
Söz etmek	1	Deyim
Tehdit etmek	1	Deyim
Ümit etmek	1	Deyim
Vakit geçirmek	1	Deyim
Yolunu tutmak	1	Deyim
Ara sıra	1	İkileme

Tablo 7' nin devamıdır.

Bir bir	1	İkileme
Birer birer	2	İkileme
Bol bol	1	İkileme
Boy boy	1	İkileme
Dolup dolup	1	İkileme
Fena fena	2	İkileme
Gelir gelmez	1	İkileme
Hemen hemen	2	İkileme
İç içe	1	İkileme
Karı koca	1	İkileme
Kesik kesik	1	İkileme
Konuşa konuşa	1	İkileme
Korka korka	2	İkileme
Senli benli	1	İkileme
Sık sık	6	İkileme
Tane tane	1	İkileme
Ufak tefek	1	İkileme
Uslu uslu	1	İkileme
Utana sıkıla	1	İkileme
Yavaş yavaş	5	İkileme
Yıkıla yıkıla	1	İkileme
Allah bağışlasın	1	İlişki sözler
Allahısमारललदलक	1	İlişki sözler
Allah razı olsun	1	İlişki sözler
Baş üstüne	1	İlişki sözler
Buyurun	2	İlişki sözler
Geçmiş olsun	1	İlişki sözler
Hayrola	1	İlişki sözler
Hoş geldiniz	1	İlişki sözler
Maşallah	3	İlişki sözler
Özür dilerim	1	İlişki sözler
Rica ederim	3	İlişki sözler
Sağol	3	İlişki sözler
Süphanallah	1	İlişki sözler
Teşekkür ederim	11	İlişki sözler
Defol	1	İlişki sözler
Bey	98	Hitap, ünlemler
Beyefendi	13	Hitap, ünlemler
Efendi	32	Hitap, ünlemler
Hanım	71	Hitap, ünlemler
Hanımfendi	60	Hitap, ünlemler
Reis	2	Hitap, ünlemler

Tablo 7 incelendiğinde gibi ‘Çocuk Hırsızları’ isimli hikâyede atasözlerine, deyimlere, hitap ve ünlemlere, ikilemelere ve ilişki sözlere yer verilmiştir. Tabloda yer alan bu ifadeler bize hikâyede söz varlığına ait çeşitli unsurların yer aldığını göstermektedir. Söz varlığına ait her bir unsurun Çocuk Hırsızları isimli hikâyede

farklı sayılarda ve sıklıklarda kullanıldığı görülmektedir. Hikâyede ‘besle kargayı oysun gözünü, kendi düşen ağlamaz ve ölenle ölünmez’ şeklinde 3 adet atasözü yer almaktadır.‘ Ağzını aramak, akli başına gelmek, aklına gelmek, aklını başına toplamak, alttan almak, başına bela olmak, başına dert olmak, bir dediğini iki etmemek, boş bulunmak, burun buruna gelmek, canını yakmak , canı sıkılmak, dünyasını şaşmak, dünyaya gelmek, el ayak çekilmek, elini çabuk tutmak, gözlerini dikmek, gözünü dikmek, gözünü kaçırmak, göz yummak, içi titremek, işin ucundan tutmak, kafasını kurcalamak, kalbi kırılmak, kan ter içinde kalmak, kulağını açmak, lafa dalmak, lafını kesmek, mani olmak, para koparmak, rahat bir nefes almak, söz etmek, tehdit etmek, ümit etmek, vakit geçirmek, yolunu tutmak’ şeklinde 36 deyim, farklı sıklıklarda olmak üzere toplam 44 kere kullanılmıştır.

Tablo 7’ de yer alan hitap ve ünlem ifadeleri ise ‘bey, beyefendi, efendi, hanım, hanımefendi, reis’ olmak üzere 6 unsur farklı sıklıklarda toplamda 276 kere kullanılmıştır. Hikâyede yer alan ikilemelere bakıldığında ‘ara sıra, bir bir, birer birer, bol bol, boy boy, dolup dolup, fena fena, gelir gelmez, hemen hemen, iç içe, karı koca, kesik kesik, konuşa konuşa, korka korka, senli benli, sık sık, tane tane, ufak tefek, uslu uslu, utana sıkıla, yavaş yavaş, yıkıla yıkıla’ olmak üzere 22 unsur farklı sıklıklarda toplamda 35 defa kullanılmıştır.

Yine Tablo 7’de yer alan kalıp sözlere bakıldığında ‘Allah bağışlasın, Allahısmarladık, Allah razı olsun, baş üstüne, buyurun, geçmiş olsun, hayrola, hoş geldiniz, maşallah, özür dilerim, rica ederim, sağol, süphanallah, teşekkür ederim, defol’ şeklinde olmak üzere 15 unsurun farklı sıklıklarda toplamda 32 defa kullanıldığı görülmektedir. Böylece hikâyemizde söz varlığına ait 82 unsur farklı sıklıklarda kullanılarak toplamda 390 defa yer almıştır. Hikâyede hitap ve ünlemler toplamda 276 defa kullanılarak en çok kullanılan söz varlığı unsuru olurken, üç kez kullanılan atasözleri ise en az kullanılan unsurlar olarak belirlenmiştir.

4.6. Dede ile Torun İsimli Hikâyede Söz Varlığı

Araştırmaya konu olan Dede ile Torun isimli hikâyede yer alan söz varlığına ait unsurlar tablo 8’de verilmiştir.

Tablo 8.

Dede ile Torun İsimli Hikâyede Söz Varlığı

Söz Varlığı Unsuru	Frekansı	Türü
Atın ölümü arpadan olsun	2	Atasözü
Can boğazdan gelir	1	Atasözü
Dinsizin hakkından animansız gelir	1	Atasözü
Öküz öldü ortaklık bozuldu	1	Atasözü
Yılanın başı küçükken ezilir	1	Atasözü
Açığa vurmak	1	Deyim
Aklına koymak	1	Deyim
Bağrı yanmak	1	Deyim
Baş etmek	2	Deyim
Başı boş bırakmak	1	Deyim
Başına bela olmak	1	Deyim
Başına dert almak	1	Deyim
Başına dert olmak	1	Deyim
Başını belaya sokmak	1	Deyim
Başını derde sokmak	1	Deyim
Bir başına kalmak	1	Deyim
Bir yastıkta kocamak	1	Deyim
Can bulmak	1	Deyim
Canına yetmek	1	Deyim
Canı sıkılmak	2	Deyim
Canla başla çalışmak	1	Deyim
Eli açık olmak	1	Deyim
Elinden iş gelmek	2	Deyim
Eli sıkı olmak	1	Deyim
Gönlünü almak	1	Deyim
Göz dikmek	1	Deyim
Göz kulak olmak	2	Deyim
Gözü açık gitmek	1	Deyim
Gözü arkada kalmak	1	Deyim
Gözü gönlü açılmak	1	Deyim
Gözü kararmak	2	Deyim
Gözü olmak	1	Deyim
Gözü tutmak	1	Deyim
Gün görmek	1	Deyim
Haber almak	1	Deyim
Hükmü olmamak	1	Deyim
İç çekmek	4	Deyim
İçi geçmek	1	Deyim
İçi yanmak	1	Deyim
İşi başından aşkın olmak	1	Deyim

Tablo 8' in devamıdır.

İşi başından aşmak	1	Deyim
İşin ucundan tutmak	1	Deyim
İş tutmak	1	Deyim
Kahrını çekmek	2	Deyim
Kulağına gelmek	1	Deyim
Kulak vermek	1	Deyim
Laf etmek	3	Deyim
Rahat bir nefes almak	1	Deyim
Rahatı kaçmak	1	Deyim
Razı olmak	2	Deyim
Sözü geçmek	1	Deyim
Ümidini kesmek	1	Deyim
Üstüne varmak	1	Deyim
Yan yan bakmak	1	Deyim
Yol yordam bilmek	1	Deyim
Avazı çıktığı kadar bağırarak	1	Deyim
Ağa	96	Hitap, Ünlemler
Aksi aksi	1	İkilemeler
Ayrı ayrı	1	İkilemeler
Baka baka	3	İkilemeler
Bazı bazı	2	İkilemeler
Beklete beklete	1	İkilemeler
Biberli biberli	1	İkilemeler
Bir bir	1	İkilemeler
Bol bol	2	İkilemeler
Büyük küçük	1	İkilemeler
Dilim dilim	1	İkilemeler
Gizli gizli	1	İkilemeler
Gömüle gömüle	1	İkilemeler
Kötü kötü	1	İkilemeler
Kucak kucak	1	İkilemeler
Lak lak	1	İkilemeler
Lapa lapa	1	İkilemeler
Olsa olsa	1	İkilemeler
Sağa sola	2	İkilemeler
Sağ sol	5	İkilemeler
Sarılı bürülü	1	İkilemeler
Sık sık	7	İkilemeler
Söke söke	1	İkilemeler
Tıkır tıkır	1	İkilemeler
Tuta tuta	1	İkilemeler
Ufaktan ufaktan	1	İkilemeler
Uslu uslu	1	İkilemeler
Usul usul	1	İkilemeler
Yavaş yavaş	3	İkilemeler
Yavaştan yavaştan	1	İkilemeler
Yeni yeni	1	İkilemeler
Zaman zaman	1	İkilemeler
İri iri	1	İkilemeler
Allah bilir	1	İlişki Sözcükler

Tablo 8' in devamıdır.

Allah rahatlık versin	2	İlişki Sözler
Allah rahmet eylesin	1	İlişki Sözler
Allah razı olsun	1	İlişki Sözler
Günahı boynuna	1	İlişki Sözler
Hoşgeldin	2	İlişki Sözler
Şükürler olsun	1	İlişki Sözler
Ziyade olsun	1	İlişki Sözler

Tablo 8' de yer alan bu ifadeler bize hikâyede söz varlığına ait çeşitli unsurların yer aldığını göstermektedir. Hikâyede 'atın ölümü arpadan olsun, can boğazdan gelir, dinsizin hakkından imansız gelir, öküz öldü ortaklık bozuldu, yılanın başı küçükken ezilir' olmak üzere 5 defa atasözü kullanılmıştır. 'Açığa vurmak, aklına koymak, bağı yanmak, baş etmek, başı boş bırakmak, başına bela olmak, başına dert almak, başına dert olmak, başını belaya sokmak, başını derde sokmak, bir başına kalmak, bir yastıkta kocamak, can bulmak, canına yetmek, canı sıkılmak, canla başla çalışmak, eli açık olmak, elinden iş gelmek, eli sıkı olmak, gönlünü almak, göz dikmek, göz kulak olmak, gözü açık gitmek, gözü arkada kalmak, gözü gönlü açılmak, gözü kararmak, gözü olmak, gözü tutmak,, gün görmek, haber almak, hükmü olmamak, iç çekmek, içi geçmek, içi yanmak, işi başından aşkın olmak, işi başından aşmak, işin ucundan tutmak, iş tutmak, kahrını çekmek, kulağına gelmek, kulak vermek, laf etmek, rahat bir nefes almak, rahatı kaçmak, razı olmak, sözü geçmek, ümidini kesmek, üstüne varmak, yan yan bakmak, yol yordam bilmek, avazı çıktığı kadar bağırarak' şeklinde 51 deyim, farklı sıklıklarda olmak üzere toplam 63 kere kullanılmıştır. Hikâyelerde yer alan hitap, ünlem olarak ise 'ağa' olmak üzere 1 unsur farklı sıklıklarda toplamda 96 kere kullanılmıştır.

Tablo 8' de yer alan ikilemelere bakıldığında 'aksi aksi, ayrı ayrı, baka baka, bazı bazı, beklete beklete, biberli biberli, bir bir, bol bol, büyük küçük, dilim dilim, gizli gizli, gömüle gömüle, kötü kötü, kucak kucak, lak lak, lapa lapa, olsa olsa, sağa sola, sağ sol, sarılı bürülü, sık sık, söke söke, tıkr tıkr, tuta tuta, ufaktan ufaktan, uslu uslu, usul usul, yavaş yavaş, yavaştan yavaştan, yeni yeni, zaman zaman, iri iri' olmak üzere 32 unsur farklı sıklıklarda toplamda 49 defa kullanılmıştır. Hikâyede yer alan kalıp sözlere bakıldığında 'Allah bilir, Allah rahatlık versin, Allah rahmet eylesin, Allah razı olsun, günahı boynuna, hoş geldin, Şükürler olsun, ziyade olsun' şeklinde olmak üzere 8 unsurun farklı sıklıklarda toplamda 10 defa kullanıldığı

görülmektedir. Böylece hikâyemizde söz varlığına ait 98 unsur farklı sıklıklarda kullanılarak toplamda 224 defa yer almıştır. Hikâyede hitap ve ünlemler 96 defa kullanılarak en çok kullanılan söz varlığı unsuru olurken, beş kez kullanılan atasözleri ise en az kullanılan unsur olarak belirlenmiştir.

4.7. Deniz Kızı İsimli Hikâyede Söz Varlığı

Araştırmaya konu olan Deniz Kızı isimli hikâyede yer alan söz varlığına ait unsurlar Tablo 9’da verilmiştir

Tablo 9.

Deniz Kızı İsimli Hikâyede Söz Varlığı

Söz Varlığı Unsuru	Frekansı	Türü
Züppe	6	Argo
Düşmez kalkmaz bir Allah	1	Atasözü
Akıl vermek	1	Deyim
Aklına gelmek	1	Deyim
Aklına getirmek	1	Deyim
Aklını başına almak	1	Deyim
Aklı yerinde olmamak	1	Deyim
Alay etmek	2	Deyim
Allahın bir lütfu olmak	1	Deyim
Cana yakın olmak	1	Deyim
Can çekişmek	1	Deyim
Canına bakmak	1	Deyim
Canına minnet olmak	1	Deyim
Can vermek	1	Deyim
Dünyaya getirmek	1	Deyim
El açmak	1	Deyim
Eli ayağı tutmak	1	Deyim
Eli boş dönmek	1	Deyim
Elinde kalmak	1	Deyim
Geride bırakmak	1	Deyim
Gözden geçirmek	1	Deyim
Göz göze gelmek	1	Deyim
Gözü açık gitmek	1	Deyim
Haber almak	1	Deyim
Haber vermek	1	Deyim
Hatırını saymak	1	Deyim
Hatırını sormak	1	Deyim
Hayran kalmak	1	Deyim
İç çekmek	3	Deyim
İçi geçmek	1	Deyim
İçi rahat etmek	1	Deyim
İdare etmek	1	Deyim
Kahrını çekmek	2	Deyim
Kendi işini kendi görmek	1	Deyim
Kıyameti koparmak	1	Deyim
Küçük görmek	1	Deyim
Laf atmak	1	Deyim
Öğüt vermek	1	Deyim

Tablo 9' un devamıdır.

Rahat bir nefes almak	1	Deyim
Seyirci kalmak	1	Deyim
Ümidini kesmek	1	Deyim
Ün salmak	1	Deyim
Üstüne gitmek	1	Deyim
Üzerine titremek	1	Deyim
Veda etmek	1	Deyim
Yollara düşmek	1	Deyim
Yolunu tutmak	1	Deyim
Bey	37	Hitap, ünlemler
Hanım	58	Hitap, ünlemler
Hanımefendi	1	Hitap, ünlemler
Kaptan	3	Hitap, ünlemler
Oh	1	Hitap, ünlemler
Reis	19	Hitap, ünlemler
Vay vay vay	1	Hitap, ünlemler
Anlata anlata	1	Ikileme
Ara sıra	5	Ikileme
Bakar bakmaz	1	Ikileme
Bir bir	1	Ikileme
Birer birer	1	Ikileme
Dingil dingil	1	Ikileme
Gelip gidip	1	Ikileme
Hemen hemen	1	Ikileme
Sağa sola	1	Ikileme
Seke seke	1	Ikileme
Sıkı sıkı	1	Ikileme
Sık sık	5	Ikileme
Soğuta soğuta	1	Ikileme
Takım takım	1	Ikileme
Tatlı tatlı	1	Ikileme
Üst üste	1	Ikileme
Vere vere	1	Ikileme
Yaşlı başlı	1	Ikileme
Yavaş yavaş	5	Ikileme
Yer yer	1	Ikileme
Ağır ağır	4	Ikileme
Gece gündüz	2	Ikileme
Kalkar kalkmaz	1	Ikileme
Koca koca	1	Ikileme
Allah bildiği yapsın	1	İlişki sözler
Allah korusun	1	İlişki sözler
Allah yardım etsin	1	İlişki sözler
Aferin	1	İlişki sözler
Buyrun	4	İlişki sözler
Durağı cennet olsun	1	İlişki sözler
Hamdolsun	2	İlişki sözler
Helal olsun	1	İlişki sözler
İnşallah	1	İlişki sözler
Oh olsun	1	İlişki sözler
Rica ederim	1	İlişki sözler
Sağol	2	İlişki sözler
Teşekkür ederim	1	İlişki sözler
Iskarmoz	2	Terim
Kispet	1	Terim
Sırım	1	Terim

Tablo 9’da görüldüğü gibi ‘Deniz Kızı’ isimli hikâyede argo söze, atasözlerine, deyimlere, hitap ve ünlemlere, ikilemelere, ilişki sözlere ve terim anlamlı sözcüklere yer verilmiştir. Söz varlığına ait her bir unsurun Deniz Kızı isimli hikâyede farklı sayılarda ve sıklıklarda kullanıldığı görülmektedir. Hikâyedeki tek argo sözü ‘züppe’ ifadesi oluşturmaktadır. Ayrıca ‘düşmez kalkmaz bir Allah’ ifadesi de hikâyede karşımıza çıkan tek atasözüdür. ‘Akıl vermek, aklına gelmek, aklına getirmek, aklını başına almak, akli yerinde olmamak, alay etmek, allahın bir lütfu olmak, cana yakın olmak, can çekişmek, canına bakmak, canına minnet olmak, can vermek, dünyaya getirmek, el açmak, eli ayağı tutmak, eli boş dönmek, elinde kalmak, geride bırakmak, gözden geçirmek, göz göze gelmek, gözü açık gitmek, haber almak, haber vermek, hatrını saymak, hatrını sormak, hayran kalmak, iç çekmek, içi geçmek, içi rahat etmek, idare etmek, kahrını çekmek, kendi işini kendi görmek, kıyameti koparmak, küçük görmek, laf atmak, öğüt vermek, rahat bir nefes almak, seyirci kalmak, , ümidini kesmek, ün salmak, üstüne gitmek, üzerine titremek, veda etmek, yollara düşmek, yolunu tutmak’ şeklinde 45 deyim, farklı sıklıklarda olmak üzere toplam 49 kere kullanılmıştır.

Tablo 9’ da yer alan hitap ve ünlem ifadeleri ise ‘bey, hanım, hanımefendi, kaptan, oh, reis, vay vay vay’ olmak üzere 7 unsur farklı sıklıklarda toplamda 120 kere kullanılmıştır. Hikâyede yer alan ikilemelere bakıldığında ‘anlata anlata, ara sıra, bakar bakmaz, bir bir, birer birer, dingil dingil, gelip gidip, hemen hemen, sağa sola, seke seke, sıkı sıkı, sık sık, soğuta soğuta, takım takım, tatlı tatlı, üst üste, vere vere, yaşlı başlı, yavaş yavaş, yer yer, ağır ağır, gece gündüz, kalkar kalkmaz, koca koca’ olmak üzere 24 unsur farklı sıklıklarda toplamda 40 defa kullanılmıştır.

Yine Tablo 9’da yer alan kalıp sözlere bakıldığında ‘Allah bildiği gibi yapsın, Allah korusun, Allah yardım etsin, aferin, buyrun, durağı cennet olsun, hamdolsun, helal olsun, inşallah, oh olsun, rica ederim, sağol, teşekkür ederim’ şeklinde olmak üzere 13 unsurun farklı sıklıklarda toplamda 18 defa kullanıldığı görülmektedir. Ayrıca hikâyede terim anlamlı ‘iskarmoz, kispet, sırım’ sözcüklerine de toplamda 4 kez yer verilmiştir. Böylece hikâyemizde söz varlığına ait 94 unsur farklı sıklıklarda kullanılarak toplamda 238 defa yer almıştır. Hikâyede hitap ve ünlemler 120 defa kullanılarak en çok kullanılan söz varlığı unsuru olurken, bir kez kullanılan atasözleri ise en az kullanılan unsur olarak belirlenmiştir.

4.8. Eski Bir Masal İsimli Hikâyede Söz Varlığı

Araştırmaya konu olan Eski Bir Masal isimli hikâyede yer alan söz varlığına ait unsurlar Tablo 10'da verilmiştir

Tablo 10.

Eski Bir Masal İsimli Hikâyede Söz Varlığı

Söz Varlığı Unsuru	Frekansı	Türü
Bakarsanbağolurbakmazsandağolur	1	Atasözü
Ahı tutmak	1	Deyim
Aklı başında olmak	1	Deyim
Aklına gelmek	2	Deyim
Aklına getirmek	1	Deyim
Aklından geçirmek	1	Deyim
Aklını kaçırmak	1	Deyim
Ayağını kaydırmak	1	Deyim
Başını derde sokmak	1	Deyim
Canını yakmak	1	Deyim
Canı tatlı olmak	1	Deyim
Can vermek	2	Deyim
Dikkatini çekmek	1	Deyim
Dili tutulmak	1	Deyim
Dünya başına yıkılmak	1	Deyim
Dünyaya gelmek	1	Deyim
Elini eteğini çekmek	1	Deyim
Elini uzatmak	1	Deyim
Feda etmek	1	Deyim
Fikrini almak	1	Deyim
Gönlünü almak	1	Deyim
Göz atmak	1	Deyim
Gözden düşmek	1	Deyim
Göz dikmek	1	Deyim
Gözüne girmek	1	Deyim
Gözüne uyku girmemek	1	Deyim
Gözünün önüne getirmek	1	Deyim
Gözü tutmak	1	Deyim
Gözü üstünde olmak	1	Deyim
Güven vermek	2	Deyim
Hayal kırıklığına uğramak	1	Deyim
Hayran olmak	1	Deyim
İç çekmek	4	Deyim
İdare etmek	1	Deyim
İftira etmek	2	Deyim
İmdatına yetişmek	1	Deyim
Kimi kimsesi olmamak	1	Deyim
Medet ummak	1	Deyim
Para etmemek	1	Deyim
Sefalet çekmek	2	Deyim

Tablo 10' un devamıdır.

Selamı sabahı kesmek	1	Deyim
Sırt çevirmek	1	Deyim
Sorguya çekmek	1	Deyim
Tok gözlü olmak	1	Deyim
Yan bakmak	1	Deyim
Yüzüne gülmek	1	Deyim
Yüz üstü bırakmak	1	Deyim
Söz etmek	1	Deyim
Bey	11	Hitap, ünlemler
Beyefendi	1	Hitap, ünlemler
Hanım	9	Hitap, ünlemler
Reis	41	Hitap, ünlemler
Allaha ısmarladık	1	İlişki sözler
Allah bildiği gibi yapsın	1	İlişki sözler
Allahını seversen	3	İlişki sözler
Buyurun	5	İlişki sözler
Buyur	3	İlişki sözler
Eyvallah	1	İlişki sözler
Haydi yallah	1	İlişki sözler
Hay yaşa	1	İlişki sözler
İnşallah	4	İlişki sözler
İyi günler	2	İlişki sözler
Rica ederim	4	İlişki sözler
Sağol	2	İlişki sözler
Ağlaya ağlaya	1	İkileme
Ara sıra	1	İkileme
Ayrı ayrı	1	İkileme
Azar azar	1	İkileme
Bekleye bekleye	1	İkileme
Bir bir	1	İkileme
Birer birer	3	İkileme
Bol bol	1	İkileme
Çıkar çıkmaz	1	İkileme
Delik deşik	2	İkileme
Derinden derine	1	İkileme
Diri diri	1	İkileme
Döne döne	1	İkileme
Evli barklı	1	İkileme
Gümbür gümbür	1	İkileme
Hemen hemen	4	İkileme
Hızlı hızlı	1	İkileme
Işıl ışıl	1	İkileme
İne ine	1	İkileme
Kalın kalın	1	İkileme
Kat kat	1	İkileme
Kürek kürek	1	İkileme
Onar onar	1	İkileme
Para pul	1	İkileme
Saya saya	1	İkileme
Sıcak sıcak	1	İkileme

Tablo 10' un devamıdır.

Tıngır mıngır	1	İkileme
Üst baş	1	İkileme
Üst üste	2	İkileme
Yavaş yavaş	7	İkileme
Yer yer	4	İkileme
Zaman zaman	1	İkileme

Tablo 10 incelendiğinde gibi 'Eski Bir Masal' isimli hikâyede atasözlerine, deyimlere, hitap ve ünlemlere, ikilemelere, ilişki sözlere yer verilmiştir. Tabloda yer alan bu ifadeler bize hikâyede söz varlığına ait çeşitli unsurların yer aldığını göstermektedir. Söz varlığına ait her bir unsurun Eski Bir Masal isimli hikâyede farklı sayılarda ve sıklıklarda kullanıldığı görülmektedir. Hikâyedeki tek atasözünü 'bakarsan bağ olur bakmazsan dağ olur' ifadesi oluşturmaktadır.

'Ahı tutmak, aklı başında olmak, aklına gelmek, aklına getirmek, aklından geçirmek, aklını kaçırmak, ayağını kaydırmak, başını derde sokmak, canını yakmak, canı tatlı olmak, can vermek, dikkatini çekmek, dili tutulmak, dünya başına yıkılmak, dünyaya gelmek, elini eteğini çekmek, elini uzatmak, feda etmek, fikrini almak, gönlünü almak, göz atmak, gözden düşmek, göz dikmek, gözüne girmek, gözüne uyku girmemek, gözünün önüne getirmek, gözü tutmak, gözü üstünde olmak, güven vermek, hayal kırıklığına uğramak, hayran olmak, iç çekmek, idare etmek, iftira etmek, imdadınay etişmek, kimi kimsesi olmamak, medet ummak, para etmemek, sefalet çekmek, selamı sabahı kesmek, sırt çevirmek, sorguya çekmek, tok gözlü olmak, yan bakmak, yüzüne gülmek, yüz üstü bırakmak, söz etmek' şeklinde 47 deyim, farklı sıklıklarda olmak üzere toplam 55 kere kullanılmıştır.

Tablo 10' da yer alan hitap ve ünlemlere ait ifadeler ise 'bey, beyefendi, hanım, reis, ah' olmak üzere 5 unsur farklı sıklıklarda toplamda 62 kere kullanılmıştır. Hikâyede yer alan ikilemelere bakıldığında 'ağlaya ağlaya, ara sıra, ayrı ayrı, azar azar, bekleye bekleye, bir bir, birer birer, bol bol, çıkar çıkmaz, delik deşik, derinden derine, diri diri, döne döne, evli barklı, gümbür gümbür, hemen hemen, hızlı hızlı, ıslıl ıslıl, ine ine, kalın kalın, kat kat, kürek kürek, onar onar, para pul, saya saya, sıcak sıcak, tıngır mıngır, üst baş, üst üste, yavaş yavaş, yer yer, zaman zaman' olmak üzere 32 unsur farklı sıklıklarda toplamda 48 defa kullanılmıştır.

Yine Tablo 10’ da yer alan kalıp sözlere bakıldığında ‘allahaismarladık, Allah bildiği gibi yapsın, Allahını seversen, buyurun, buyur, eyvallah, haydi yallah, hay yaşa, inşallah, iyi günler, rica ederim, sağol’ şeklinde olmak üzere 12 unsurun farklı sıklıklarda toplamda 28 defa kullanıldığı görülmektedir. Böylece hikâyemizde söz varlığına ait 97 unsur farklı sıklıklarda kullanılarak toplamda 194 defa yer almıştır. Hikâyede hitap ve ünlemler 62 defa kullanılarak en çok kullanılan söz varlığı unsuru olurken, bir kez kullanılan atasözleri ise en az kullanılan unsur olarak belirlenmiştir.

4.9. Gece Kuşları İsimli Hikâyede Söz Varlığı

Araştırmaya konu olan Gece Kuşları isimli hikâyede yer alan söz varlığına ait unsurlar Tablo 11’de verilmiştir

Tablo 11.

Gece Kuşları İsimli Hikâyede Söz Varlığı

Söz Varlığı Unsuru	Frekansı	Türü
Aç koma arsız olur parasız koma hırsız olur	1	Atasözü
Yalancının mumu yatsıya kadar yanar	1	Atasözü
Aklı başından gitmek	1	Deyim
Aklına esmek	1	Deyim
Aklına gelmek	1	Deyim
Aklına getirmek	1	Deyim
Aklını başına toplamak	1	Deyim
Alay etmek	2	Deyim
Başa çıkmak	1	Deyim
Başında kavak yelleri esmek	1	Deyim
Başından atmak	1	Deyim
Başı sıkışmak	1	Deyim
Bir kaşık suda boğmak	1	Deyim
Canını sıkmak	2	Deyim
Canını yakmak	1	Deyim
Canı sıkılmak	1	Deyim
Canla başla çalışmak	1	Deyim
Dile düşmek	1	Deyim
Diline dolamak	1	Deyim
Dört ayak üstüne düşmek	1	Deyim
El ayak çekilmek	3	Deyim
Eli sıkı olmak	1	Deyim
Görmezden gelmek	1	Deyim
Göz altına almak	1	Deyim
Göz hapsinde olmak	1	Deyim
Haber göndermek	1	Deyim
Haber vermek	5	Deyim
Haber yollamak	1	Deyim

Tablo 11' in devamıdır.

Hal hatır sormak	1	Deyim
İç çekmek	1	Deyim
İçi açılmak	1	Deyim
İçi içine sığmamak	1	Deyim
İki ateş arasında kalmak	1	Deyim
Karnı tok sırtı pek olmak	1	Deyim
Karşı gelmek	1	Deyim
Kemikleri sızlamak	1	Deyim
Kulağına gelmek	1	Deyim
Laf atmak	1	Deyim
Laf getirmek	1	Deyim
Muradına ermek	1	Deyim
Nefes almak	1	Deyim
Nefes nefese kalmak	1	Deyim
Rahata kavuşmak	1	Deyim
Rahat bir nefes almak	2	Deyim
Rahat yüzü görmemek	1	Deyim
Sağır kulağına kurşun	1	Deyim
Sözü geçmek	1	Deyim
Suyuna gitmek	1	Deyim
Tembih etmek	3	Deyim
Ümidini kesmek	1	Deyim
Ümit beslemek	1	Deyim
Yaka paça getirmek	1	Deyim
Yakasını bırakmamak	1	Deyim
Yaka silmek	1	Deyim
Yüzünü güldürmek	1	Deyim
Bey	23	Hitap, ünlemler
Efendi	29	Hitap, ünlemler
Hanımfefendi	4	Hitap, ünlemler
Hanım	63	Hitap, ünlemler
Anlata anlata	1	İkilemeler
Ara sıra	1	İkilemeler
Azar azar	1	İkilemeler
Bakar bakmaz	1	İkilemeler
Beyaz beyaz	1	İkilemeler
Bir bir	1	İkilemeler
Birer birer	1	İkilemeler
Cik cik	1	İkilemeler
Dalgın dalgın	1	İkilemeler
Dangıl dungul	1	İkilemeler
Döne döne	1	İkilemeler
Düşe kalka	2	İkilemeler
Gece gündüz	3	İkilemeler
Geçer geçmez	1	İkilemeler
Gelir gelmez	1	İkilemeler
Gidip gelmek	1	İkilemeler
Hemen hemen	2	İkilemeler
Hızlı hızlı	1	İkilemeler
İnlete inlete	1	İkilemeler

Tablo 11' in devamıdır.

Karı koca	2	İkilemeler
Kesik kesik	1	İkilemeler
Kolay kolay	1	İkilemeler
Masa masa	1	İkilemeler
Mırıl mırıl	1	İkilemeler
Miskin miskin	1	İkilemeler
Öve öve	1	İkilemeler
Para pul	2	İkilemeler
Pıtır pıtır	1	İkilemeler
Sessiz sedasız	1	İkilemeler
Sık sık	3	İkilemeler
Sinsi sinsi	1	İkilemeler
Takıp takıştır	1	İkilemeler
Ufak tefek	1	İkilemeler
Uzun uzun	1	İkilemeler
Yavaş yavaş	3	İkilemeler
Yer yer	1	İkilemeler
Yıkıla yıkıla	1	İkilemeler
Zaman zaman	5	İkilemeler
Aferin	1	İlişki sözler
Allah bağışlasın	1	İlişki sözler
Allah gecinden versin	1	İlişki sözler
Allahın belası	1	İlişki sözler
Allah razı olsun	1	İlişki sözler
Allah yardımcınız olsun	1	İlişki sözler
Baş üstüne	1	İlişki sözler
Destur	1	İlişki sözler
Eyvallah	1	İlişki sözler
Geçmiş olsun	2	İlişki sözler
Güle güle	1	İlişki sözler
İmdat	1	İlişki sözler
Maşallah	1	İlişki sözler
Nur içinde yatsın	1	İlişki sözler
Rica ederim	1	İlişki sözler
Sağol	2	İlişki sözler
Teşekkür ederim	1	İlişki sözler
Üstüne bereket	1	İlişki sözler

Tablo 11'de görüldüğü gibi 'Gece Kuşları' isimli hikâyede atasözlerine, deyimlere, hitap ve ünlemlere, ikilemelere, ilişki sözlere yer verilmiştir. Tabloda yer alan bu ifadeler hikâyede söz varlığına ait çeşitli unsurların yer aldığını göstermektedir. Söz varlığına ait her bir unsurun 'Gece Kuşları' isimli hikâyede farklı sayılarda ve sıklıklarda kullanıldığı görülmektedir. Hikâyede 'aç koma arsız olur parasız koma hırsız olur, yalancının mumu yatsıya kadar yanar' olmak üzere 2 adet atasözüne yer verilmiştir.

‘Aklı başından gitmek, aklına esmek, aklına gelmek, aklına getirmek, aklını başına toplamak, alay etmek, başa çıkmak, başında kavak yelleri esmek, başından atmak, başı sıkışmak, bir kaşık suda boğmak, canını sıkmak, canını yakmak, canı sıkılmak, canla başla çalışmak, dile düşmek, diline dolamak, dört ayak üstüne düşmek, el ayak çekilmek, eli sıkı olmak, görmezden gelmek, göz altına almak, göz hapsinde olmak, haber göndermek, haber vermek, haber yollamak, hal hatır sormak, iç çekmek, içi açılmak, içi içine sığmamak, iki ateş arasında kalmak, karnı tok sırtı pek olmak, karşı gelmek, kemikleri sızlamak, kulağına gelmek, laf atmak, laf getirmek, muradına ermek, nefes almak, nefes nefese kalmak, rahata kavuşmak, rahat bir nefes almak, rahat yüzü görmemek, sağır kulağına kurşun, sözü geçmek, suyuna gitmek, tembih etmek, ümidini kesmek, ümit beslemek, yaka paça getirmek, yakasını bırakmamak, yaka silkmek, yüzünü güldürmek’ şeklinde 53 deyim, farklı sıklıklarda olmak üzere toplam 64 kere kullanılmıştır.

Tablo 11’ de yer alan hitap, ünlemlere ait ifadeler ise ‘bey, efendi, hanımefendi, hanım’ olmak üzere 4 unsur farklı sıklıklarda toplamda 119 kere kullanılmıştır. Hikâyede yer alan ikilemelere bakıldığında ‘anlata anlata, ara sıra, azar azar, bakar bakmaz, beyaz beyaz, bir bir, birer birer, cik cik, dalgın dalgın, dangıl dungul, döne döne, düşe kalka, gece gündüz, geçer geçmez, gelir gelmez, gidip gelmek, hemen hemen, hızlı hızlı, inlete inlete, karı koca, kesik kesik, kolay kolay, masa masa, mırıl mırıl, miskin miskin, öve öve, para pul, pıtır pıtır, sessiz sedasız, sık sık, sinsi sinsi, takip takıştır, ufak tefek, uzun uzun, yavaş yavaş, yer yer, yıkıla yıkıla, zaman zaman’ olmak üzere 39 unsur farklı sıklıklarda toplamda 53 defa kullanılmıştır.

Yine Tablo 11’ de yer alan kalıp sözlere bakıldığında zaman ‘aferin, Allah bağışlasın, Allah gecinden versin, Allahın belası, Allah razı olsun, Allah yardımcınız olsun, baş üstüne, destur, eyvallah, geçmiş olsun, güle güle, imdat, maşallah, nur içinde yatsın, rica ederim, sağol, teşekkür ederim, üstüne bereket’ şeklinde olmak üzere 18 unsurun farklı sıklıklarda toplamda 20 defa kullanıldığı görülmektedir. Böylece hikâyemizde söz varlığına ait 116 unsur farklı sıklıklarda kullanılarak toplamda 258 defa yer almıştır. Hikâyede hitap, ünlemlere ait ifadeler 124 defa kullanılarak en çok kullanılan söz varlığı unsuru olurken, Hikâye içinde 2 kere yer alan atasözleri ise en az kullanılan unsur olarak belirlenmiştir.

4.10. Gülçin Abla İsimli Hikâyede Söz Varlığı

Gülçin Abla isimli hikâyede yer alan söz varlığına ait unsurlar Tablo 12’de verilmiştir

Tablo 12.

Gülçin Abla İsimli Hikâyede Söz Varlığı

Söz Varlığı Unsuru	Frekansı	Türü
Aptal	1	Argo
Haspa	1	Argo
Düşmez kalkmaz bir Allah	1	Atasözü
İğreti ata binen tez iner	1	Atasözü
Ağzını açmak	1	Deyim
Akıl vermek	1	Deyim
Aklı başında olmak	1	Deyim
Aklına gelmek	1	Deyim
Aklında tutmak	1	Deyim
Aklını kaçırmak	1	Deyim
Alay etmek	1	Deyim
Avcunun içinde olmak	1	Deyim
Ayağını kesmek	1	Deyim
Ayak altında dolaşmak	1	Deyim
Başına dert açmak	1	Deyim
Başında derdi olmak	1	Deyim
Başının altından çıkmak	1	Deyim
Burnu sürtülmek	1	Deyim
Cana yakın olmak	1	Deyim
Canı sıkılmak	1	Deyim
Çaresiz kalmak	1	Deyim
Çene çalmak	1	Deyim
Dişini tırnağına takmak	1	Deyim
Dünyadan çekilmek	1	Deyim
Dünyadan göç etmek	1	Deyim
El açmak	1	Deyim
El atmak	1	Deyim
Eli ağır olmak	1	Deyim
Etkisi altına almak	1	Deyim
Gönlünü almak	1	Deyim
Gönlü zengin olmak	1	Deyim
Göz atmak	1	Deyim
Gözden çıkarmak	1	Deyim
Gözleri dolmak	2	Deyim
Gözü kalmak	2	Deyim
Gözüne girmek	1	Deyim
Gözüne kestirmek	1	Deyim
Gözüne uyku girmemek	1	Deyim
Gözünün önünden gitmemek	1	Deyim
Gözünün önüne gelmek	2	Deyim
Gözünün önüne getirmek	1	Deyim
Gözü tok olmak	2	Deyim

Tablo 12' nin devamıdır.

Gücü yetmek	1	Deyim
Güle oynaya gitmek	1	Deyim
Halini hatrını sormak	1	Deyim
Hali vakti yerinde olmak	1	Deyim
İçi parçalanmak	1	Deyim
İkram etmek	1	Deyim
İncileri dökülmek	1	Deyim
Kafese koymak	1	Deyim
Kalbini kırmak	1	Deyim
Kapı kapı dolaşmak	2	Deyim
Kıyamet kopmak	1	Deyim
Köşeye çekilmek	1	Deyim
Kulağı delik olmak	1	Deyim
Kulağma gitmek	1	Deyim
Kulak vermek	1	Deyim
Mahcup duruma düşmek	1	Deyim
Nefes nefese kalmak	1	Deyim
Ruhunu teslim etmek	1	Deyim
Sermayeyi kediye yüklemek	1	Deyim
Ses çıkartmak	1	Deyim
Ses çıkartmamak	1	Deyim
Silip süpürmek	1	Deyim
Söz geçirememek	2	Deyim
Tabana kuvvet koşmak	1	Deyim
Tok gözlü olmak	1	Deyim
Toz kondurmamak	1	Deyim
Ümidini kesmek	1	Deyim
Üzerine titremek	1	Deyim
Yolunu tutmak	1	Deyim
Yüzügözütötoprakiçindekalmak	1	Deyim
Gözü kör olasıca	1	Deyim
İş görmek	1	Deyim
Bey	11	Hitap, ünlemler
Efendi	9	Hitap, ünlemler
Hanımefendi	29	Hitap, ünlemler
Hanım	77	Hitap, ünlemler
Allah kısmet ederse	1	İlişki sözler
Allah razı olsun	2	İlişki sözler
Allah yardım etsin	1	İlişki sözler
Buyurun	1	İlişki sözler
Canın sağ olsun	1	İlişki sözler
Defol	1	İlişki sözler
Eyvallah	1	İlişki sözler
Güle güle	1	İlişki sözler
Hamdolsun	1	İlişki sözler
Helal olsun	1	İlişki sözler
İnşallah	1	İlişki sözler
Sağ ol	5	İlişki sözler
Teşekkür ederim	2	İlişki sözler
Uğurlu olsun	1	İlişki sözler

Tablo 12' nin devamıdır.

Rica ederim	1	İlişki sözler
Şeref verdiniz	1	İlişki sözler
Ara sıra	1	İkileme
Ayrık ayrık	1	İkileme
Bakkal çakkal	1	İkileme
Birer birer	1	İkileme
Bol bol	1	İkileme
Cıvıl cıvıl	1	İkileme
Çat pat	1	İkileme
Çeşit çeşit	1	İkileme
Çıkar çıkmaz	1	İkileme
Dalgın dalgın	1	İkileme
Doğru dürüst	2	İkileme
Fakir fakara	1	İkileme
Gelir gelmez	2	İkileme
Gidip gidip	1	İkileme
Giriş çıkış	1	İkileme
Günden güne	1	İkileme
Hemen hemen	2	İkileme
İtiş kakış	1	İkileme
İyi kötü	1	İkileme
Karı koca	1	İkileme
Kıran kırana	1	İkileme
Kolay kolay	1	İkileme
Mini mini	1	İkileme
Öksüre tıksıra	1	İkileme
Öte beri	1	İkileme
Renk renk	1	İkileme
Sağ sol	1	İkileme
Sık sık	1	İkileme
Sinsi sinsi	1	İkileme
Sokak sokak	3	İkileme
Tek tük	1	İkileme
Ufak tefek	3	İkileme
Uğraya uğraya	1	İkileme
Yapıp yapıp	1	İkileme
Yavaş yavaş	10	İkileme
Yer yer	1	İkileme
Yorgun argın	2	İkileme

Tablo 12 incelendiğinde söz varlığına ait her bir unsurun Gülçin Abla isimli hikâyede farklı sayılarda ve sıklıklarda kullanıldığı görülmektedir. Hikâyedeki argo sözleri 'aptal ve haspa' ifadeleri oluşturmaktadır. Hikâyedeki atasözleri ise 'düşmez kalkmaz bir Allah, iğreti ata binen tez iner' olmak üzere 2 kez kullanılmıştır. 'Ağzını açmak, akıl vermek, akli başında olmak, aklına gelmek, aklında tutmak, aklını kaçırmak, alay etmek, avcunun içinde olmak, ayağını kesmek, ayakaltında dolaşmak,

başına dert açmak, başında derdi olmak, başının altından çıkmak, burnu sürtülmek, cana yakın olmak, canı sıkılmak, çaresiz kalmak, çene çalmak, dişini tırnağına takmak, dünyadan çekilmek, dünyadan göç etmek, el açmak, el atmak, eli ağır olmak, etkisi altına almak, gönlünü almak, gönlü zengin olmak, göz atmak, gözden çıkarmak, gözleri dolmak, gözü kalmak, gözüne girmek, gözüne kestirmek, gözüne uyku girmemek, gözünün önünden gitmemek, gözünün önüne gelmek, gözünün önüne getirmek, gözü tok olmak, gücü yetmek, güle oynaya gitmek, halini hatrını sormak, hali vakti yerinde olmak, içi parçalanmak, ikram etmek, incileri dökülmek, kafese koymak, kalbini kırmak, kapı kapı dolaşmak, kıyamet kopmak, köşeye çekilmek, kulağı delik olmak, kulağına gitmek, kulak vermek, mahcup duruma düşmek, nefes nefese kalmak, ruhunu teslim etmek, sermayeyi kediye yüklemek, ses çıkartmak, ses çıkartmamak, silip süpürmek, söz geçirememek, tabana kuvvet koşmak, tok gözlü olmak, toz kondurmamak, ümidini kesmek, üzerine titremek, yolunu tutmak, yüzü gözü toz toprak içinde kalmak, gözü kör olasıca, iş görmek' şeklinde 70 deyim, farklı sıklıklarda olmak üzere toplam 76 kere kullanılmıştır.

Tablo 12' de yer alan hitap, ünlemlere ait ifadeler ise 'bey, efendi, hanımefendi, hanım' olmak üzere 4 unsur farklı sıklıklarda toplamda 126 kere kullanılmıştır. Hikâyede yer alan ikilemelere bakıldığında 'ara sıra, ayrıık ayrıık, bakkal çakkal, birer birer, bol bol, cıvıl cıvıl, çat pat, çeşit çeşit, çıkar çıkmaz, dalgın dalgın, doğru dürüst, fakir fukara, gelir gelmez, gidip gidip, giriş çıkış, günden güne, hemen hemen, itiş kakış, iyi kötü, karı koca, kıran kırana, kolay kolay, mini mini, öksüre tıksıra, öte beri, renk renk, sağ sol, sık sık, sinsi sinsi, sokak sokak, tek tük, ufak tefek, uğraya uğraya, yapıp yapıp, yavaş yavaş, yer yer, yorgun argın' olmak üzere 37 unsur farklı sıklıklarda toplamda 54 defa kullanılmıştır.

Yine Tablo 12' de yer alan kalıp sözlere bakıldığında 'Allah kısmet ederse, Allah razı olsun, Allah yardım etsin, buyrun, canın sağolsun, defol, eyvallah, güle güle, hamdolsun, helal olsun, inşallah, sağol, teşekkür ederim, uğurlu olsun, rica ederim, şeref verdiniz' şeklinde olmak üzere 16 unsurun farklı sıklıklarda toplamda 22 defa kullanıldığı görülmektedir. Böylece hikâyemizde söz varlığına ait 131 unsur farklı sıklıklarda kullanılarak toplamda 282 defa yer almıştır.

4.11. Hırdavatçı Dede İsimli Hikâyede Söz Varlığı

Hırdavatçı Dede isimli hikâyede yer alan söz varlığına ait unsurlar Tablo 13’de verilmiştir.

Tablo 13.

Hırdavatçı Dede İsimli Hikâyede Söz Varlığı

Söz Varlığı Unsuru	Frekansı	Türü
El elden üstündür	1	Atasözü
Misafirum muduğunudeğilbulduğunuyer	1	Atasözü
Ağzına geleni söylemek	2	Deyim
Ağzını bozmak	1	Deyim
Akıl etmek	1	Deyim
Akıl öğretmek	1	Deyim
Aklı başına gelmek	2	Deyim
Aklı başından gitmek	2	Deyim
Aklı ermek	1	Deyim
Aklı havada olmak	1	Deyim
Aklını başına almak	1	Deyim
Aklını başına toplamak	1	Deyim
Alay etmek	1	Deyim
Başı derde girmek	1	Deyim
Başına iş açmak	1	Deyim
Başını belaya sokmak	1	Deyim
Başını derde sokmak	2	Deyim
Burnundan getirmek	1	Deyim
Burnunda tütme	1	Deyim
Canına yetmek	1	Deyim
Canını sıkmak	1	Deyim
Canı sıkılmak	1	Deyim
Canı yanmak	1	Deyim
Çene çalmak	1	Deyim
Dert yanmak	1	Deyim
Dünyanın kaçı bucak olduğunu göstermek	1	Deyim
Gözü dönmek	1	Deyim
Gözü tutmak	1	Deyim
Gözü tutmamak	1	Deyim
Haber vermek	2	Deyim
Hali vakti yerinde olmak	1	Deyim
İç çekmek	2	Deyim
İpini koparmak	1	Deyim
Kalbini kırmak	1	Deyim
Kaş yapayım derken göz çıkarmak	1	Deyim
Kendini fasulye gibi nimetten saymak	1	Deyim
Kıyamet koparmak	1	Deyim
Soluk soluğa kalmak	1	Deyim
Üzerine ağırlık çökmek	1	Deyim
Yan gözle bakmak	1	Deyim
Yuvası yıkılmak	1	Deyim
Bey	13	Hitap, ünlem

Tablo 13' ün devamıdır.

Efendi	27	Hitap, ünlem
Hanım	9	Hitap, ünlem
Vah	1	Hitap, ünlem
Vay	1	Hitap, ünlem
Aferin	1	İlişki sözler
Afiyet olsun	1	İlişki sözler
Buyurun	1	İlişki sözler
Buyur	4	İlişki sözler
Güle güle	1	İlişki sözler
Hamdolsun	1	İlişki sözler
Hayrola	3	İlişki sözler
Hoş geldiniz	1	İlişki sözler
Kolay gelsin	1	İlişki sözler
Maşallah	1	İlişki sözler
Şükür	1	İlişki sözler
Teşekkür ederim	1	İlişki sözler
Allah razı olsun	2	İlişki sözler
Allah yardımcısı olsun	1	İlişki sözler
İnşallah	3	İlişki sözler
Kusura bakma	2	İlişki sözler
Sağ ol	1	İlişki sözler
Ağır ağır	1	İkilemeler
Ara sıra	1	İkilemeler
Çeşit çeşit	1	İkilemeler
Ev bark	1	İkilemeler
Gelir gelmez	1	İkilemeler
İkişer ikişer	1	İkilemeler
İnce ince	1	İkilemeler
İrili ufaklı	1	İkilemeler
Karı koca	1	İkilemeler
Kolay kolay	1	İkilemeler
Komşu komşu	1	İkilemeler
Konu komşu	1	İkilemeler
Koşa koşa	1	İkilemeler
Kubbe kubbe	1	İkilemeler
Mor mor	1	İkilemeler
Patlak matlak	1	İkilemeler
Sağa sola	1	İkilemeler
Sık sık	3	İkilemeler
Sile sile	1	İkilemeler
Silip süpürmek	1	İkilemeler
Ufak ufak	1	İkilemeler
Üst baş	1	İkilemeler
Yavaş yavaş	4	İkilemeler
Yorgun argın	1	İkilemeler
Yudum yudum	1	İkilemeler
Zar zor	1	İkilemeler

Tablo 13’de görüldüğü gibi ‘Hırdavatçı Dede’ isimli hikâyede atasözlerine, deyimlere, hitap ve ünlemlere, ikilemelere, ilişki sözlere yer verilmiştir. Tabloda yer alan bu ifadeler bize hikâyede söz varlığına ait çeşitli unsurların yer aldığını göstermektedir. Söz varlığına ait her bir unsurun Hırdavatçı Dede isimli hikâyede farklı sayılarda ve sıklıklarda kullanıldığı görülmektedir.

Tablo 13’ de görüldüğü gibi hikâyedeki atasözlerini ‘el elden üstündür, misafir ummuduğunu değil bulduğunu yer’ ifadeleri oluşturmaktadır. ‘Ağızına geleni söylemek, ağızını bozmak, akıl etmek, akıl öğretmek, akli başına gelmek, akli başından gitmek, akli ermek, akli havada olmak, aklını başına almak, aklını başına toplamak, alay etmek, başı derde girmek, başına iş açmak, başını belaya sokmak, başını derde sokmak, burnundan getirmek, burnunda tütme, canına yetmek, canını sıkı, canı sıkılmak, canı yanmak, çene çalmak, dert yanmak, dünyanın kaç bucak olduğunu göstermek, gözü dönmek, gözü tutmak, gözü tutmamak, haber vermek, hali vakti yerinde olmak, iç çekmek, ipini koparmak, kalbini kırmak, kaş yapayım derken göz çıkarmak, kendini fasulye gibi nimetten saymak, kıyamet koparmak, soluk soluğa kalmak, üzerine ağırlık çökmek, yan gözle bakmak, yuvası yıkılmak’ şeklinde 39 deyim, farklı sıklıklarda olmak üzere toplam 45 kere kullanılmıştır.

Tablo 13’ de yer alan hitap ve ünlemlere ait ifadeler ise ‘ bey, efendi, hanım, vah, vay’ olmak üzere 5 unsur farklı sıklıklarda toplamda 51 kere kullanılmıştır. Hikâyede yer alan ikilemelere bakıldığında ‘ağır ağır, ara sıra, çeşit çeşit, ev bark, gelir gelmez, ikişer ikişer, ince ince, irili ufaklı, karı koca, kolay kolay, komşu komşu, konu komşu, koşa koşa, kubbe kubbe, mor mor, patlak matlak, sağasola, sık sık, sile sile, silip süpürmek, ufak ufak, üst baş, yavaş yavaş, yorgun argın, yudum yudum, zar zor’ olmak üzere 26 unsur farklı sıklıklarda toplamda 31 defa kullanılmıştır. Hikâyede yer alan kalıp sözlere bakıldığında ‘aferin, afiyet olsun, buyrun, buyur, güle güle, hamdolsun, hayrola, hoş geldiniz, kolay gelsin, maşallah, şükür, teşekkür ederim, Allah razı olsun, Allah yardımcısı olsun, inşallah, kusura bakma, sağol’ şeklinde olmak üzere 17 unsurun farklı sıklıklarda toplamda 26 defa kullanıldığı görülmektedir. Böylece hikâyemizde söz varlığına ait 89 unsur farklı sıklıklarda kullanılarak toplamda 155 defa yer almıştır. Hikâyede hitap, ünlemlere ait ifadeler 51 defa kullanılarak en çok kullanılan söz varlığı unsuru olurken, hikâyede bir kez yer alan atasözleri ise en az kullanılan unsur olarak belirlenmiştir.

4.12. İçler Acısı İsimli Hikâyede Söz Varlığı

İçler Acısı isimli hikâyede yer alan söz varlığına ait unsurlar Tablo 14’de verilmiştir.

Tablo 14.

İçler Acısı İsimli Hikâyede Söz Varlığı

Söz Varlığı Unsuru	Frekansı	Türü
Düşmez kalkmaz bir allah	2	Atasözü
Ağzının tadı kaçmak	1	Deyim
Aklı almamak	1	Deyim
Aklı başına gelmek	3	Deyim
Aklı ermemek	1	Deyim
Aklı işlememek	1	Deyim
Aklına gelmek	1	Deyim
Aklına girmek	1	Deyim
Aklını başına almak	4	Deyim
Alay etmek	1	Deyim
Ayağının altına almak	1	Deyim
Başına iş açmak	1	Deyim
Bir deri bir kemik kalmak	2	Deyim
Canını sıkmak	1	Deyim
Canı sıkılmak	2	Deyim
Dil dökmek	1	Deyim
Dilini tutmak	1	Deyim
Dünyaya gelmek	1	Deyim
Dünyaya getirmek	1	Deyim
Eli açık olmak	1	Deyim
El sürmemek	1	Deyim
Etkisi altına almak	1	Deyim
Gönlü razı olmamak	1	Deyim
Göz açtırmamak	1	Deyim
Göz atmak	1	Deyim
Göz kulak olmak	2	Deyim
Gözü olmak	1	Deyim
Günahı boynuna	1	Deyim
Haber yollamak	1	Deyim
Hale yola koymak	1	Deyim
Kendi yağıyla kavrulmak	1	Deyim
Kulak asmak	1	Deyim
Kulak vermek	1	Deyim
Laf altında kalmak	1	Deyim
Öğüt vermek	1	Deyim
Ses çıkartmamak	1	Deyim
Sıkıntı vermek	1	Deyim
Tembih etmek	2	Deyim
Ümit vermek	1	Deyim
Yüz vermemek	1	Deyim
Bey	3	Hitap, ünlem

Tablo 14' ün devamıdır.

Efendi	77	Hitap, ünlem
Hanım	74	Hitap, ünlem
Allaha emanet ol	1	İlişki sözler
Allah bildiği gibi yapsın	1	İlişki sözler
Allah razı olsun	4	İlişki sözler
Allah yardımcınız olsun	1	İlişki sözler
Aşk olsun	1	İlişki sözler
Buyurun	2	İlişki sözler
Hamdolsun	2	İlişki sözler
Hayrola	1	İlişki sözler
İnşallah	1	İlişki sözler
Kusura bakmayın	1	İlişki sözler
Rica ederim	3	İlişki sözler
Ara sıra	1	İkileme
Bağıra çağıra	1	İkileme
Bakar bakmaz	1	İkileme
Bir bir	1	İkileme
Bol bol	1	İkileme
Bucak bucak	1	İkileme
Cır cır	1	İkileme
Fena fena	1	İkileme
Hemen hemen	3	İkileme
İç çekmek	2	İkileme
İnleye sıklaya	1	İkileme
İte kaka	1	İkileme
Karı koca	2	İkileme
Kaşık kaşık	1	İkileme
Koca koca	1	İkileme
Komşu komşu	2	İkileme
Kör kör	1	İkileme
Okuya okuya	1	İkileme
Pıtır pıtır	1	İkileme
Renk renk	1	İkileme
Sık sık	5	İkileme
Sıra sıra	1	İkileme
Şakır şakır	1	İkileme
Şirret şirret	1	İkileme
Tabak çanak	1	İkileme
Ufak tefek	1	İkileme
Yalvara yalvara	1	İkileme
Yana yana	1	İkileme
Yavaş yavaş	5	İkileme
Yeni yeni	1	İkileme
Yorgun argın	2	İkileme

Tablo 14 ele alındığında ‘İçler Acısı’ isimli hikâyede atasözüne, deyimlere, hitap ve ünlemlere, ikilemelere ve ilişki sözlere yer verilmiştir. İçler Acısı isimli hikâyeye bakıldığı zaman söz varlığına ait her bir unsurun farklı sayılarda ve sıklıklarda

kullanıldığı görülmektedir. Hikâyede yer alan tek atasözü ‘düşmez kalkmaz bir Allah’ ifadesidir. Bu atasözü hikâyede 2 kere kullanılmıştır. ‘Ağzının tadı kaçmak, akli almamak, akli başına gelmek, akli ermemek, akli işlememek, aklına gelmek, aklına girmek, aklını başına almak, alay etmek, ayağının altına almak, başına iş açmak, bir deri bir kemik kalmak, canını sıkamak, canı sıkılmak, dil dökmek, dilini tutmak, dünyaya gelmek, dünyaya getirmek, eli açık olmak, el sürmemek, etkisi altına almak, gönlü razı olmamak, göz açtırmamak, göz atmak, göz kulak olmak, gözü olmak, günahı boynuna, haber yollamak, hale yola koymak, kendi yağıyla kavrulmak, kulak asmak, kulak vermek, laf altında kalmak, öğüt vermek, ses çıkartmamak, sıkıntı vermek, tembih etmek, ümit vermek, yüz vermemek’ şeklinde 39 deyim, farklı sıklıklarda olmak üzere toplam 48 kere kullanılmıştır.

Tablo 14’ te yer alan hitap, ünlemlere ait ifadeler ise ‘bey, efendi, hanım’ olmak üzere 3 unsur farklı sıklıklarda toplamda 154 kere kullanılmıştır. Hikâyede yer alan ikilemelere bakıldığında ‘ara sıra, bağıra çağıra, bakar bakmaz, bir bir, bol bol, bucak bucak, cır cır, fena fena, hemen hemen, inleye sıklaya, ite kaka, karı koca, kaşık kaşık, koca koca, komşu komşu, kör kör, okuya okuya, pıtır pıtır, renk renk, sık sık, sıra sıra, şakır şakır, şirret şirret, tabak çanak, ufak tefek, yalvara yalvara, yana yana, yavaş yavaş, yeni yeni, yorgun argın’ olmak üzere 30 unsur farklı sıklıklarda toplamda 44 defa kullanılmıştır.

Yine Tablo 14’ te yer alan kalıp sözlere bakıldığında ‘Allah’a emanet ol, Allah bildiği gibi yapsın, Allah razı olsun, Allah yardımcınız olsun, aşk olsun, buyurun, hamdolsun, hayrola, inşallah, kusura bakmayın, rica ederim’ şeklinde olmak üzere 11 unsurun farklı sıklıklarda toplamda 18 defa kullanıldığı görülmektedir. Böylece hikâyemizde söz varlığına ait 84 unsur farklı sıklıklarda kullanılarak toplamda 266 defa yer almıştır. Hikâyede hitap, ünlemlere ait ifadeler 154 defa kullanılarak en çok kullanılan söz varlığı unsuru olurken, 1 kez kullanılan atasözleri ise en az kullanılan unsurlar olarak belirlenmiştir. Hikâyede argo sözlere ve terim anlamlı sözlere ise yer verilmemiştir.

4.13. Kolsuz Bebek İsimli Hikâyede Söz Varlığı

Kolsuz Bebek isimli hikâyede yer alan söz varlığına ait unsurlar Tablo 15’de verilmiştir.

Tablo 15.

Kolsuz Bebek İsimli Hikâyede Söz Varlığı

Söz Varlığı Unsuru	Frekansı	Türü
Aklı başında olmak	1	Deyim
Allah senibildiğigibiyapsın	2	Deyim
Başı dertte olmak	1	Deyim
Başını derde sokmak	2	Deyim
Canı sıkılmak	1	Deyim
Dinden imandan çıkmak	1	Deyim
Dünyaya getirmek	1	Deyim
Ele geçirmek	1	Deyim
Elini eteğini öpmek	1	Deyim
Göz atmak	1	Deyim
Gözcülük etmek	1	Deyim
Gözünün önünden ayırmamak	1	Deyim
Gözünü seveyim	1	Deyim
Gücüne gitmek	1	Deyim
Haber almak	1	Deyim
Haber getirmek	1	Deyim
Haber vermek	3	Deyim
Hayran kalmak	1	Deyim
Himayesi altına almak	1	Deyim
İç çekmek	1	Deyim
İdare etmek	1	Deyim
İş görmek	1	Deyim
Kafası bozulmak	1	Deyim
Kafası karışmak	1	Deyim
Kuşku duymak	1	Deyim
Lafa tutmak	1	Deyim
Ortadan kaldırmak	2	Deyim
Ortadan kaybolmak	1	Deyim
Ortaya çıkarmak	1	Deyim
Razı olmak	1	Deyim
Son arzusunu yerine getirmek	1	Deyim
Şuurunu kaybetmek	1	Deyim
Teselli etmek	1	Deyim
Ümide kapılmak	1	Deyim
Ümidi kalmamak	1	Deyim
Ümidini kaybetmek	1	Deyim
Ümit etmek	1	Deyim
Vakit kaybetmek	1	Deyim
Yan gözle bakmak	2	Deyim
Yan yan bakmak	1	Deyim

Tablo 15' in devamıdır.

Yolunu tutmak	2	Deyim
Yorgun düşmek	1	Deyim
Yuvasını yıkmak	1	Deyim
Ağabey	5	Hitap, ünlem
Ah	1	Hitap, ünlem
Amca	6	Hitap, ünlem
Beyefendi	22	Hitap, ünlem
Bey	143	Hitap, ünlem
Efendi	75	Hitap, ünlem
Hanım	85	Hitap, ünlem
Hanımefendi	14	Hitap, ünlem
Kalfa	17	Hitap, ünlem
Of	1	Hitap, ünlem
Vay	1	Hitap, ünlem
Ağır ağır	1	İkilemeler
Ara sıra	4	İkilemeler
Ayrı ayrı	1	İkilemeler
Bazı bazı	1	İkilemeler
Bıcır bıcır	1	İkilemeler
Boş boş	1	İkilemeler
Boydan boya	1	İkilemeler
Fena fena	1	İkilemeler
Gelir gelmez	1	İkilemeler
Gıcır gıcır	1	İkilemeler
Girer girmez	1	İkilemeler
Hafif hafif	1	İkilemeler
Hemen hemen	2	İkilemeler
Hık mık	1	İkilemeler
İklaya sıklaya	1	İkilemeler
İnce ince	1	İkilemeler
İsteksiz isteksiz	1	İkilemeler
Nefes nefese	1	İkilemeler
Pırlıl pırlıl	1	İkilemeler
Sık sık	4	İkilemeler
Sıra sıra	1	İkilemeler
Şaşkın şaşkın	1	İkilemeler
Tabak çanak	1	İkilemeler
Tane tane	1	İkilemeler
Tıkır tıkır	1	İkilemeler
Ufak tefek	1	İkilemeler
Uslu uslu	1	İkilemeler
Üst baş	1	İkilemeler
Yan yan	1	İkilemeler
Yavaş yavaş	9	İkilemeler
Öyle öyle	1	İkilemeler
Allaha ısmarladık	2	İlişki sözler
Allah kolaylık versin	1	İlişki sözler
İstirham ederim	1	İlişki sözler
Arz ederim	1	İlişki sözler
Başınız sağ olsun	1	İlişki sözler

Tablo 15' in devamıdır.

Buyurun	1	İlişki sözler
Buyur	1	İlişki sözler
Elhamdülillah	1	İlişki sözler
Emrederim	1	İlişki sözler
İnşallah	3	İlişki sözler
Kendine iyi bak	1	İlişki sözler
Lütfen	2	İlişki sözler
Maşallah	1	İlişki sözler
Özür dilerim	1	İlişki sözler
Peki	1	İlişki sözler
Rica ederim	10	İlişki sözler
Sağ ol	4	İlişki sözler
Teşekkür ederim	16	İlişki sözler

Tablo 15 incelendiğinde gibi 'Kolsuz Bebek' isimli hikâyede deyimlere, hitap ve ünlemlere, ikilemelere ve ilişki sözlere yer verilmiştir. Ayrıca Kolsuz Bebek isimli hikâyede atasözlerine yer verilmemiş olması, hikâyenin söz varlığının atasözü unsurunu temsili açısından bir eksi sayılabilir. Kolsuz Bebek isimli hikâyeye bakıldığı zaman söz varlığına ait her bir unsurun farklı sayılarda ve sıklıklarda kullanıldığı görülmektedir. 'Aklı başında olmak, Allah seni bildiği gibi yapsın, başı dertte olmak, başını derde sokmak, canı sıkılmak, dinden imandan çıkmak, dünyaya getirmek, ele geçirmek, elini eteğini öpmek, göz atmak, gözcülük etmek, gözünün önünden ayırmamak, gözünü seveyim, gücüne gitmek, haber almak, haber getirmek, haber vermek, hayran kalmak, himayesi altına almak, iç çekmek, idare etmek, iş görmek, kafası bozulmak, kafası karışmak, kuşku duymak, lafa tutmak, ortadan kaldırmak, ortadan kaybolmak, ortaya çıkarmak, razı olmak, son arzusunu yerine getirmek, şuuru kaybetmek, teselli etmek, ümide kapılmak, ümidi kalmamak, ümidini kaybetmek, ümit etmek, vakit kaybetmek, yan gözle bakmak, yan yan bakmak, yolunu tutmak, yorgun düşmek, yuvasını yıkmak' şeklinde 43 deyim, farklı sıklıklarda olmak üzere toplam 50 kere kullanılmıştır.

Tablo 15' de yer alan hitap, ünlemlere ait ifadeler ise 'ağabey, ah, amca, bey, beyefendi, efendi, hanım, hanımefendi, kalfa, of, vay, olmak üzere 11 unsur farklı sıklıklarda toplamda 370 kere kullanılmıştır. Hikâyede yer alan ikilemelere bakıldığında 'ağır ağır, ara sıra, ayrı ayrı, bazı bazı, bıcır bıcır, boş boş, boydan boya, fena fena, gelir gelmez, gıcır gıcır, girer girmez, hafif hafif, hemen hemen, hık mık, ıklaya sıklaya, ince ince, isteksiz isteksiz, nefes nefese, pırıl pırıl, sık sık, sıra sıra,

şaşkın şaşkın, tabak çanak, tane tane, tıkr tıkr, ufak tefek, uslu uslu, üst baş, yan yan, yavaş yavaş, öyle öyle’ olmak üzere 31 unsur farklı sıklıklarda toplamda 46 defa kullanılmıştır.

Yine bu tabloda yer alan kalıp sözlere bakıldığında ‘Allaha ısmarladık, Allah kolaylık versin, istirahat ederim, arz ederim, başınız sağ olsun, buyurun, buyur, elhamdülillah, emrederim, inşallah, kendine iyi bak, lütfen, maşallah, özür dilerim, peki, rica ederim, sağ ol, teşekkür ederim’ şeklinde olmak üzere 18 unsurun farklı sıklıklarda toplamda 49 defa kullanıldığı görülmektedir. Böylece hikâyemizde söz varlığına ait 103 unsur farklı sıklıklarda kullanılarak toplamda 515 defa yer almıştır. Hikâyede hitap bildiren ifadelerin kullanımının çok olması nedeniyle söz varlığı kullanımının sayıca fazla olduğu görülmektedir. Hikâyede hitap, ünlemlere ait ifadeler 370 defa kullanılarak en çok kullanılan söz varlığı unsuru olurken, 46 kez kullanılan ikilemeler ise en az kullanılan unsurlar olarak belirlenmiştir. Hikâyede atasözlerine ise yer verilmemiştir.

4.14. Mercan Kolye İsimli Hikâyede Söz Varlığı

Mercan Kolye isimli hikâyedeki söz varlığı unsurları Tablo 16’da verilmiştir

Tablo 16.

Mercan Kolye İsimli Hikâyede Söz Varlığı

Söz Varlığı Unsuru	Frekans	Türü
Ölenle ölünmez	1	Atasözü
Ağzının tadını bilmek	1	Deyim
Akıl danışmak	1	Deyim
Akıl etmek	2	Deyim
Aklı ermek	1	Deyim
Aklı kalmak	1	Deyim
Aklına gelmek	1	Deyim
Aklını başına toplamak	3	Deyim
Ayak altında dolaşmak	3	Deyim
Bir baltaya sap olmak	1	Deyim
Canı sıkılmak	1	Deyim
Çile çekmek	2	Deyim
Çileden çıkmak	1	Deyim
Derdine çare olmak	1	Deyim
Dik dik bakmak	1	Deyim
Eli ayağı olmak	1	Deyim
Gözü dönmek	1	Deyim
Gözüne girmek	2	Deyim

Tablo 16' nın devamıdır.

Gözünü dikmek	1	Deyim
Günahı boynuna	1	Deyim
Haber vermek	1	Deyim
Hayatını yaşamak	1	Deyim
İslah etmek	1	Deyim
İç çekmek	2	Deyim
İçi acımak	1	Deyim
İki göz iki çeşme ağlamak	1	Deyim
İyi gözle bakmamak	1	Deyim
Kahrını çekmek	1	Deyim
Kalbini kırmak	1	Deyim
Kapı kapı dolaşmak	1	Deyim
Kaşlarını çatmak	2	Deyim
Musallat olmak	1	Deyim
Nur içinde yatsın	2	Deyim
O kapı senin bu kapı benim gezmek	1	Deyim
Omuz silkmek	1	Deyim
Öğüt vermek	2	Deyim
Ses çıkarmak	1	Deyim
Sıkıntı çekmek	1	Deyim
Söz etmek	2	Deyim
Soyunup dökünmek	1	Deyim
Yüz çevirmek	1	Deyim
Bey	34	Hitap, ünlem
Beyefendi	12	Hitap, ünlem
Efendi	2	Hitap, ünlem
Hanım	123	Hitap, ünlem
Hanımfendi	7	Hitap, ünlem
Kalfa	89	Hitap, ünlem
Açar açmaz	1	İkileme
Allah Allah	1	İkileme
Alt üst	1	İkileme
Aralık aralık	1	İkileme
Ara sıra	1	İkileme
Ayrı ayrı	1	İkileme
Basa basa	1	İkileme
Bekleye bekleye	1	İkileme
Birer birer	1	İkileme
Bol bol	1	İkileme
Doğru dürüst	1	İkileme
Er geç	1	ikileme
Girer girmez	1	İkileme
Hasta hasta	1	İkileme
Hızlı hızlı	1	İkileme
İtip kakmak	1	İkileme
Karı koca	2	İkileme
Kelime kelime	2	İkileme
Kıpkırmızı	1	İkileme
Kırpık kırpık	1	İkileme
Kolay kolay	1	İkileme

Tablo 16' nın devamıdır.

Küçük küçük	1	İkileme
Ölür ölmez	1	İkileme
Sakin sakın	1	İkileme
Sık sık	2	İkileme
Sokak sokak	1	İkileme
Söylene söylene	1	İkileme
Ufak tefek	2	İkileme
Yavaş yavaş	1	İkileme
Yemyeşil	1	İkileme
Yer yer	1	İkileme
Zaman zaman	1	İkileme
Acı acı	2	ikileme
Aferin	1	İlişki sözler
Affedersiniz	1	İlişki sözler
Allaha ısmarladık	3	İlişki sözler
Allah bildiği gibi yapısın	1	İlişki sözler
Allah bilir	1	İlişki sözler
Allah kahretsin	1	İlişki sözler
Allah rahatlık versin	1	İlişki sözler
Allah rahmet eylesin	1	İlişki sözler
Allah razı olsun	2	İlişki sözler
Allah yardımcınız olsun	1	İlişki sözler
Aşk olsun	1	İlişki sözler
Baş üstüne	1	İlişki sözler
Buyurun	3	İlişki sözler
Eline sağlık	1	İlişki sözler
Görüşürüz	2	İlişki sözler
Hamdolsun	1	İlişki sözler
İnşallah	1	İlişki sözler
Maşallah	2	İlişki sözler
Ömrüne bereket	1	İlişki sözler
Özür dilerim	2	İlişki sözler
Rica ederim	4	İlişki sözler
Ruhu şad olsun	1	İlişki sözler
Sağol	2	İlişki sözler
Teşekkür ederim	1	İlişki sözler

Tablo 16'da görüldüğü gibi 'Mercan Kolye' isimli hikâyede atasözlerine, deyimlere, hitap ve ünlemlere, ikilemelere ve de ilişki sözlere yer verilmiştir. Tabloda yer alan bu ifadeler bize hikâyede söz varlığına ait çeşitli unsurların yer aldığını göstermektedir. Söz varlığına ait her bir unsurun Mercan Kolye isimli hikâyede farklı sayılarda ve sıklıklarda kullanıldığı görülmektedir. Hikâyedeki tek atasözünü 'ölenle ölünmez' atasözü oluşturmaktadır. bu ifade de yazarın teselli edici bir yaklaşım ortaya koyduğunu göstermektedir.

‘Ağzının tadını bilmek, akıl danışmak, akıl etmek, akli ermek, akli kalmak, aklına gelmek, aklını başına toplamak, ayak altında dolaşmak, bir baltaya sap olmak, canı sıkılmak, çile çekmek, çileden çıkmak, derdine çare olmak, dik dik bakmak, eli ayağı olmak, gözü dönmek, gözüne girmek, gözünü dikmek, günahı boynuna, haber vermek, hayatını yaşamak, ıslah etmek, iç çekmek, içi acımak, iki göz iki çeşme ağlamak, iyi gözle bakmamak, kahrını çekmek, kalbini kırmak, kapı kapı dolaşmak, kaşlarını çatmak, musallat olmak, nur içinde yatsın, o kapı senin bu kapı benim gezmek, omuz silmek, öğüt vermek, ses çıkarmak, sıkıntı çekmek, söz etmek, soyunup dökünmek, yüz çevirmek’ şeklinde 40 deyim, farklı sıklıklarda olmak üzere toplam 52 kere kullanılmıştır. Hikâyelerde yer alan hitap ve ünlemlere ait ifadeler ise ‘bey, beyefendi, efendi, hanım, hanımefendi, kalfa’ olmak üzere 6 unsur farklı sıklıklarda toplamda 267 kere kullanılmıştır. Hikâyede yer alan ikilemelere bakıldığında ‘açar açmaz, Allah Allah, alt üst, aralık aralık, ara sıra, ayrı ayrı, basa basa, bekleye bekleye, birer birer, bol bol, doğru dürüst, er geç, girer girmez, hasta hasta, hızlı hızlı, itip kakmak, karı koca, kelime kelime, kıpkırmızı, kırpık kırpık, kolay kolay, küçük küçük, ölür ölmez, sakın sakın, sık sık, sokak sokak, söylene söylene, ufak tefek, yavaş yavaş, yemyeşil, yer yer, zaman zaman, acı acı’ olmak üzere 33 unsur farklı sıklıklarda toplamda 38 defa kullanılmıştır.

Tablo 16’ da yer alan kalıp sözlere bakıldığında ‘aferin, affedersiniz, Allaha ısmarladık, Allah bildiği gibi yapsın, Allah bilir, Allah kahretsin, Allah rahatlık versin, Allah rahmet eylesin, Allah razı olsun, Allah yardımcınız olsun, aşk olsun, baş üstüne, buyurun, eline sağlık, görüşürüz, hamdolsun, inşallah, maşallah, ömrüne bereket, özür dilerim, rica ederim, ruhu şad olsun, sağ ol, teşekkür ederim’ şeklinde olmak üzere 24 unsurun farklı sıklıklarda toplamda 36 defa kullanıldığı görülmektedir. Böylece hikâyemizde söz varlığına ait 104 unsur farklı sıklıklarda kullanılarak toplamda 394 defa yer almıştır. Bu durum da hikâyenin Türkçemizin söz varlığı ile zenginleştirilmiş olduğu yorumunu yapmamıza imkan vermektedir. Hikâyede 267 kere kullanılan hitap ve ünlemler en çok kullanılan söz varlığı unsuru olurken, 1 kere kullanılan atasözü ise en az kullanılan söz varlığı unsuru olmuştur. Hikâyede argo sözlere ve terim anlamlı sözlere ise yer verilmemiştir.

4.15. Mine'nin Arkadaşı İsimli Hikâyede Söz Varlığı

Mine'nin Arkadaşı isimli hikâyede yer alan söz varlığına ait unsurlar Tablo 17'de verilmiştir.

Tablo 17.

Mine'nin Arkadaşı İsimli Hikâyede Söz Varlığı

Söz Varlığı Unsuru	Frekans	Türü
İnsan doğduğu yerde değil doydığı yerde yaşar	1	Atasözü
Ağızdan ağza dolaşmak	1	Deyim
Akıl vermek	1	Deyim
Aklı karışmak	1	Deyim
Aklına gelmek	1	Deyim
Aklını karıştırmak	1	Deyim
Ayak altında dolaşmak	1	Deyim
Bir dediğini iki etmemek	3	Deyim
Bir işte parmağı olmak	1	Deyim
Birlik olmak	1	Deyim
Canını sıkmak	1	Deyim
Canı sıkılmak	2	Deyim
Canı yanmak	2	Deyim
Dilinin altında bir şey olmak	1	Deyim
Dünyaya gelmek	1	Deyim
Dünyaya getirmek	2	Deyim
Elini sıcak sudan soğuk suya sokmamak	1	Deyim
Emanet etmek	1	Deyim
Gayrete gelmek	1	Deyim
Göz doldurmak	1	Deyim
Gözü gibi bakmak	1	Deyim
Gözünün önüne gelmek	1	Deyim
Gücü yetmek	1	Deyim
Haber almak	1	Deyim
Haber vermek	2	Deyim
İç çekmek	2	Deyim
İçi rahat etmek	1	Deyim
İş görmez olmak	1	Deyim
İşi yoluna koymak	1	Deyim
İş tutmak	1	Deyim
Kaşlarını çatmak	1	Deyim
Lafı dolandırmak	1	Deyim
Memnun olmak	1	Deyim
Ortadan kaybolmak	1	Deyim
Ön ayak olmak	1	Deyim
Öteki dünyaya göç etmek	1	Deyim
Rahata ermek	1	Deyim
Rahat bırakmak	2	Deyim
Sesi çıkmamak	1	Deyim
Sıkıntı çekmek	1	Deyim
Sıkıntı duymak	1	Deyim

Tablo 17' nin devamıdır.

Soluğu yetmemek	1	Deyim
Soluk soluğa kalmak	1	Deyim
Şeytana uymak	1	Deyim
Taş üstünde taş bırakmamak	1	Deyim
Taş üstünde taş koymamak	1	Deyim
Tembih etmek	1	Deyim
Tozu dumana katmak	1	Deyim
Ağa	1	Hitap, ünlem
Amca	2	Hitap, ünlem
Bey	9	Hitap, ünlem
Beyefendi	5	Hitap, ünlem
Efendi	92	Hitap, ünlem
Efendim	1	Hitap, ünlem
Hanım	32	Hitap, ünlem
Teyze	2	Hitap, ünlem
Açar açmaz	1	İkileme
Ağır ağır	2	İkileme
Alt alta	1	İkileme
Anlata anlata	1	İkileme
Ara sıra	1	İkileme
Avuç avuç	1	İkileme
Ayrı ayrı	2	İkileme
Az çok	1	İkileme
Bağıra bağıra	1	İkileme
Baktı baktı	1	İkileme
Bekle bekle	1	İkileme
Bir bir	1	İkileme
Bol bol	2	İkileme
Burun buruna	1	İkileme
Dinleye dinleye	1	İkileme
Döner dönmez	1	İkileme
Dura dura	1	İkileme
Eş dost	1	İkileme
Gece gündüz	1	İkileme
Geri geri	1	İkileme
Gide gele	1	İkileme
Gizli gizli	1	İkileme
Göre göre	2	İkileme
Hemen hemen	1	İkileme
Hoplaya zıplaya	1	İkileme
İnce ince	1	İkileme
Kaka kaka	1	İkileme
Karı koca	1	İkileme
Kocaman kocaman	1	İkileme
Küçük küçük	1	İkileme
Mahalle mahalle	1	İkileme
Oda oda	1	İkileme
Öbek öbek	1	İkileme
Pat pat	1	İkileme
Pencere pencere	1	İkileme

Tablo 17' nin devamıdır.

Sağa sola	1	İkileme
Sağ sol	1	İkileme
Serin serin	1	İkileme
Sıkı sıkı	1	İkileme
Sık sık	1	İkileme
Teker teker	1	İkileme
Tek tek	1	İkileme
Telaşlı telaşlı	1	İkileme
Temiz temiz	1	İkileme
Ufak tefek	1	İkileme
Uslu uslu	1	İkileme
Üst üste	1	İkileme
Vakit vakit	1	İkileme
Yanık yanık	1	İkileme
Yapa yapa	1	İkileme
Yavaş yavaş	3	İkileme
Yazdan yaza	1	İkileme
Yeni yeni	1	İkileme
Yok yok	1	İkileme
Allah bağışlasın	1	İlişki sözler
Allahını seversen	2	İlişki sözler
Buyur	1	İlişki sözler
Fesüphanallah	1	İlişki sözler
Gözün aydın	1	İlişki sözler
Güle güle	1	İlişki sözler
Hamdolsun	1	İlişki sözler
Hayrola	1	İlişki sözler
İnşallah	3	İlişki sözler
Maşallah	1	İlişki sözler
Sağ ol	4	İlişki sözler
Teşekkür ederim	1	İlişki sözler

Tablo 17 ele alındığında ‘Minenin Arkadaşı’ isimli hikâyede atasözlerine, deyimlere, hitap ve ünlemlere, ikilemelere ve ilişki sözlere yer verilmiştir. Tabloda yer alan bu ifadeler bize hikâyede söz varlığına ait çeşitli unsurların yer aldığını göstermektedir. Söz varlığına ait her bir unsurun Minenin Arkadaşı isimli hikâyede farklı sayılarda ve sıklıklarda kullanıldığı görülmektedir. Hikâyedeki tek atasözünü ‘insan doğduğu yerde değil doyduğu yerde yaşar’ ifadesi oluşturmaktadır.

‘Ağızdan ağıza dolaşmak, akıl vermek, akılı karışmak, aklına gelmek, aklını karıştırmak, ayak altında dolaşmak, bir dediğini iki etmemek, bir işte parmağı olmak, birlik olmak, canını sıkmak, canı sıkılmak, canı yanmak, dilinin altında bir şey olmak, dünyaya gelmek, dünyaya getirmek, elini sıcak sudan soğuk suya sokmamak, emanet etmek, gayrete gelmek, göz doldurmak, gözü gibi bakmak, gözünün önüne

gelmek, gücü yetmek, haber almak, haber vermek, iç çekmek, içi rahat etmek, iş görmez olmak, işi yoluna koymak, iş tutmak, kaşlarını çatmak, lafı dolandırmak, memnun olmak, ortadan kaybolmak, ön ayak olmak, öteki dünyaya göç etmek, rahata ermek, rahat bırakmak, sesi çıkmamak, sıkıntı çekmek, sıkıntı duymak, soluğu yetmemek, soluk soluğa kalmak, şeytana uymak, taş üstünde taş bırakmamak, taş üstünde taş koymamak, tembih etmek, tozu dumana katmak' şeklinde 47 deyim, farklı sıklıklarda olmak üzere toplam 55 kere kullanılmıştır.

Tablo 17' de yer alan hitap, ünlemlere ait ifadeler ise 'ağa, amca, bey, beyefendi, efendi, efendim, hanım, teyze' olmak üzere 8 unsur farklı sıklıklarda toplamda 144 kere kullanılmıştır. Hikâyede yer alan ikilemelere bakıldığında 'açar açmaz, ağır ağır, alt alta, anlata anlata, ara sıra, avuç avuç, ayrı ayrı, az çok, bağıra bağıra, baktı baktı, bekle bekle, bir bir, bol bol, burun buruna, dinleye dinleye, döner dönmez, dura dura, eş dost, gece gündüz, geri geri, gide gele, gizli gizli, göre göre, hemen hemen, hopyaya zıplaya, ince ince, kaka kaka, karı koca, kocaman kocaman, küçük küçük, mahalle mahalle, oda oda, öbek öbek, pat pat, pencere pencere, sağa sola, sağ sol, serin serin, sıkı sıkı, sık sık, teker teker, tek tek, telaşlı telaşlı, temiz temiz, ufak tefek, uslu uslu, üst üste, vakit vakit, yanık yanık, yapa yapa, yavaş yavaş, yazda nyaza, yeni yeni, yok yok' olmak üzere 54 unsur farklı sıklıklarda toplamda 60 defa kullanılmıştır.

Yine Tablo 17' de yer alan kalıp sözlere bakıldığında 'Allah bağışlasın, Allahını seversen, buyur, fesüphanallah, gözün aydın, güle güle, hamdolsun, hayrola, inşallah, maşallah, sağ ol, teşekkür ederim,' şeklinde olmak üzere 12 unsurun farklı sıklıklarda toplamda 18 defa kullanıldığı görülmektedir. Böylece hikâyemizde söz varlığına ait 122 unsur farklı sıklıklarda kullanılarak toplamda 278 defa yer almıştır. Hikâyede hitap, ünlemlere ait ifadeler 144 defa kullanılarak en çok kullanılan söz varlığı unsuru olurken, bir kez kullanılan atasözleri ise en az kullanılan unsurlar olarak belirlenmiştir. Ayrıca terim anlamlı sözcüklere yer verilmemiştir.

4.16. Ninelerin Ninesi İsimli Hikâyede Söz Varlığı

Araştırmaya konu olan Ninelerin Ninesi isimli hikâyede yer alan söz varlığına ait unsurlar tablo 18’de verilmiştir.

Tablo 18.

Ninelerin Ninesi İsimli Hikâyede Söz Varlığı

Söz Varlığı Unsuru	Frekansı	Türü
Allaha can borcu var	1	Atasözü
Bol bol yiyen bel bel bakar	1	Atasözü
Hayırdilekomşunahayırgelsinbaşına	1	Atasözü
Yalnızlık Allaha mahsustur	1	Atasözü
Ağzına geleni söylemek	1	Deyim
Aklı bir karış havada olmak	1	Deyim
Aklı ermemek	1	Deyim
Aklına gelmek	1	Deyim
Aklına getirmek	1	Deyim
Aklından geçmek	1	Deyim
Aklında tutmak	1	Deyim
Aklını yitirmek	2	Deyim
Arası açılmak	1	Deyim
Başa çıkmak	1	Deyim
Başına kakmak	1	Deyim
Başı sıkılmak	1	Deyim
Beti bereketi kaçmak	1	Deyim
Bir kaşık suda boğmak	2	Deyim
Burnunun ucunu görmemek	1	Deyim
Canına göz dikmek	1	Deyim
Canını sıkamak	1	Deyim
Canı sıkılmak	1	Deyim
Dirsek çürütme	1	Deyim
Diş bilemek	2	Deyim
Dünyaya gelmek	8	Deyim
Dünyaya kazık çakmak	1	Deyim
El koymak	1	Deyim
Göz dikmek	8	Deyim
Göz koymak	1	Deyim
Gözleri kan çanağına dönmek	1	Deyim
Gözüne girmek	3	Deyim
Gözünü tutmamak	1	Deyim
Haber getirmek	1	Deyim
Haber vermek	1	Deyim
Halini hatrını sormak	1	Deyim
Hali vakti yerinde olmak	1	Deyim
Har vurup harman savurmak	1	Deyim
Hatrını saymak	1	Deyim
İç çekmek	1	Deyim

Tablo 18' in devamıdır.

İçi geçmek	1	Deyim
İki yakası bir araya gelmemek	2	Deyim
İleri geri konuşmak	1	Deyim
İliğini kurutmak	1	Deyim
İşin içinden çıkmak	1	Deyim
Sağı solu belli olmamak	1	Deyim
Ses çıkartmamak	1	Deyim
Sıkıntı çekmek	5	Deyim
Soluk almak	1	Deyim
Soluk soluğa kalmak	1	Deyim
Suyunu çekmek	1	Deyim
Tembih etmek	2	Deyim
Uçan kuşa borcu olmak	1	Deyim
Üstüne düşmek	1	Deyim
Vurup kafayı yatmak	1	Deyim
Yerin dibine batmak	1	Deyim
Yolunu tutmak	2	Deyim
Yükü omzunda taşımak	1	Deyim
Yüzüne gözüne bulaştırmak	1	Deyim
Yüzüne gülmek	1	Deyim
Yüzünü şeytan görsün	1	Deyim
Zaptetmek	1	Deyim
Zil takıp oynamak	1	Deyim
Ah etmek	1	Deyim
Bey	13	Hitap, ünlem
Efendi	11	Hitap, ünlem
Hanım	23	Hitap, ünlem
Vay vay	1	Hitap, ünlem
Ağır ağır	2	İkileme
Ara sıra	1	İkileme
Bayıla bayıla	2	İkileme
Bir bir	1	İkileme
Cik cik	1	İkileme
Çat pat	1	İkileme
Çer çöp	1	İkileme
Çoluk çocuk	1	İkileme
Dayana dayana	1	İkileme
Delik deşik	1	İkileme
Doğru dürüst	2	İkileme
Ev bark	1	İkileme
Seve seve	1	İkileme
Hemen hemen	5	İkileme
İpsiz sapsız	1	İkileme
Kala kala	1	İkileme
Kat kat	1	İkileme
Konu komşu	2	İkileme
Küçük küçük	1	İkileme
Ölüp ölüp	1	İkileme
Şıp şıp	1	İkileme
Yarım yamalak	1	İkileme

Tablo 18' in devamıdır.

Yavaş yavaş	1	İkileme
Yeni yeni	1	İkileme
Yer yer	1	İkileme
Yıkıla yıkıla	1	İkileme
Yol yol	1	İkileme
Aferin	1	İlişki sözler
Allaha şükürler olsun	1	İlişki sözler
Allah bildiği gibi yapsın	1	İlişki sözler
Allah büyük	1	İlişki sözler
Allahını seversen	1	İlişki sözler
Allah kahretsin	1	İlişki sözler
Allah razı olsun	5	İlişki sözler
Allah seni bildiği gibi yapsın	1	İlişki sözler
Allah yardımcımız olsun	1	İlişki sözler
Bayramınız mübarek olsun	1	İlişki sözler
Buyurun	2	İlişki sözler
Buyur	1	İlişki sözler
Eline sağlık	1	İlişki sözler
Emret	1	İlişki sözler
Hayrola	1	İlişki sözler
Hoş geldin	1	İlişki sözler
İnşallah	2	İlişki sözler
İyi günler	1	İlişki sözler
Maşallah	1	İlişki sözler
Nur içinde yatsın	2	İlişki sözler
Ömrüne bereket	2	İlişki sözler
Rica ederim	2	İlişki sözler
Sağ ol	1	İlişki sözler
Kusura bakmayın	2	İlişki sözler
Teşekkürler	1	İlişki sözler
Yazıklar olsun	1	İlişki sözler

Tablo 18'de görüldüğü gibi 'Ninelerin Ninesi' isimli hikâyede atasözlerine, deyimlere, hitap ve ünlemlere, ikilemelere ve ilişki sözlere yer verilmiştir. Terim anlamlı sözcüklere yer verilmediği tespit edilmiştir. Tabloda yer alan bu ifadeler bize hikâyede söz varlığına ait çeşitli unsurların yer aldığını göstermektedir. Söz varlığına ait her bir unsurun 'Ninelerin Ninesi' isimli hikâyede farklı sayılarda ve sıklıklarda kullanıldığı görülmektedir. Hikâyedeki 4 atasözünü 'Allah'a can borcu var, bol bol yiyen bel bel bakar, hayır dile komşuna, hayır gelsin başına, yalnızlık Allah'a mahsustur' ifadesi oluşturmaktadır. 'Ağızına geleni söylemek, akli bir karış havada olmak, akli ermemek, aklına gelmek, aklına getirmek, aklından geçmek, aklında tutmak, aklını yitirmek, arası açılmak, başa çıkmak, başına kakmak, başı sıkılmak, beti bereketi kaçmak, bir kaşık suda boğmak, burnunun ucunu görmemek, canına göz

dikmek, canını sıkmak, canı sıkılmak, dirsek çürütmek, diş bilemek, dünyaya gelmek, dünyaya kazık çakmak, el koymak, göz dikmek, göz koymak, gözleri kan çanağına dönmek, gözüne girmek, gözü tutmamak, haber getirmek, haber vermek, halini hatrını sormak, hali vakti yerinde olmak, har vurup harman savurmak, hatrını saymak, iç çekmek, içi geçmek, iki yakası bir araya gelmemek, ileri geri konuşmak, iliğini kurutmak, işin içinden çıkmak, sağı solu belli olmamak, ses çıkartmamak, sıkıntı çekmek, soluk almak, soluk soluğa kalmak, suyunu çekmek, tembih etmek, uçan kuşa borcu olmak, üstüne düşmek, vurup kafayı yatmak, yerin dibine batmak, yolunu tutmak, yükü omzunda taşımak, yüzüne gözüne bulaştırmak, yüzüne gülmek, yüzünü şeytan görsün, zapt etmek, zil takıp oynamak, ah etmek' şeklinde 59 deyim, farklı sıklıklarda olmak üzere toplam 85 kere kullanılmıştır.

Tablo 18' de yer alan hitap, ünlemlere ait ifadeler ise 'bey, efendi, hanım, vay vay' olmak üzere 4 unsur farklı sıklıklarda toplamda 48 kere kullanılmıştır. Hikâyede yer alan ikilemelere bakıldığında 'ağır ağır, ara sıra, bayıla bayıla, bir bir, cik cik, çat pat, çer çöp, çoluk çocuk, dayana dayana, delik deşik, doğru dürüst, ev bark, seve seve, hemen hemen, ipsiz sapsız, kala kala, kat kat, konu komşu, küçük küçük, ölüp ölüp, şıp şıp, yarım yamalak, yavaş yavaş, yeni yeni, yer yer, yıkıla yıkıla, yol yol' olmak üzere 27 unsur farklı sıklıklarda toplamda 35 defa kullanılmıştır. Hikâyede yer alan kalıp sözlere bakıldığında 'aferin, Allaha şükürler olsun, Allah bildiği gibi yapsın, Allah büyük, Allahını seversen, Allah kahretsin, Allah razı olsun, Allah seni bildiği gibi yapsın, Allah yardımcımız olsun, bayramınız mübarek olsun, buyurun, buyur, eline sağlık, emret, hayrola, hoş geldin, inşallah, iyi günler, maşallah, nur içinde yatsın, ömrüne bereket, rica ederim, sağ ol, kusura bakmayın, teşekkürler, yazıklar olsun' şeklinde olmak üzere 26 unsurun farklı sıklıklarda toplamda 36 defa kullanıldığı görülmektedir. Böylece hikâyemizde söz varlığına ait 120 unsur farklı sıklıklarda kullanılarak toplamda 208 defa yer almıştır. Hikâyede deyimler 85 defa kullanılarak en çok kullanılan söz varlığı unsuru olurken, 4 kez kullanılan atasözleri ise en az kullanılan unsurlar olarak belirlenmiştir. Ayrıca hikâyede terim anlamlı sözcüklere yer verilmemiştir.

4.17. Sakat Çocuk İsimli Hikâyede Söz Varlığı

Sakat Çocuk isimli hikâyede yer alan söz varlığına ait unsurlar Tablo 19’da verilmiştir

Tablo 19.

Sakat Çocuk İsimli Hikâyede Söz Varlığı

Söz Varlığı Unsuru	Frekansı	Türü
Ev alma komşu al	1	Atasözü
Ağzı açık kalmak	1	Deyim
Ağzının tadı kaçmak	1	Deyim
Aklı ermek	1	Deyim
Alay etmek	1	Deyim
Altında kalmak	1	Deyim
Aşına olmak	1	Deyim
Avazı çıktığı kadar bağırarak	1	Deyim
Ayağının altına almak	1	Deyim
Bağrına basmak	1	Deyim
Canı burnunda olmak	1	Deyim
Canını dişine takmak	1	Deyim
Canı sıkılmak	1	Deyim
Canı yanmak	1	Deyim
Çaresine bakmak	1	Deyim
Çene çalmak	1	Deyim
Çıkar yol göstermek	1	Deyim
Dünyaya getirmek	1	Deyim
Elinden geleni yapmak	1	Deyim
Elinden iş gelmek	1	Deyim
Eline yapışmak	2	Deyim
Elini çekmek	1	Deyim
Emek vermek	1	Deyim
Gönül eğlendirmek	1	Deyim
Hakikati görmek	1	Deyim
Hak vermek	1	Deyim
Hasret çekmek	1	Deyim
Hayatı değişmek	1	Deyim
Hayatını kazanmak	1	Deyim
Helak olmak	1	Deyim
İç çekmek	2	Deyim
İçine kapanmak	1	Deyim
İşi başından aşmak	1	Deyim
İşine gelmek	1	Deyim
İşini görmek	1	Deyim
Kahrını çekmek	1	Deyim
Kendi haline bırakmak	1	Deyim
Minnet altında bırakmak	1	Deyim
Razı olmak	1	Deyim
Ses çıkartmak	1	Deyim
Söz etmek	1	Deyim
Tadı kaçmak	1	Deyim
Temize çıkmak	1	Deyim
Terbiye vermek	1	Deyim
Ümidi kesmek	1	Deyim
Ümidini kırmak	1	Deyim
Üstüne gelmek	1	Deyim

Tablo 19' un devamıdır.

Üzerine titremek	1	Deyim
Yerini tutmak	1	Deyim
Yol göstermek	1	Deyim
Yoluna koymak	1	Deyim
Yüzü kızarmak	1	Deyim
Beyefendi	1	Hitap, ünlem
Beyim	1	Hitap, ünlem
Bey	40	Hitap, ünlem
Efendi	23	Hitap, ünlem
Hanımfendi	3	Hitap, ünlem
Hanım	33	Hitap, ünlem
Alım satım	3	Ikileme
Alıp satmak	2	Ikileme
Alt üst	1	Ikileme
Ara sıra	1	Ikileme
Avaz avaz	1	Ikileme
Ayrı ayrı	4	Ikileme
Başka başka	1	Ikileme
Bir bir	3	Ikileme
Birer birer	2	Ikileme
Dalgın dalgın	1	Ikileme
Gelir gelmez	1	Ikileme
Girer girmez	1	Ikileme
Girip çıkmak	1	Ikileme
Gizli gizli	1	Ikileme
Harıl harıl	1	Ikileme
Hemen hemen	1	Ikileme
İmalı imalı	1	Ikileme
Kapı kapı	2	Ikileme
Kara kara	1	Ikileme
Karı koca	1	Ikileme
Kılık kıyafet	1	Ikileme
Koşa koşa	1	Ikileme
Peş peşe	1	Ikileme
Sokak sokak	1	Ikileme
Şangır şungur	1	Ikileme
Takım takım	1	Ikileme
Ufak tefek	2	Ikileme
Vah vah	1	Ikileme
Yarım yamalak	1	Ikileme
Yavaş yavaş	6	Ikileme
Yer yer	1	Ikileme
Yudum yudum	1	Ikileme
Zaman zaman	1	Ikileme
Allah gecinden versin	1	İlişki sözler
Allah kolaylık versin	1	İlişki sözler
Allah ömür versin	1	İlişki sözler
Allah yardımcısı olsun	2	İlişki sözler
Buyurun	2	İlişki sözler
Geçmiş olsun	2	İlişki sözler
Şükür	1	İlişki sözler
Teşekkür ederim	1	İlişki sözler

Tablo 19’da görüldüğü gibi ‘Sakat Çocuk’ isimli hikâyede atasözlerine, deyimlere, hitap ve ünlemlere, ikilemelere ve ilişki sözlere yer verilmiştir. Hikâyedeki tek atasözünü ‘ev alma komşu al’ ifadesi oluşturmaktadır. ‘Ağzı açık kalmak, ağzının tadı kaçmak, akli ermek, alay etmek, altında kalmak, aşına olmak, avazı çıktığı kadar bağırarak, ayağının altına almak, bağrına basmak, canı burnunda olmak, canını dişine takmak, canı sıkılmak, canı yanmak, çaresine bakmak, çene çalmak, çıkar yol göstermek, dünyaya getirmek, elinden geleni yapmak, elinden iş gelmek, eline yapışmak, elini çekmek, emek vermek, gönül eğlendirmek, hakikati görmek, hak vermek, hasret çekmek, hayatı değişmek, hayatını kazanmak, helak olmak, iç çekmek, içine kapanmak, işi başından aşmak, işine gelmek, işini görmek, kahrını çekmek, kendi haline bırakmak, minnet altında bırakmak, razı olmak, ses çıkartmak, söz etmek, tadı kaçmak, temize çıkmak, terbiye vermek, ümidi kesmek, ümidini kırmak, üstüne gelmek, üzerine titremek, yerini tutmak, yol göstermek, yoluna koymak, yüzü kızarmak’ şeklinde 51 deyim, farklı sıklıklarda olmak üzere toplam 54 kere kullanılmıştır.

Tablo 19’ da yer alan hitap, ünlemlere ait ifadeler ise ‘beyefendi, bey, efendi, efendim, hanımefendi, hanım, ah’ olmak üzere 7 unsur farklı sıklıklarda toplamda 102 kere kullanılmıştır. Hikâyede yer alan ikilemelere bakıldığında ‘alım satım, alıp satmak, alt üst, ara sıra, avaz avaz, ayrı ayrı, başka başka, bir bir, birer birer, dalgın dalgın, gelir gelmez, girer girmez, girip çıkmak, gizli gizli, harıl harıl, hemen hemen, imalı imalı, kapı kapı, kara kara, karı koca, kılık kıyafet, koşa koşa, peş peşe, sokak sokak, şangır şungur, takım takım, ufak tefek, vah vah, yarım yamalak, yavaş yavaş, yer yer, yudum yudum, zaman zaman’ olmak üzere 33 unsur farklı sıklıklarda toplamda 49 defa kullanılmıştır.

Yine Tablo 19’ da yer alan kalıp sözlere bakıldığında ‘Allah gecinden versin, Allah kolaylık versin, Allah ömür versin, Allah yardımcısı olsun, buyurun, geçmiş olsun, şükür, teşekkür ederim’ şeklinde olmak üzere 8 unsurun farklı sıklıklarda toplamda 11 defa kullanıldığı görülmektedir. Böylece hikâyemizde söz varlığına ait 101 unsur farklı sıklıklarda kullanılarak toplamda 217 defa yer almıştır. Hikâyede hitap, ünlemlere ait ifadeler 102 defa kullanılarak en çok kullanılan söz varlığı unsuru olurken, bir kez kullanılan atasözleri ise en az kullanılan unsur olarak belirlenmiştir. Terim anlamlı sözcüklere ise yer verilmediği görülmektedir.

4.18. Son Çocuk İsimli Hikâyede Söz Varlığı

Son Çocuk isimli hikâyede yer alan söz varlığına ait unsurlar Tablo 20’de verilmiştir

Tablo 20.

Son Çocuk İsimli Hikâyede Söz Varlığı

Söz Varlığı Unsuru	Frekansı	Türü
Besle kargayı oysun gözünü	1	Atasözü
Ekmek aslanın ağzında	1	Atasözü
Ağır gelmek	1	Deyim
Aklına gelmek	4	Deyim
Aşık atmak	1	Deyim
Başına musallat olmak	1	Deyim
Başından atmak	1	Deyim
Baş kaldırmak	1	Deyim
Bir kaşık suda boğmak	1	Deyim
Burnunu sokmak	1	Deyim
Can yoldaşı olmak	3	Deyim
Dert yanmak	1	Deyim
Dikkat çekmek	1	Deyim
Dikkatini çekmek	1	Deyim
Dünyaya gelmek	2	Deyim
Dünyaya getirmek	1	Deyim
Eli açık olmak	1	Deyim
Elini eteğini çekmek	1	Deyim
El koymak	2	Deyim
Gölge düşürmek	1	Deyim
Gözü arkada kalmak	1	Deyim
Gözü doymak	1	Deyim
Gözünü dikmek	1	Deyim
Göz yummak	1	Deyim
Haber vermek	1	Deyim
Hak vermek	1	Deyim
Hayret etmek	1	Deyim
İçi sızlamak	1	Deyim
İdare etmek	3	Deyim
İpsiz sapsız olmak	1	Deyim
İzini kaybetmek	1	Deyim
Kanını emmek	1	Deyim
Kapısını çalmak	1	Deyim
Kemikleri sızlamak	1	Deyim
Kendini ağırdan satmak	1	Deyim
Kıtlıktan çıkmış gibi yemek	1	Deyim
Köşeye çekilmek	1	Deyim
Layık görmek	1	Deyim
Minnettar kalmak	1	Deyim
Mirasa konmak	1	Deyim
Muamele görmek	1	Deyim

Tablo 20' nin devamıdır.

Muhafaza altına almak	1	Deyim
Ortadan kaldırmak	1	Deyim
Öğüt vermek	2	Deyim
Rahatı kaçmak	2	Deyim
Sıkıntı çekmek	5	Deyim
Sözünü yutmak	1	Deyim
Suratını ekşitmek	1	Deyim
Tedirgin olmak	1	Deyim
Yan gelip yatmak	1	Deyim
Yol göstermek	1	Deyim
Güçlük çekmek	2	Deyim
Razı olmak	1	Deyim
Söz etmek	5	Deyim
Beyefendi	67	Hitap, ünlem
Bey	89	Hitap, ünlem
Efendi	52	Hitap, ünlem
Hanım	47	Hitap, ünlem
Hanımfendi	21	Hitap, ünlem
Allah Allah	1	İkileme
Ara sıra	2	İkileme
Ayrı ayrı	2	İkileme
Birer birer	1	İkileme
Bol bol	1	İkileme
Çıkar çıkmaz	1	İkileme
Gidip gelmek	1	İkileme
Karı koca	6	İkileme
Kolay kolay	1	İkileme
Mal mülk	1	İkileme
Pırıl pırıl	2	İkileme
Sıkı sıkı	1	İkileme
Sık sık	5	İkileme
Takım takım	1	İkileme
Ufak tefek	2	İkileme
Uzun uzun	2	İkileme
Üst üste	1	İkileme
Yaşlı başlı	1	İkileme
Yavaş yavaş	1	İkileme
Yertsiz yurtsuz	1	İkileme
Yer yer	1	İkileme
Yol yol	1	İkileme
Zaman zaman	2	İkileme
Allah acısın	1	İlişki sözler
Allaha şükür	1	İlişki sözler
Allah razı olsun	2	İlişki sözler
Allah taksiratımı affetsin	1	İlişki sözler
Buyurun	4	İlişki sözler
Buyur	4	İlişki sözler
Emrederim	1	İlişki sözler
Emredersiniz	8	İlişki sözler
Maşallah	1	İlişki sözler

Tablo 20' nin devamıdır.

Ömrünüze bereket	1	İlişki sözler
Rica ederim	5	İlişki sözler
Sağ ol	1	İlişki sözler
Teşekkür ederim	6	İlişki sözler
Teşekkürler	1	İlişki sözler
Yaşa	1	İlişki sözler

Tablo 20 incelendiğinde 'Son Çocuk' isimli hikâyede atasözlerine, deyimlere, hitap ve ünlemlere, ikilemelere ve ilişki sözlere yer verilmiştir. Tabloda yer alan bu ifadeler bize hikâyede söz varlığına ait çeşitli unsurların yer aldığını göstermektedir. Söz varlığına ait her bir unsurun Son Çocuk isimli hikâyede farklı sayılarda ve sıklıklarda kullanıldığı görülmektedir.

Hikâyedeki atasözü varlığını 'besle kargayı oysun gözünü, ekmek aslanın ağzında' ifadeleri oluşturmaktadır. 'Ağır gelmek, aklına gelmek, aşık atmak, başına musallat olmak, başından atmak, baş kaldırmak, bir kaşık suda boğmak, burnunu sokmak, can yoldaşı olmak, dert yanmak, dikkat çekmek, dikkatini çekmek, dünyaya gelmek, dünyaya getirmek, eli açık olmak, elini eteğini çekmek, el koymak, gölge düşürmek, gözü arkada kalmak, gözü doymak, gözünü dikmek, göz yummak, haber vermek, hak vermek, hayret etmek, içi sızlamak, idare etmek, ipsiz sapsız olmak, izini kaybetmek, kanını emmek, kapısını çalmak, kemikleri sızlamak, kendini ağırdan satmak, kıtlıktan çıkmış gibi yemek, köşeye çekilmek, layık görmek, minnettar kalmak, mirasa konmak, muamele görmek, muhafaza altına almak, ortadan kaldırmak, öğüt vermek, rahatı kaçmak, sıkıntı çekmek, sözünü yutmak, suratını ekşitmek, tedirgin olmak, yan gelip yatmak, yol göstermek, güçlük çekmek, razı olmak, söz etmek' şeklinde 52 deyim, farklı sıklıklarda olmak üzere toplam 72 kere kullanılmıştır.

Tablo 20' de yer alan hitap, ünlemlere ait ifadeler ise 'aaa, beyefendi, bey, efendi, hanım, hanımefendi' olmak üzere 6 unsur farklı sıklıklarda toplamda 277 kere kullanılmıştır. Hikâyede yer alan ikilemelere bakıldığında 'Allah Allah, ara sıra, ayrı ayrı, birer birer, bol bol, çıkar çıkmaz, gidip gelmek, karı koca, kolay kolay, mal mülk, pırıl pırıl, sıkı sıkı, sık sık, takım takım, ufak tefek, uzun uzun, üst üste, yaşlı başlı, yavaş yavaş, yertsiz yurtsuz, yer yer, yol yol, zaman zaman' olmak üzere 23 unsur farklı sıklıklarda toplamda 38 defa kullanılmıştır. Hikâyede yer alan kalıp sözlere bakıldığında 'allah acısın, Allaha şükür, Allah razı olsun, Allah taksiratını

affetsin, buyurun, buyur, emrederim, emredersiniz, maşallah, ömrünüze bereket, rica ederim, sağ ol, teşekkür ederim, teşekkürler, yaşa!’ şeklinde olmak üzere 15 unsurun farklı sıklıklarda toplamda 38 defa kullanıldığı görülmektedir. Böylece hikâyemizde söz varlığına ait 98 unsur farklı sıklıklarda kullanılarak toplamda 427 defa yer almıştır. Hikâyede hitap ve ünlemlere ait ifadelerin sayıca fazla olduğu görülmektedir. Hitap, ünlemlere ait ifadeler 277 defa kullanılarak en çok kullanılan söz varlığı unsuru olurken, 2 kez kullanılan atasözleri ise en az kullanılan unsur olarak belirlenmiştir. Hikâyede terim anlamlı sözcüklere ise yer verilmemiştir.

4.19. Şehir Çocuğu İsimli Hikâyede Söz Varlığı

Şehir Çocuğu isimli hikâyede yer alan söz varlığına ait unsurlar tablo 21’de verilmiştir

Tablo 21.

Şehir Çocuğu İsimli Hikâyede Söz Varlığı

Söz Varlığı Unsuru	Frekansı	Türü
Bakarsan bağ olur bakmazsan dağ olur	1	Atasözü
Sürüden ayrılanı kurt kapar	1	Atasözü
Aklı başına gelmek	1	Deyim
Aklı başında olmak	1	Deyim
Aklı ermek	2	Deyim
Aklına getirmek	1	Deyim
Alı koymak	2	Deyim
Araya girmek	1	Deyim
Ayak uydurmak	1	Deyim
Başına güneş geçmek	1	Deyim
Başından çekilmek	1	Deyim
Başını okşamak	1	Deyim
Başı sıkışmak	2	Deyim
Canını sıkmak	1	Deyim
Dikkatini çekmek	1	Deyim
Dünyası değişmek	1	Deyim
Dünyayı anlamak	1	Deyim
Ele geçirmek	1	Deyim
Elini sürmek	1	Deyim
El koymak	3	Deyim
Engel olmak	1	Deyim
Geride kalmak	1	Deyim
Geri kalmak	2	Deyim
Geri kalmamak	1	Deyim
Göz kulak olmak	1	Deyim
Gözleri kapanmak	1	Deyim
Gözlerinin içi gülmek	1	Deyim
Gözünü ayırmamak	1	Deyim
Gücü yetmek	3	Deyim
Halini hatrını sormak	1	Deyim

Tablo 21' in devamıdır.

Hatırı sayılmak	1	Deyim
Hatırını saymak	2	Deyim
Hava çalmak	1	Deyim
Hayata dönmek	1	Deyim
Hayatın dışına çıkmak	1	Deyim
Hayatını kazanmak	1	Deyim
İç çekmek	1	Deyim
İçi geçmek	1	Deyim
İçine kapanmak	1	Deyim
İçi titremek	1	Deyim
İlgisini kesmek	1	Deyim
İşe bakmak	1	Deyim
İşe yaramak	2	Deyim
İşi eline almak	1	Deyim
İş işten geçmek	1	Deyim
İş tutmak	1	Deyim
Karşı gelmek	2	Deyim
Kısmeti çıkmak	1	Deyim
Kıyıda köşede kalmak	1	Deyim
Koyup gelmek	1	Deyim
Köşe bucak saklanmak	1	Deyim
Memnun kalmak	1	Deyim
Niyeti olmak	1	Deyim
Ortada kalmak	1	Deyim
Razı olmak	1	Deyim
Ses çıkartmak	1	Deyim
Ses çıkartmamak	1	Deyim
Sıkıntı çekmek	1	Deyim
Sırtını çevirmek	1	Deyim
Silip süpürmek	1	Deyim
Üstesinden gelmek	1	Deyim
Üzerinde durmak	1	Deyim
Üzerine almak	1	Deyim
Vakit geçirmek	1	Deyim
Yerini doldurmak	1	Deyim
Yerini tutmak	1	Deyim
Yerini yadırgamak	1	Deyim
Yol almak	1	Deyim
Yoluna koymak	1	Deyim
Yük olmak	1	Deyim
Zoruna gitmek	1	Deyim
Ağa	18	Hitap ve ünlemler
Bey	1	Hitap ve ünlemler
Effendi	54	Hitap ve ünlemler
Hanım	15	Hitap ve ünlemler
Boy boy	1	Ikileme
Derli toplu	1	Ikileme
Dinlene dinlene	2	Ikileme
Eğri büğrü	1	Ikileme
Ekşi ekşi	1	Ikileme
Garip garip	1	Ikileme
Gel gelelim	1	Ikileme
Gelir gelmez	1	Ikileme
Görür görmez	1	Ikileme
Hafif hafif	1	Ikileme
Hafta hafta	1	Ikileme
Haydi haydi	1	Ikileme
Hemen hemen	3	Ikileme

Tablo 21' in devamıdır.

Hıçkır hıçkır	1	Ikileme
Islak ıslak	1	Ikileme
Ince ince	2	Ikileme
Ister istemez	1	Ikileme
Iyiden iyiye	1	Ikileme
Kat kat	1	Ikileme
Kolay kolay	1	Ikileme
Pırıl pırıl	1	Ikileme
Sağ sol	2	Ikileme
Sallaya sallaya	1	Ikileme
Sıkı sıkı	1	Ikileme
Sık sık	12	Ikileme
Soğuk soğuk	1	Ikileme
Sulu sulu	1	Ikileme
Uzaktan uzağa	2	Ikileme
Uzak uzak	1	Ikileme
Uzun uzun	1	Ikileme
Üst üste	1	Ikileme
Yarım yamalak	1	Ikileme
Yavaş yavaş	14	Ikileme
Yıkana yıkana	1	Ikileme
Zaman zaman	3	Ikileme
Allah bilir	1	İlişki söz
Allahın emri	1	İlişki söz
Allahın izni ile	1	İlişki söz
Buyrun	1	İlişki söz
Hayırlı olsun	1	İlişki söz
Hayrola	1	İlişki söz
Hoş bulduk	1	İlişki söz
Hoş geldin	1	İlişki söz
Nihayet	1	İlişki söz
Şükür	1	İlişki söz

Tablo 21'ele alındığında 'Şehir Çocuğu' isimli hikâyede atasözlerine, deyimlere, hitap ve ünlemlere, ikilemelere ve ilişki sözlere yer verilmiştir. Tabloda yer alan bu ifadeler bize hikâyede söz varlığına ait çeşitli unsurların yer aldığını göstermektedir. Söz varlığına ait her bir unsurun Şehir Çocuğu isimli hikâyede farklı sayılarda ve sıklıklarda kullanıldığı görülmektedir. Hikâyedeki atasözleri 'bakarsan bağ olur bakmazsan dağ olur, sürüden ayrılanı kurt kapar' olmak üzere 2 tanedir.

'Aklı başına gelmek, aklı başında olmak, aklı ermek, aklına getirmek, alı koymak, araya girmek, ayak uydurmak, başına güneş geçmek, başından çekilmek, başını okşamak, başı sıkışmak, canını sıkamak, dikkatini çekmek, dünyası değişmek, dünyayı anlamak, ele geçirmek, elini sürmek, el koymak, engel olmak, geride kalmak, geri kalmak, geri kalmamak, göz kulak olmak, gözleri kapanmak, gözlerinin içi gülmek, gözünü ayırmamak, gücü yetmek, halini hatrını sormak, hatırı sayılmak, hatrını saymak, hava çalmak, hayata dönmek, hayatın dışına çıkmak, hayatını

kazanmak, iç çekmek, içi geçmek, içine kapanmak, içi titremek, ilgisini kesmek, işe bakmak, işe yaramak, işi eline almak, iş işten geçmek, iş tutmak, karşı gelmek, kısmeti çıkmak, kıyıda köşede kalmak, koyup gelmek, köşe bucak saklanmak, memnun kalmak, niyeti olmak, ortada kalmak, razı olmak, ses çıkartmak, ses çıkartmamak, sıkıntı çekmek, sırtını çevirmek, silip süpürmek, üstesinden gelmek, üzerinde durmak, üzerine almak, vakit geçirmek, yerini doldurmak, yerini tutmak, yerini yadırgamak, yol almak, yoluna koymak, yük olmak, zoruna gitmek’ şeklinde 69 deyim, farklı sıklıklarda olmak üzere toplam 80 kere kullanılmıştır.

Tablo 21’ de yer alan hitap, ünlemlere ait ifadeler ise ‘ağa, bey, efendi, hanım, aaaa’ olmak üzere 5 unsur farklı sıklıklarda toplamda 89 kere kullanılmıştır. Hikâyede yer alan ikilemelere bakıldığında ‘boy boy, derli toplu, dinlene dinlene, eğri büğrü, ekşi ekşi, garip garip, gel gelelim, gelir gelmez, görür görmez, hafif hafif, hafta hafta, haydi haydi, hemen hemen, hıçkırığa hıçkırığa, ıslak ıslak, ince ince, ister istemez, iyiden iyiye, kat kat, kolay kolay, pırlıl pırlıl, sağ sol, sallaya sallaya, sıkı sıkı, sık sık, soğuk soğuk, sulu sulu, uzaktan uzağa, uzak uzak, uzun uzun, üst üste, yarım yamalak, yavaş yavaş, yıkana yıkana, zaman zaman’ olmak üzere 35 unsur farklı sıklıklarda toplamda 67 defa kullanılmıştır. Yazarın bu hikâyede aynı sözcüklerin yinelenmesiyle oluşan ikilemeleri kullandığı söylenebilir.

Yine Tablo 21’ de yer alan kalıp sözlere bakıldığında ‘Allah bilir, Allahın emri, Allahın izni ile, buyurun, hayırlı olsun, hayrola, hoş bulduk, hoş geldin, nihayet, şükür’ şeklinde olmak üzere 10 unsurun toplamda 10 defa kullanıldığı görülmektedir. Böylece hikâyemizde söz varlığına ait 121 unsur farklı sıklıklarda kullanılarak toplamda 248 defa yer almıştır. Hikâyede hitap, ünlemlere ait ifadeler 89 defa kullanılarak en çok kullanılan söz varlığı unsuru olurken, 2 kez kullanılan atasözleri ise en az kullanılan unsur olarak belirlenmiştir. Ayrıca hikâyede terim anlamlı sözcüklere yer verilmemiştir.

4.20. Uğurlu Çocuk İsimli Hikâyede Söz Varlığı

Uğurlu Çocuk isimli hikâyede yer alan söz varlığına ait unsurlar tablo 22’de verilmiştir.

Tablo 22.

Uğurlu Çocuk İsimli Hikâyede Söz Varlığı

Söz Varlığı Unsuru	Frekansı	Türü
Keskin sirkenin zararı küpünerdir	1	Atasözü
Yavaş atın çiftesi pek olur	1	Atasözü
Ağzından kaçırarak	1	Deyim
Ağzını yırtarak	1	Deyim
Akıl vermek	1	Deyim
Aklı ermek	2	Deyim
Aklına şaşarak	1	Deyim
Avazı çıkmak	1	Deyim
Başına yıkılmak	1	Deyim
Baş sallamak	1	Deyim
Canına bakmak	1	Deyim
Canı sıkılmak	3	Deyim
Can yoldaşı olmak	1	Deyim
Dünyaya getirmek	1	Deyim
Düşeni kaldırmak	1	Deyim
Eli boş dönmek	1	Deyim
Eli dar olmak	1	Deyim
Gönlünü almak	1	Deyim
Gönül eğlendirmek	1	Deyim
Gözleri yaşarmak	1	Deyim
Gözü tutmak	1	Deyim
Gözü üzerinde	1	Deyim
Güçlük çıkarmak	1	Deyim
İç çekmek	3	Deyim
İçine doğmak	2	Deyim
İlk göz ağrısı olmak	1	Deyim
Kahrını çekmek	1	Deyim
Kalbini kırmak	1	Deyim
Karşı gelmek	1	Deyim
Kaşlarını çatmak	1	Deyim
Kısmet etmek	1	Deyim
Kısmet olmak	1	Deyim
Kıyamet koparmak	1	Deyim
Kulaktan kulağa	1	Deyim
Kulak vermek	1	Deyim
Meydan vermek	2	Deyim
Muradına ermek	1	Deyim

Tablo 22' nin devamıdır.

Peşinde koşmak	1	Deyim
Rahatsız etmek	1	Deyim
Rahat vermek	1	Deyim
Sesi solluğu çıkmamak	1	Deyim
Söz dinlemek	1	Deyim
Uğurlu gelmek	1	Deyim
Uykuya dalmak	1	Deyim
Hal hatır sormak	1	Deyim
Hali vakti yerinde olmak	1	Deyim
Bey	68	Hitap, ünlem
Hanım	47	Hitap, ünlem
Hanımanne	1	Hitap, ünlem
Teyze	18	Hitap, ünlem
Abur cubur	1	İkileme
Ağrı sızı	1	İkileme
Anası babası	1	İkileme
Anlata anlata	1	İkileme
Ara sıra	2	İkileme
Başka başka	1	İkileme
Birer birer	1	İkileme
Bula bula	1	İkileme
Çalar çalmaz	1	İkileme
Çat pat	2	İkileme
Çoluk çocuk	1	İkileme
Düşe kalka	1	İkileme
Falan filan	1	İkileme
Geldi geledi	2	İkileme
Gel git	1	İkileme
Gez toz	1	İkileme
Giyim kuşam	1	İkileme
Günden güne	1	İkileme
Hemen hemen	2	İkileme
İç içe	1	İkileme
Kara kara	1	İkileme
Karı koca	6	İkileme
Kaşık kaşık	1	İkileme
Kavga dövüş	1	İkileme
Kupkuru	1	İkileme
Lapa lapa	1	İkileme
Mırıl mırıl	1	İkileme
Öve öve	1	İkileme
Ses soluk	1	İkileme
Sık sık	2	İkileme
Sımsıkı	1	İkileme
Tane tane	1	İkileme
Tertemiz	1	İkileme
Titreye titreye	1	İkileme
Uzun uzun	1	İkileme
Üstüste	1	İkileme
Var yok	1	İkileme

Tablo 22' nin devamıdır.

Yavaş yavaş	2	İkileme
Allaha şükür	1	İlişki sözler
Allah bildiği gibi yapsın	1	İlişki sözler
Allah büyük	1	İlişki sözler
Allahını seversen	1	İlişki sözler
Allahın sevgili kulu	1	İlişki sözler
Allah nazardan saklasın	1	İlişki sözler
Allah razı olsun	1	İlişki sözler
Allah bildiği gibi yapsın	1	İlişki sözler
Buyur	2	İlişki sözler
Hayrola	1	İlişki sözler
Helal et	1	İlişki sözler
İki gözüm Allahım	1	İlişki sözler
İnşallah	6	İlişki sözler
Kusura bakma	1	İlişki sözler
Maşallah	2	İlişki sözler
Nihayet	1	İlişki sözler
Ömrüne bereket	2	İlişki sözler
Sağ ol	4	İlişki sözler
Şükürler olsun	1	İlişki sözler
Tebrik ederim	1	İlişki sözler
Teşekkür ederim	2	İlişki sözler

Tablo 22'de görüldüğü gibi 'Uğurlu Çocuk' isimli hikâyede atasözlerine, deyimlere, hitap ve ünlemlere, ikilemelere, ilişki sözlere yer verilmiştir. Tabloda yer alan bu ifadeler bize hikâyede söz varlığına ait çeşitli unsurların yer aldığını göstermektedir. Söz varlığına ait her bir unsurun Uğurlu Çocuk isimli hikâyede farklı sayılarda ve sıklıklarda kullanıldığı görülmektedir. Hikâyedeki atasözlerini 'keskin sirkenin zararı küpünedir, yavaş atın çiftesi pek olur' ifadeleri oluşturmaktadır.

'Ağzından kaçırmak, ağzını yırtmak, akıl vermek, akli ermek, aklına şaşmak, avazı çıkmak, başına yıkılmak, baş sallamak, canına bakmak, canı sıkılmak, can yoldaşı olmak, dünyaya getirmek, düşeni kaldırmak, eli boş dönmek, eli dar olmak, gönlünü almak, gönül eğlendirmek, gözleri yaşarmak, gözü tutmak, gözü üzerinde, güçlük çıkarmak, iç çekmek, içine doğmak, ilk göz ağrısı olmak, kahrını çekmek, kalbini kırmak, karşı gelmek, kaşlarını çatmak, kısmet etmek, kısmet olmak, kıyamet koparmak, kulaktan kulağa, kulak vermek, meydan vermek, muradına ermek, peşinde koşmak, rahatsız etmek, rahat vermek, sesi soluğu çıkmamak, söz dinlemek, uğurlu gelmek, uykuya dalmak, hal hatır sormak, hali vakti yerinde olmak' şeklinde 44 deyim, farklı sıklıklarda olmak üzere toplam 51 kere kullanılmıştır.

Tablo 22’ de yer alan hitap ve ünlemlere ait ifadeler ise ‘bey, hanım, hanımanne, teyze’ olmak üzere 4 unsur farklı sıklıklarda toplamda 134 kere kullanılmıştır. Hikâyede yer alan ikilemelere bakıldığında ‘abur cubur, ağrı sızı, anası babası, anlata anlata, ara sıra, başka başka, birer birer, bula bula, çalar çalmaz, çat pat, çoluk çocuk, düşe kalka, falan filan, geldi geleli, gel git, gez toz, giyim kuşam, günden güne, hemen hemen, iç içe, kara kara, karı koca, kaşık kaşık, kavga dövüş, kupkuru, lapa lapa, mırıl mırıl, öve öve, ses soluk, sık sık, sımsıkı, tanetane, tertemiz, titreye titreye, uzun uzun, üst üste, var yok, yavaş yavaş’ olmak üzere 38 unsur farklı sıklıklarda toplamda 49 defa kullanılmıştır. Hikâyede yer alan kalıp sözlere bakıldığında ‘Allaha şükür, Allah bildiği gibi yapsın, Allah büyük, Allahımı seversen, Allahın sevgili kulu, Allah nazardan saklasın, Allah razı olsun, Allah bildiği gibi yapsın, buyur, hayrola, helal et, iki gözüm Allahım, inşallah, kusura bakma, maşallah, nihayet, ömrüne bereket, sağ ol, şükürler olsun, tebrik ederim, teşekkür ederim’ şeklinde olmak üzere 21 unsurun farklı sıklıklarda toplamda 33 defa kullanıldığı görülmektedir. Böylece hikâyemizde söz varlığına ait 109 unsur farklı sıklıklarda kullanılarak toplamda 269 defa yer almıştır. Hikâyede hitap ve ünlemlere ait ifadeler 134 defa kullanılarak en çok kullanılan söz varlığı unsuru olurken, 2 kez kullanılan atasözleri ise en az kullanılan unsur olarak belirlenmiştir. Ayrıca hikâyede terim anlamlı sözcüklere yer verilmemiştir.

4.21. Argo sözlerin Hikâyelere Dağılımı

Argo sözlerin hikâyelere dağılımı Tablo 23’ de gösterilmiştir.

Tablo 23.

Argo sözlerin Hikâyelere Dağılımı

Argo Sözler	Hikâye İsimleri																		
	A H	C B	Ç K1	Ç K2	Ç H	D T	D K	EB M	G K	G A	H D	İ A	K B	M K	M A	N N	S K1	S Ç1	Ş Ç
	<i>f</i>																		
Aptal																			
Haspa																			
Züppe																			
	6																		

Tablo 23 incelendiğinde araştırmaya konu olan 20 hikâyede 3 argo sözün farklı sıklıklarda kullanılarak 8 defa yer aldığı görülmektedir. Argo sözlerin yazar tarafından az kullanılması hedef kitlede yer alan bireyler için olumlu bir özellik ifade ettiği

söylenbilir. Argo sözler anlamında hikâyeler arası benzerlik olarak 17 hikâyede argo sözün kullanılmadığı yorumu dile getirilebilir.

4.22. Atasözlerinin Hikâyelere Dağılımı

Atasözlerinin hikâyelere dağılımını gösteren tabloya bakıldığında (bkz. sayfa 103) araştırmaya konu olan 20 hikâyede 29 atasözünün farklı sıklıklarda kullanılarak 37 defa yer aldığı görülmektedir. Bu atasözlerinden 5 tanesi en az 2 hikâyede ve farklı sıklıklarda olmak üzere 10 defa kullanılmıştır. En az 2 hikâyede kullanılan atasözleri ise şu şekildedir; düşmez kalkmaz bir Allah, bakarsan bağ olur bakmazsan dağ olur, besle kargayı oysun gözünü, dağ dağa kavuşmaz insane insane kavuşur, ölenle ölünmez. Atasözlerinin birden fazla hikâyede kullanılmış olması hedef kitlede yer alan ilkökul öğrencileri için olumlu bir özellik olarak karşımıza çıkmaktadır diyebiliriz. Çünkü birden fazla hikâyede yer alan atasözleri çeşitli olay örgüleri etrafında kullanılmış ve ne anlama geldikleri daha net bir şekilde ortaya konulmuştur. Bu durum da bu hikâyeleri okuyan bireylerin atasözü kazanımını olumlu yönde desteklemektedir. Fakat genel anlamda hikâyelere bakıldığında zaman kullanılan atasözü sayısının yetersiz olduğu söylenilebilir. Hikâyelerde atasözleri bazında ortak yönler olarak bu 5 atasözü söylenilebilir. Geriye kalan 24 atasözü ise en çok birer hikâyede olmak üzere farklı sıklıklarda toplamda 25 defa kullanılmıştır.

4.23. Deyimlerin Hikâyelere Dağılımı

Deyimlerin hikâyelere dağılımını gösteren tabloya bakıldığında (bkz. sayfa 104) araştırmaya konu olan 20 hikâyede 586 deyim farklı sıklıklarda kullanılarak 1148 defa yer aldığını görülmektedir. Bu deyimlerden 162 tanesi en az 2 hikâyede ve farklı sıklıklarda olmak üzere 689 defa kullanılmıştır. En az 2 hikâyede kullanılan deyimler ise şu şekildedir; Canı sıkılmak, iç çekmek, aklına gelmek, dünyaya getirmek, haber vermek, canını sıkmak, dünyaya gelmek, tembih etmek, akli ermek, alay etmek, akli başında olmak, gönlünü almak, kahrını çekmek, sıkıntı çekmek, söz etmek, yolunu tutmak, aklına getirmek, aklını başına toplamak, gözü tutmak, haber almak, öğüt vermek, rahat bir nefes almak, razı olmak, ses çıkartmamak, soluk soluğa kalmak, ümidini kesmek, akıl vermek, akli başına gelmek, akli ermemek, başını derde sokmak, canını yakmak, canı yanmak, eli açık olmak, göz atmak,

gözüne girmek, hali vakti yerinde olmak, içi geçmek, idare etmek, kalbini kırmak, kaşlarını çatmak, kulak vermek, ağzı açık kalmak, ağzına geleni söylemek, ağzının tadı kaçmak, akıl etmek, ayak altında dolaşmak, başına dert olmak, başına iş açmak, bir dediğini iki etmemek, bir kaşık suda boğmak, çene çalmak, dikkatini çekmek, elini eteğini çekmek, eli sıkı olmak, el koymak, göz dikmek, göz kulak olmak, gözü açık gitmek, gözü arkada kalmak, gözünü dikmek, gözünün önüne gelmek, gücü yetmek, halini hatrını sormak, hatrını saymak, hayran kalmak, içine kapanmak, iş tutmak, kapı kapı dolaşmak, karşı gelmek, kısmeti çıkmak, laf atmak, ses çıkartmak, tok gözlü olmak, üzerine titremek, vakit geçirmek, yaka silmek, yan yan bakmak, ağzını aramak, akli başından gitmek, akli bir karış havada olmak, akli kalmak, aklında tutmak, aklını başına almak, aklını kaçırmak, arası açılmak, avazı çıktığı kadar bağırmak, ayak bağı olmak, bağı yanmak, başa çıkmak, baş etmek, başı boş bırakmak, başına bela olmak, başına dert açmak, başından atmak, başını belaya sokmak, başının altından çıkmak, başının çaresine bakmak, başını okşamak, başı sıkışmak, cana yakın olmak, canına bakmak, canına minnet olmak, canına yetmek, canla başla çalışmak, can vermek, can yoldaşı olmak, dert yanmak, el açmak, el ayak çekilmek, ele geçirmek, eli boş dönmek, elinden iş gelmek, etkisi altına almak, gönül eğlendirmek, göz açtırmamak, gözden çıkarmak, gözden geçirmek, gözü dönmek, gözüne uyku girmemek, gözünün önüne getirmek, gözü olmak, gözü tutmamak, göz yummak, günahı boynuna, haber getirmek, haber yollamak, hak vermek, hal hatır sormak, hayatını kazanmak, içi rahat etmek, içi titremek, İki göz iki çeşme ağlamak, iş görmek, işi başından aşkın olmak, işi başından aşmak, işin ucundan tutmak, işi yoluna koymak, kemikleri sızlamak, kıyamet koparmak, köşeye çekilmek, kulağına gelmek, kulağına gitmek, laf etmek, muradına ermek, nefes nefese kalmak, ortadan kaldırmak, ortadan kaybolmak, rahatı kaçmak, silip süpürmek, sözü geçmek, ümit etmek, üstüne gelmek, yan gözle bakmak, yerini tutmak, yola koyulmak, yol göstermek, yollara düşmek, yoluna koymak, yuvası yıkılmak, yük olmak, yüzüne gülmek, yüz vermemek.

Bazı deyimlerin birden fazla hikâyede yer alması, hikâyelerin hedef kitlesi olan ilkokul öğrencilerinin deyim öğrenimini destekler niteliktedir. Birden fazla hikâyede yer alan deyimler çeşitli olay örgüleri etrafında kullanılmış ve ne anlama geldikleri daha net bir şekilde ortaya konulmuştur. Bu durum da bu hikâyeleri okuyan

bireylerin deyim kazanımını olumlu yönde desteklemektedir. Hikâyelerde deyimler bazında ortak yönler olarak bu 162 deyim söylelenebilir. Geriye kalan 424 deyim ise en çok birer hikâyede olmak üzere farklı sıklıklarda toplamda 458 defa kullanılmıştır.

4.24. İkilemelerin Hikâyelere Dağılımı

İkilemelerin hikâyelere dağılımını gösteren tabloya bakıldığında (bkz. sayfa 122) araştırmaya konu olan 20 hikâyede 322 ikilemenin farklı sıklıklarda kullanılarak 873 defa yer aldığı görülmektedir. Bu ikilemelerden 92 tanesi en az 2 hikâyede ve farklı sıklıklarda olmak üzere 621 defa kullanılmıştır. En az 2 hikâyede kullanılan ikilemeler ise şu şekildedir; Ara sıra, yavaş yavaş, sık sık, hemen hemen, bir bir, karı koca, ufak tefek, birer birer, bol bol, yer yer, zaman zaman, ayrı ayrı, gelir gelmez, üst üste, kolay kolay, yorgun argın, ağır ağır, ince ince, sıkı sıkı, uzun uzun, yeni yeni, anlata anlata, çıkar çıkmaz, gizli gizli, sağa sola, sağ sol, sokak sokak, uslu uslu, Allah Allah, alt üst, azar azar, bakar bakmaz, bazı bazı, çat pat, çeşit çeşit, dalgın dalgın, doğru dürüst, döne döne, düşe kalka, fena fena, gece gündüz, girer girmez, hızlı hızlı, kat kat, komşu komşu, konu komşu, küçük küçük, pırıl pırıl, pıtır pıtır, sıra sıra, takım takım, tane tane, üst baş, yarım yamalak, yıkıla yıkıla, yol yol, abur cubur, açar açmaz, ağlaya ağlaya, apar topar, başka başka, bekleye bekleye, boy boy, cik cik, çoluk çocuk, delik deşik, ev bark, fakir fukara, geldi geleli, gidip gelmek, günden güne, hafif hafif, iç içe, kara kara, kaşık kaşık, kesik kesik, koca koca, koşa koşa, lapa lapa, mırıl mırıl, öveöve, para pul, renk renk, sıcak sıcak, sınıksıkı, sinsi sinsi, söylene söylene, şıp şıp, tabak çanak, tıkr tıkr, yaşlı başlı, yudum yudum. İkilemelerin hikâyelerin olay örgüsüne göre anlama abartı katmak, olayı pekiştirmek için sıkça kullanıldığı söylenebilir. Ayrıca ikilemelerin kullanılması sayesinde hikâyelerde geçen olay örgüleri okuyucu tarafından daha anlaşılır ve ilgi çekici hale gelmiştir yorumunu yapmamız mümkündür. Hikâyelerde ikilemeler bazında ortak yönler olarak bu 92 ikileme söylenebilir. Geriye kalan 230 ikileme ise en çok birer hikâyede olmak üzere farklı sıklıklarda toplamda 252 defa kullanılmıştır. Hikâyeler arası ikileme farklılıkları olarak bu 230 ikileme söylenebilir.

4.25. İlişki Sözlerin Hikâyelere Dağılımı

İlişki sözlerin hikâyelere dağılımını gösteren tabloya bakıldığında (bknz. sayfa 132) araştırmaya konu olan 20 hikâyede 114 ilişki sözün farklı sıklıklarda kullanılarak 511 defa yer aldığı görülmektedir. Bu ilişki sözlerden 55 tanesi en az 2 hikâyede ve farklı sıklıklarda olmak üzere 436 defa kullanılmıştır. En az 2 hikâyede kullanılan ilişki sözler ise şu şekildedir; sağ ol, teşekkür ederim, inşallah, allah razı olsun, buyrun, maşallah, rica ederim, buyur, hamdolsun, hayrola, aferin, Allah bildiği gibi yapsın, Allah bağışlasın, güle güle, kusura bakmayın, Allaha ısmarladık, Allahını seversen, buyurun, eline sağlık, eyvallah, hoş geldin, hoş geldiniz, Allah bilir, Allah yardımcınız olsun, baş üstüne, geçmiş olsun, helal olsun, ömrüne bereket, özür dilerim, şükür, şükürler olsun, afiyet olsun, Allaha şükür, Allaha şükürler olsun, Allah büyük, Allah gecinden versin, Allah kahretsin, Allah kolaylık versin, Allah korusun, Allah ömür versin, Allah rahatlık versin, Allah rahmet eylesin, Allah yardımcısı olsun, Allah yardım etsin, aşk olsun, defol, emrederim, gözün aydın, iyi günler, kendine iyi bak, kolay gelsin, kusura bakma, nihayet, nur içinde yatsın, uğurlu olsun.

İlişki sözlerin hikâyelerin olay örgüsüne göre uygun yerlerde sıkça kullanıldığı söylenebilir. Ayrıca ilişki sözlerin kullanılması sayesinde günlük hayattaki insani ilişkilerde kullanılan sözlerin de hedef kitlede yer alan ilkökul öğrencileri tarafından benimsenmesi sağlanmıştır. İnsanlar arasında kültürün bir parçası olarak kullanılan ilişki sözler bu sayede nesiller arası bir aktarım gücü kazanmıştır. Hikâyelerde ilişki sözler bazında ortak yönler olarak bu 55 ilişki söz söylenebilir. Geriye kalan 59 ilişki söz ise en çok birer hikâyede olmak üzere farklı sıklıklarda toplamda 75 defa kullanılmıştır. Hikâyeler arası ilişki sözler bazında farklılıklar olarak bu 59 ilişki söz söylenebilir.

4.26. Hitap ve Ünlemlere Ait İfadelerin Hikâyelere Dağılımı

Hitap, ünlem ve günlük kullanım ifadelerinin hikâyelere dağılımını gösteren tabloya bakıldığında (bknz. sayfa 136) araştırmaya konu olan 20 hikâyede 25 hitap ve ünlemlere ait ifadelerin farklı sıklıklarda kullanılarak 2758 defa yer aldığı görülmektedir. Bu hitap ve ünlemlere ait ifadelerin 29 tanesi en az 2 hikâyede ve

farklı sıklıklarda olmak üzere 2727 defa kullanılmıştır. En az 2 hikâyede kullanılan hitap ve ünlemlere ait ifadeleri ise şu şekildedir; hanım,bey, efendi, hanımefendi, beyefendi, ağa, efendim, kalfa, reis, amca, oh, teyze, vah, vay. Hikâyelerde hitap ve ünlemler bazında ortak yönler olarak bu hitap ve ünlemler söylenebilir. Geriye kalan hitap ve ünlemler ise en çok birer hikâyede olmak üzere farklı sıklıklarda toplamda 31 defa kullanılmıştır. Hikâyeler arası hitap ve ünlemlere ait ifadeleri farklılıkları olarak bu 31 hitap ve ünlemlere ait ifadeleri söylenebilir. Genel anlamda bakıldığı zaman yazarın hitap ve ünlemlere ait ifadelerine hikâyelerde sıkça yer verdiği görülmektedir. Bu durum da hedef kitlede yer alan ilkokul öğrencileri için olumlu bir özellik olarak karşımıza çıkmaktadır.

4.27. Terim Anlamlı Sözcüklerin Hikâyelere Dağılımı

Terim anlamlı sözlerin hikâyelere dağılımı Tablo 24' de gösterilmiştir.

Tablo 24.

Terim Anlamlı Sözcüklerin Hikâyelere Dağılımı

Terim anlamlı sözcükler	Hikâye İsimleri																			
	A	C	Ç	Ç	Ç	D	D	E	G	G	H	İ	K	M	M	N	S	S	Ş	U
	H	B	K	K	H	T	K	B	K	A	D	A	B	K	A	N	K	Ç	Ç	Ç
			1	2				M									1	1		
	<i>f</i>																			
Iskarmoz							2													
Kispet							1													
Sırım							1													
Skala			1																	

Tablo 24 incelendiğinde araştırmaya konu olan 20 hikâyede 4 terim anlamlı sözün farklı sıklıklarda kullanılarak 5 defa yer aldığı görülmektedir. Terim anlamlı sözcükler bazında hikâyeler arasında bir eksiklik olduğu görülmektedir. 18 hikâyede hiç terim anlamlı sözcük kullanılmamışken, 2 hikâyede terim anlamlı sözcüklere yer verilmiştir. Bu nedenle hikâyelerde terim anlamlı sözler konusunda bir eksiklik olduğu göze çarpmaktadır.

Deniz Kızı isimli hikâyede 3 terim anlamlı söz 4 defa kullanılmışken, Çifte Kumrular isimli hikâyede 1 terim anlamlı söz 1 defa kullanılmıştır.

BÖLÜM V

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Bu bölümde araştırmanın sonuçlarına ve bu sonuçlar doğrultusunda önerilere yer verilmiştir.

5.1.Sonuç ve Tartışma

1) Hikâyeler bazında söz varlığına ait ögeler incelendiğinde her bir hikâyenin farklı sıklıklarda söz varlığı barındırdığı sonucuna ortaya çıkmaktadır. İfade edilmesi gerekirse Ana Hakkı isimli hikâyede 151, Ceylanlı Bahçe isimli hikâyede 222, Çifte Kumrular isimli hikâyede 243, Çingene Kızı isimli hikâyede 164, Çocuk Hırsızları isimli hikâyede 390, Dede ile Torun isimli hikâyede 224, Deniz Kızı isimli hikâyede 238, Eski Bir Masal isimli hikâyede 194, Gece Kuşları isimli hikâyede 233, Gülçin Abla isimli hikâyede 282, Hırdavatçı Dede isimli hikâyede 155, İçler Acısı isimli hikâyede 267, Kolsuz Bebek isimli hikâyede 515, Mercan Kolye isimli hikâyede 394, Minenin Arkadaşı isimli hikâyede 278, Ninelerin Ninesi isimli hikâyede 208, Sakat Çocuk isimli hikâyede 217, Son Çocuk isimli hikâyede 427, Şehir Çocuğu isimli hikâyede 248 ve Uğurlu Çocuk isimli hikâyede 269 defa söz varlığına ait unsurlara yer verilmiştir. Bu unsurlar genellikle atasözü, deyim, ikileme, hitap ve ünlemler, ilişki sözler olarak ortaya çıkmıştır.

2) Atasözlerinin hikâyelere dağılımı incelendiğinde Ana Hakkı isimli hikâyede 1, Ceylanlı Bahçe isimli hikâyede 2, Çifte Kumrular isimli hikâyede 1, Çingene Kızı isimli hikâyede 1, Çocuk Hırsızları isimli hikâyede 3, Dede ile Torun isimli hikâyede 6, Deniz Kızı isimli hikâyede 1, Eski Bir Masal isimli hikâyede 1, Gece Kuşları isimli hikâyede 2, Gülçin Abla isimli hikâyede 2, Hırdavatçı Dede isimli hikâyede 2, İçler Acısı isimli hikâyede 2, Mercan Kolye isimli hikâyede 1, Minenin Arkadaşı isimli hikâyede 1, Ninelerin Ninesi isimli hikâyede 4, Sakat Çocuk isimli hikâyede 1, Son Çocuk isimli hikâyede 2, Şehir Çocuğu isimli hikâyede 2 ve Uğurlu Çocuk

isimli hikâyede 2 defa kullanıldığı sonucu ortaya çıkmaktadır. Kolsuz Bebek isimli hikâyede atasözlerine yer verilmemiş olduğu da görülmektedir. Genel olarak araştırmamıza konu olan hikâyelerde 1 veya 2 kere atasözü kullanılmıştır. Bilgen (2017) tarafından yapılan çalışmada bu sonucu desteklemektedir. Söz konusu çalışmada çocuk kitaplarında kullanılan atasözleri sıklığının genellikle 1 veya 2 olduğu görülmektedir.

3) Deyimlerin hikâyelere dağılımı incelendiğinde Ana Hakkı isimli hikâyede 61, Ceylanlı Bahçe isimli hikâyede 55, Çifte Kumrular isimli hikâyede 40, Çingene Kızı isimli hikâyede 49, Çocuk Hırsızları isimli hikâyede 44, Dede ile Torun isimli hikâyede 63, Deniz Kızı isimli hikâyede 49, Eski Bir Masal isimli hikâyede 55, Gece Kuşları isimli hikâyede 64, Gülçin Abla isimli hikâyede 76, Hırdavatçı Dede isimli hikâyede 45, İçler Acısı isimli hikâyede 48, Kolsuz Bebek isimli hikâyede 50, Mercan Kolye isimli hikâyede 52, Minenin Arkadaşı isimli hikâyede 55, Ninelerin Ninesi isimli hikâyede 85, Sakat Çocuk isimli hikâyede 54, Son Çocuk isimli hikâyede 72, Şehir Çocuğu isimli hikâyede 80 ve Uğurlu Çocuk isimli hikâyede 51 defa kullanıldığı sonucu ortaya çıkmaktadır. Ayrıca yazarın en sık kullandığı deyimlerin iç çekmek, aklına gelmek ve canı sıkılmak ifadeleri olduğu görülmektedir. Bilgen (2017) tarafından yapılan çalışmada çocuk öykülerinde en sık kullanılan deyim 'söz vermek' olduğu görülmektedir. Bu bağlamda Kemalettin Tuğcu'nun en sık kullandığı deyim farklı olduğu görülmektedir. Türkben (2012) tarafından yapılan 'Ömer Seyfettin Hikâyelerinde Söz Varlığı' isimli çalışmada deyimlerin sözdizimi bakımından ele alındıklarında büyük bölümünün masterlarla oluşmuş olduğu göze çarpmaktadır. Kemalettin Tuğcu'da deyimlerinin büyük çoğunluğunu masterlarla oluşturmuştur. Bu bakımdan adı geçen yazarların deyim oluşturmada benzer kalıbı kullandığı görülmektedir.

4) Hitap ve ünlemlerin hikâyelere dağılımı incelendiğinde Ana Hakkı isimli hikâyede 39, Ceylanlı Bahçe isimli hikâyede 107, Çifte Kumrular isimli hikâyede 129, Çingene Kızı isimli hikâyede 52, Çocuk Hırsızları isimli hikâyede 276, Dede ile Torun isimli hikâyede 96, Deniz Kızı isimli hikâyede 120, Eski Bir Masal isimli hikâyede 62, Gece Kuşları isimli hikâyede 119, Gülçin Abla isimli hikâyede 126, Hırdavatçı Dede isimli hikâyede 51, İçler Acısı isimli hikâyede 154, Kolsuz Bebek isimli hikâyede 369, Mercan Kolye isimli hikâyede 267, Minenin Arkadaşı isimli

hikâyede 144, Ninelerin Ninesi isimli hikâyede 48, Sakat Çocuk isimli hikâyede 101, Son Çocuk isimli hikâyede 276, Şehir Çocuğu isimli hikâyede 88 ve Uğurlu Çocuk isimli hikâyede 134 defa kullanıldığı sonucu ortaya çıkmaktadır. Yazarın en sık kullandığı hitap ve ünlem ifadelerini hanım, bey, efendi, hanımefendi sözcükleri oluşturmaktadır.

5) İkilemelerin hikâyelere dağılımı incelendiğinde Ana Hakkı isimli hikâyede 38, Ceylanlı Bahçe isimli hikâyede 40, Çifte Kumrular isimli hikâyede 21, Çingene Kızı isimli hikâyede 37, Çocuk Hırsızları isimli hikâyede 35, Dede ile Torun isimli hikâyede 49, Deniz Kızı isimli hikâyede 40, Eski Bir Masal isimli hikâyede 48, Gece Kuşları isimli hikâyede 53, Gülçin Abla isimli hikâyede 54, Hırdavatçı Dede isimli hikâyede 31, İçler Acısı isimli hikâyede 45, Kolsuz Bebek isimli hikâyede 46, Mercan Kolye isimli hikâyede 38, Minenin Arkadaşı isimli hikâyede 60, Ninelerin Ninesi isimli hikâyede 35, Sakat Çocuk isimli hikâyede 49, Son Çocuk isimli hikâyede 38, Şehir Çocuğu isimli hikâyede 67 ve Uğurlu Çocuk isimli hikâyede 49 defa kullanıldığı sonucu ortaya çıkmaktadır. Ara sıra, yavaş yavaş, sık sık, hemen hemen, bir bir şeklindeki ikilemeler ise yazarın en sık kullandığı ikilemelerdir. Bilgen (2017) tarafından yapılan Çocuk Edebiyatı Alanındaki Eserlerin Söz Varlığı Öğelerine İlişkin Karşılaştırmalı Bir İnceleme isimli çalışmada en sık kullanılan ikilemeler, deyimler ve atasözleri incelenmiştir. Bu çalışma sonucunda Çocuk Edebiyatı alanındaki eserlerde en çok kullanılan ikilemeler ‘bir bir, yavaş yavaş, kendi kendine, uzun uzun, el ele, sık sık, pırlı pırlı, ağır ağır, gece gündüz, yan yana, bol bol, çoluk çocuk’ ortaya çıkmıştır. En sık kullanılan ikilemeler bakımından araştırmamızın sonuçları Bilgen’in (2017) araştırmasının sonuçları ile örtüşmektedir. Türkben (2012) tarafından yapılan ‘Ömer Seyfettin Hikâyelerinde Söz Varlığı’ isimli çalışmadaki ikilemelerin çeşitli oluşum şekillerine rastlanmıştır. Çalışmamızın bu bağlamda Türkben’in (2012) çalışması ile örtüştüğünü söylenebilir. Çünkü Kemalettin Tuğcu’ da ikilemeleri oluştururken farklı oluşum şekillerini kullanmıştır.

6) İlişki Sözcüklerin hikâyelere dağılımı incelendiğinde Ana Hakkı isimli hikâyede 12, Ceylanlı Bahçe isimli hikâyede 18, Çifte Kumrular isimli hikâyede 52, Çingene Kızı isimli hikâyede 24, Çocuk Hırsızları isimli hikâyede 32, Dede ile Torun isimli hikâyede 10, Deniz Kızı isimli hikâyede 18, Eski Bir Masal isimli hikâyede 28, Gece Kuşları isimli hikâyede 20, Gülçin Abla isimli hikâyede 22, Hırdavatçı Dede isimli

hikâyede 26, İçler Acısı isimli hikâyede 18, Kolsuz Bebek isimli hikâyede 49, Mercan Kolye isimli hikâyede 36, Minenin Arkadaşı isimli hikâyede 18, Ninelerin Ninesi isimli hikâyede 36, Sakat Çocuk isimli hikâyede 11, Son Çocuk isimli hikâyede 38, Şehir Çocuğu isimli hikâyede 10 ve Uğurlu Çocuk isimli hikâyede 33 defa kullanıldığı sonucu ortaya çıkmaktadır.

7) Terim anlamlı sözlerin hikâyelere dağılımı incelendiğinde Çingene Kızı isimli hikâyede 1, Deniz Kızı isimli hikâyede 4 defa kullanıldığı sonucuna ulaşılmaktadır. Türkben (2012) tarafından yapılan ‘Ömer Seyfettin Hikâyelerinde Söz Varlığı’ isimli çalışmada yazarın çeşitli alanlara ait birçok terime hikâyelerinde yer verdiği görülmektedir. Kemalettin Tuğcu ise hikâyelerinde terim anlamlı sözlere fazla yer vermemiştir.

8) Argo sözlerin hikâyelere dağılımı incelendiğinde Deniz Kızı isimli hikâyede 1, Gülçin Abla isimli hikâyede 2 defa kullanıldığı sonucu ortaya çıkmaktadır.

9) Kemalettin Tuğcu’nun en sık kullandığı ikilemeler ‘bir bir, sık sık’; en sık kullandığı deyimler ‘söz vermek, can vermek’ olarak ortaya çıkmıştır. Bu bağlamda çalışmamız Bilgen(2017) tarafından yapılan çalışmanın sonuçları ile örtüşmektedir. Bilgen (2017) tarafından yapılan ‘Çocuk Edebiyatı Alanındaki Eserlerin Söz Varlığı Öğelerine İlişkin Karşılaştırmalı Bir İnceleme’ isimli çalışmada en sık kullanılan ikilemeler, deyimler ve atasözleri incelenmiştir. Bu çalışma sonucunda Çocuk Edebiyatı alanındaki eserlerde en çok kullanılan ikilemeler ‘bir bir, yavaş yavaş, kendi kendine, uzun uzun, el ele, sık sık, pırıl pırıl, ağır ağır, gece gündüz, yan yana, bol bol, çoluk çocuk’; deyimler ‘yola çıkmak, söz vermek, can vermek’; atasözleri ise ‘bir elin nesi var, iki elin sesi var’ ve ‘yalancının mumu yatsıya dek yanar’ olarak belirlenmiştir.

5.2. Öneriler

- 1) Kemalettin Tuğcu'nun adı geçen hikâyeleri söz varlığı açısından zengin eserler olduğu görülmektedir. Bu sebeple ilkokullarda kullanılan ders kitaplarında, Kemalettin Tuğcu'nun incelenen 20 eserinden bölümlere yer verilebilir.
- 2) Öğrencilerin aktif söz dağarcığını geliştirebilmek amacıyla Kemalettin Tuğcu tarafından kaleme alınan hikâyelerden bir öykü dizini oluşturulabilir ve okul kütüphanelerinde yer alması sağlanabilir.
- 3) Farklı çocuk hikâyeleri ile ilgili söz varlığı çalışmaları yapılarak, eserler arası söz varlığı karşılaştırmaları yapılabilir.
- 4) Çocuk hikâyeleri yazan farklı yazarların eserleri incelenip, çocuklara yönelik olarak ortaya konan ortak söz varlığı hazinesi çıkarılabilir.
- 5) İlkokullarda hedeflenen söz varlığı kazanımlarını öğrencilere kazandırmak adına, söz varlığı bakımından zengin olan Kemalettin Tuğcu'nun eserlerinden yararlanılabilir.

KAYNAKLAR

- Akerson, F. (2000). *Dile Genel Bir Bakış*. İstanbul: Multilingual Yayınları.
- Aksan, D. (2003a). *Dil Şu Büyüklü Düzen*. Ankara: Bilgi Yayınları.
- Aksan, D. (2003b). *Her Yönüyle Dil; Ana Çizgileriyle Dilbilim*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Aksan, D. (2008). *Türkçenin Gücü*. Ankara: Bilgi Yayınevi.
- Aksan, D. (2015). *Türkçenin Sözcüğü*. Ankara: Bilgi Yayınevi.
- Aksoy, Ö.A. (1997). *Atasözleri Ve Deyimler Sözlüğü*. İstanbul: İnkılap Kitapevi.
- Aktan, B.(2009). *Türkiye Türkçesinin Söz Dizimi*. Ankara: Gazi Kitabevi.
- Aktaş, Ş.T. (2004). *Seçme Atasözleri Ve Eleştirmeli Açıklamaları*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Akyol, H. (2008). *Türkçe Öğretim Yöntemleri*. Ankara: Kök Yayıncılık.
- Ayan, S. (2016). *Çizgi filmlerin söz varlığı üzerine bir araştırma* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Aydın Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Banguoğlu, T. (1979). *Ana hatlarıyla...* Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Banguoğlu, T. (2000). *Türkçenin Grameri*. Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi.
- Bilgen, D. Y. (2017a). *1970-2015 yılları arasında yayımlanan çocuk şiir kitaplarındaki söz varlığı* (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Bilgen, D. Y. (2017b). *Çocuk Edebiyatı Alanındaki Eserlerin Söz Varlığı Öğelerine İlişkin Karşılaştırmalı Bir İnceleme*. *International Journal of Languages' Education and Teaching*, 5(3), 145-171.
- Calp, M. (2007). *Özel Öğretim Alanı Olarak Türkçe Öğretimi*. Konya: Eğitim Kitapevi.
- Çotuksöken, Y. (1992). *Dil Ve Edebiyat Terimleri Sözlüğü*. İstanbul: Cem yayınları.

- Delice, İ. (2003). *Türkçe Sözdizimi*. İstanbul: Kitapevi Yayınları.
- Demirci, S. (2015). *İlkokul 3.sınıflarda hedef söz varlığının geliştirilmesi üzerine bir araştırma* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Aydın Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Doğan, L. (2010). *Türkiye Türkçesinin Grameri*. İstanbul: Kriter Yayınları.
- Ediskun, H. (2003). *Türk Dil Bilgisi*. İstanbul: Remzi Kitapevi.
- Eker, S. (2003). *Çağdaş Türk Dili*. Ankara: Grafiker Yayınları.
- Emir, S. (1990). *Atasözleri Ve Özdeyişler*. İstanbul: Ders Kitapları Yayınları.
- Ergin, M. (1988). *Türk Dil Bilgisi*. İstanbul: Bayrak Basım.
- Ersoy, B. G. (2017). *1970 Türkçe dersinde oyunlaştırmanın ilkökul öğrencilerinin söz varlığına ve motivasyonlarına etkisi* (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- Gencan, T.N. (1966). *Dilbilgisi*. İstanbul: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Gencan, T. N. (1974). *Yazın Terimleri Sözlüğü*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Gencan, T. N. (2001). *Dil Bilgisi*. Ankara: Ayraç Yayınevi.
- Güleryüz, H. (2003). *Yaratıcı Çocuk Edebiyatı*. (2. Baskı). Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Güngör, O. C. (2016). *Türkçe'de çocukla ilgili söz varlığı* (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri.
- Katı, Y. (2015). *Yavuz Bahadıroğlu'nun çocuk hikâyelerinde değerler eğitimi ve söz varlığı* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Malatya.
- Kıran, Z. (2002). *Dilbilime Giriş (Dilbilgisinden Dilbilime)*. Ankara: Seçkin Yayınları.
- Korkmaz, Z. (1992). *Grammer Terimleri Sözlüğü*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınevi.

- MEB. (1992). *2354 Sayılı Tebliğler Dergisi*. Ankara: Milli Eğitim Basımevi.
- MEB. (2018). *İlkokul Ve Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı*. Ankara
- Miles, M. B. & Huberman, A.M. (1994). *Qualitative data analysis : an expanded sourcebook.(2nd Edition)*. Calif. : SAGE Publications.
- Özdemir, E. (1969). *Erdemin Başlı Dil*. Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi.
- Özdemir, E. (2000). *Erdemin Başlı Dil*. Ankara: Bilgi Yayınevi.
- Özdemir, E. (2002). *Eleştirel Okuma*. Ankara: Bilgi Yayınevi.
- Özek, F. ve Yalçın, K.Y. (2006). Söz varlığının temel dil becerilerinin ve akademik disiplinlerin kazanına olan etkileri. *Milli Eğitim Dergisi*, 171,130-139.
- Püsküllüoğlu, A. (2004). *Türkçe Sözlük*. Ankara: Arkadaş Yayınları.
- Sertel, A. (2006). *Tecrübenin Dili Konu Atasözleri*. İstanbul: Pozitif Yayınları.
- Tanrıöğen, A. (2014). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Toklu, O. (1995). *Türkçe ve Almancada Kalıp Sözler*. DTCF Batı Dilleri ve Edebiyatları Enstitüsü Dergisi 3, 113-140.
- Tuğcu, K. (2015a). *Ana Hakkı*. (11. Basım). İstanbul: Erdem Çocuk Yayınevi.
- Tuğcu, K. (2015b). *Ceylanlı Bahçe*. (11. Basım). İstanbul: Erdem Çocuk Yayınevi.
- Tuğcu, K. (2015c). *Çifte Kumrular*. (11. Basım). İstanbul: Erdem Çocuk Yayınevi.
- Tuğcu, K. (2015ç). *Çingene Kızı*. (11. Basım). İstanbul: Erdem Çocuk Yayınevi.
- Tuğcu, K. (2015d). *Çocuk Hırsızları*. (11. Basım). İstanbul: Erdem Çocuk Yayınevi.
- Tuğcu, K. (2015e). *Dede ile Torun*. (11. Basım). İstanbul: Erdem Çocuk Yayınevi.
- Tuğcu, K. (2015f). *Deniz Kızı*. (11. Basım). İstanbul: Erdem Çocuk Yayınevi.
- Tuğcu, K. (2015g). *Eski Bir Masal*. (11. Basım). İstanbul: Erdem Çocuk Yayınevi.
- Tuğcu, K. (2015ğ). *Gece Kuşları*. (11. Basım). İstanbul: Erdem Çocuk Yayınevi.

- Tuğcu, K. (2015h). *Gülçin Abla*. (11. Basım). İstanbul: Erdem Çocuk Yayınevi.
- Tuğcu, K. (2015ı). *Hırdavatçı Dede*. (11. Basım). İstanbul: Erdem Çocuk Yayınevi.
- Tuğcu, K. (2015i). *Kolsuz Bebek*. (11. Basım). İstanbul: Erdem Çocuk Yayınevi.
- Tuğcu, K. (2015j). *Mercan Kolye*. (11. Basım). İstanbul: Erdem Çocuk Yayınevi.
- Tuğcu, K. (2015k). *Mine'nin Arkadaşı*. (11. Basım). İstanbul: Erdem Çocuk Yayınevi.
- Tuğcu, K. (2015l). *Ninelerin Ninesi*. (11. Basım). İstanbul: Erdem Çocuk Yayınevi.
- Tuğcu, K. (2015m). *Sakat Çocuk*. (11. Basım). İstanbul: Erdem Çocuk Yayınevi.
- Tuğcu, K. (2015n). *Son Çocuk*. (11. Basım). İstanbul: Erdem Çocuk Yayınevi.
- Tuğcu, K. (2015o). *Şehir Çocuğu*. (11. Basım). İstanbul: Erdem Çocuk Yayınevi.
- Tuğcu, K. (2015ö). *Uğurlu Çocuk*. (11. Basım). İstanbul: Erdem Çocuk Yayınevi.
- Tuğcu, K. (2015p). *Ana Hakkı*. (11. Basım). İstanbul: Erdem Çocuk Yayınevi.
- Türk Dil Kurumu. (1998). *Türkçe Sözlük 1*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Türk Dil Kurumu. (2005). *Türkçe Sözlük*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Türkben, T. (2012). *Ömer Seyfettin hikâyelerinde söz varlığı* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Bozok Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yozgat.
- Ünalın, Ş. (2010). *Dil ve Kültür*. Ankara: Nobel yayınları.
- Vardar, B. (1980). *Dilbilim ve Dilbilgisi Terimleri Sözlüğü*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Vardar, B. (2002). *Açıklamalı Dilbilim Terimleri Sözlüğü*. İstanbul: Multilingual Yayınları.

EKLER

EK-1

SÖZ VARLIĞI UNSURLARININ HİKAYELERE DAĞILIMINI GÖSTEREN TABLOLAR

Tablo 25.

Atasözlerinin Hikâyelere Dağılımı

Atasözleri	Hikâye İsimleri																			
	AH	CB	ÇK1	ÇK2	ÇH	DT	DK	EBM	GK	GA	HD	İA	KB	MK	MA	NN	SK1	ŞÇ1	ŞÇ	UÇ
Aç koma arsız olur parasız koma hırsız olur									1											
Alet işler el övünür			1																	
Allaha can borcu var																1				
Atın ölümü arpadan olsun						2														
Bakarsan bağ olur bakmazsan dağ olur								1												1
Besle kargayı oysun gözünü					1													1		
Bol bol yiyen bel bel bakar																1				
Can boğazdan gelir						1														
Dağ dağa kavuşmaz insan insana kavuşur		1	1																	
Dinsizin hakkından imansız gelir						1														
Düşmez kalkmaz bir Allah							1			1		2								
Ekmek aslanın ağzında																			1	
El elden üstündür											1									
Ev alma komşu al																	1			
Hayır dile komşuna hayır gelsin başına																1				
İğreti ata binen tez iner										1										
İnsan doğduğu yerde değil doyduğu yerde yaşar																1				
Kendi düşen ağlamaz					1															
Keskin sirkenin zararı küpünedir																				1

Tablo 25'in devamıdır.

Kurt komşusunu yemez	1																					
Misafir umduğunu değil bulduğunu yer																						1
Öküz öldü ortaklık bozuldu				1																		
Ölenle ölünmez					1																	1
Sayılı gün çabuk geçer	1																					
Sürüden ayrılanı kurt kapar																						1
Yalancının mumu yatsıya kadar yanar																						1
Yalnızlık Allaha mahsustur																						1
Yavaş atın çiftesi pek olur																						1
Yılanın başı küçükken ezilir																						1

Tablo 26.

Deyimlerin Hikâyelere Dağılımı

Deyimler	Hikâye İsimleri																					
	AH	CB	ÇK1	ÇK2	ÇH	DT	DK	EBM	GK	GA	HD	İA	KB	MK	MA	NN	SK1	SÇ1	ŞÇ	UÇ		
Açığa vurmak						1																
Adam etmeye çalışmak	1																					
Ağırdan satmak		1																				
Ağır gelmek																						1
Ağızdan ağıza dolaşmak															1							
Ağız kokusunu çekmek	1																					
Ağzı açık kalmak			1	2																	1	
Ağzına geleni söylemek				1							2					1						
Ağzından kaçırarak																						1
Ağzını açmak										1												
Ağzını aramak	2				1																	
Ağzını bozmak											1											
Ağzının tadı kaçmak				1								1									1	

Tablo 26'nın devamıdır.

Ağzının tadını bilmek													1	
Ağzını yırtmak														1
Ağızı sulanmak			1											
Ah etmek													1	
Ahı tutmak														1
Akıl danışmak													1	
Akıl etmek			2										2	
Akıl öğretmek													1	
Akıl vermek													1	
Akılı almamak														1
Akılı başına gelmek													2	1
Akılı başından gitmek													2	
Akılı başında olmak	1		2										1	1
Akılı bir karış havada olmak														1
Akılı ermek	1	1	1										1	1
Akılı ermemek			2										3	1
Akılı havada olmak													1	
Akılı işlemek													1	
Akılı kalmak	1												1	
Akılı karışmak														1
Aklına esmek														1
Aklına gelmek	3	1											1	1
Aklına getirmek													1	1
Aklına girmek													1	1
Aklına koymak														1
Aklına şaşmak														
Aklında kalmak														1
Aklından çıkmamak														1
Aklından geçirmek														
Aklından geçmek														1
Aklında tutmak														1
Aklımı başına almak	1												1	4
Aklımı başına toplamak													3	
Aklımı kaçırmak														1
Aklımı karıştırmak														1

Tablo 26'nın devamıdır.

Aklını yitirmek																					2			
Aklı yerinde olmamak																								
Alay etmek																								
Alı koymak																								
Allahın bir lütfu olmak																								
Allah ne veriyse																								
Allah seni bildiği gibi yapsın																								
Altında kalmak																								
Alttan almak																								
Arası açılmak																								
Araya girmek																								
Aşık atmak																								
Aşına olmak																								
Avare olmak																								
Avazı çıkmak																								
Avazı çıktığı kadar bağırmak																								
Avcunun içinde olmak																								
Ayağını kaydırmak																								
Ayağını kesmek																								
Ayağının altına almak																								
Ayak altına almak																								
Ayak altında dolaşmak																								
Ayak bağı olmak																								
Ayak uydurmak																								
Bağırına basmak																								
Bağrı yanmak																								
Baş çıkarak																								
Baş etmek																								
Baş boş bırakmak																								
Baş derde girmek																								
Baş dertte olmak																								
Baş göğze ermek																								
Başına bela olmak																								
Başına dert açmak																								
Başına dert almak																								

Tablo 26'nın devamıdır.

Başına dert olmak				1		1	1						
Başına devlet kuşu konmak	1												
Başına güneş geçmek												1	
Başına iş açmak				1				1	1				
Başına kakmak										1			
Başına musallat olmak												1	
Başına yıkılmak													1
Başında derdi olmak									1				
Başında kavak yelleri esmek									1				
Başından aşağı kaynar sular dökülmek				1									
Başından atmak									1			1	
başından çekilmek													1
Başından savmak				1									
Başını belaya sokmak									1				
Başını derde sokmak								1	1		2	2	
Başının altından çıkmak									1				
Başının çaresine bakmak	1	1											
Başını okşamak		1											1
Başı sıkılmak										1			
Başı sıkışmak									1				2
Baş kaldırmak												1	
Baş sallamak													1
Beti bereketi kaçmak										1			
Bir ayağı çukurda olmak	1												
Bir baltaya sap olmak											1		
Bir başına kalmak												1	
Bir dediğini iki etmemek	1					1						3	
Bir deri bir kemik kalmak											2		
Bir işte parmağı olmak												1	
Bir kaşık suda boğmak									1			2	1
Birlik olmak												1	
Bir yastıkta kocamak													1
Boş bulunmak						1							
Boynuz kulağı geçer	1												
Burnundan getirmek													1

Tablo 26'nın devamıdır.

Burnunda tütme										1									
Burnunun ucunu görmemek																1			
Burnunu sokmak																		1	
Burnu sürtülmek										1									
Burun buruna gelmek					1														
Can atmak					1														
Cana yakın olmak										1									1
Can bulmak								1											
Can çekişmek										1									
Canı burnunda olmak																		1	
Canı çıkmak	1																		
Canına bakmak										1									1
Canına can katmak					1														
Canına minnet olmak					1					1									
Canına yetmek									1										1
Canına göz dikmek																		1	
Canını dişine takmak																			1
Canını sıkamak	3	1			1					2		1	1			1	1		1
Canını yakmak					1	1				1	1								
Canı sıkılmak		2	1		1	7	2			1	1	1	2	1	1	2	1	1	3
Canı tatlı olmak										1									
Canı yanmak					1											2		1	
Can kulağı ile dinlemek					1														
Canla başla çalışmak							1												1
Can vermek									1	2									
Can yoldaşı olmak																		3	1
Çaresine bakmak																		1	
Çaresiz kalmak																			1
Çekilip gitmek						1													
Çene çalmak											1	1							1
Çıkar yol göstermek																			1
Çile çekmek																2			
Çileden çıkmak																1			
Derdine care olmak																1			
Derdine yanmak	2																		

Tablo 26'nın devamıdır.

Dert yanmak								1						1	
Dik dik bakmak									1						
Dikkat çekmek														1	
Dikkatini çekmek							1							1	1
Dil dökmek									1						
Dile düşmek								1							
Diline dolamak								1							
Dilinin altında bir şey olmak													1		
Dilini tutmak									1						
Dili tutulmak														1	
Dili varmamak			1												
Dinden imandan çıkmak													1		
Dirsek çürütme														1	
Diş bilemek														2	
Dişini sıkmak			1												
Dişini tırnağına takmak														1	
Dört ayak üstüne düşmek									1						
Dünya başına yıkılmak													1		
Dünyadan çekilmek														1	
Dünyadan göç etmek														1	
Dünyanın kaç bucak olduğunu göstermek										1					
Dünyası değişmek															1
Dünyasını şaşırma														1	
Dünyasını şaşmak														1	
Dünyaya gelmek		1	1							1			1	8	2
Dünyaya getirmek	1									1	1		2	1	1
Dünyaya kazık çakmak														1	
Dünyayı anlamak															1
Düşeni kaldırmak															1
Ekmek elden su gölden														1	
El açmak														1	
El atmak														1	
El ayak çekilmek													3	3	
Ele geçirmek														1	1
Eli açık olmak														1	

Tablo 26'nın devamıdır.

Eli ağır olmak					1				
Eli ayağı olmak							1		
Eli ayağı tutmak				1					
Eli boş dönmek				1					1
Eli dar olmak									1
Eli kolu tutmak		1							
Elinde kalmak					1				
Elinden geleni ardına koymak	1								
Elinden geleni yapmak								1	
Elinden iş gelmek			2					2	
Eline yapışmak								1	
Elini çabuk tutmak			1						
Elini çekmek								1	
Elini eteğini çekmek		1			1				1
Elini eteğini öpmek						1			
Elini sıcak sudan soğuk suya sokmamak							1		
Elini sürmek									1
Elini uzatmak					1				
Eli sıkı olmak	1		1		1				
El koymak								1	2
El sürmemek						1			
El üstünde tutmak		1							
Emanet etmek							1		
Emek vermek								1	
Engel olmak									1
Etkisi altına almak						1	1		
Feda etmek					1				
Feleğin çemberinden geçmek		1							
Fikrini almak					1				
Garanti altına almak	1								
Gayrete gelmek							1		
Geride bırakmak					1				
Geride kalmak									1
Geri kalmak									2
Geri kalmamak									1

Tablo 26'nın devamıdır.

Gölge düşürmek										1	
Gönlünü almak	1	1		1	1	1					1
Gönlü razı olmamak							1				
Gönlü zengin olmak						1					
Gönlü eğlendirmek									1		1
Görmezden gelmek						1					
Göz açtırmak	1										
Göz açtırmamak	1							1			
Göz altına almak						1					
Göz atmak					1	1	1	1	1		
Gözcülük etmek									1		
Gözden çıkarmak		1					1				
Gözden düşmek					1						
Gözden geçirmek			1		1						
Gözden kaybolmak		1									
Göz dikmek				1	1					8	
Göz doldurmak									1		
Göze batmak			1								
Göz göze gelmek				1							
Göz hapsinde olmak						1					
Göz koymak									1		
Göz kulak olmak				2				2			1
Gözleri dolmak							2				
Gözleri kan çanağına dönmek									1		
Gözleri kapanmak											1
Gözlerini dikmek			1								
Gözlerinin içi gülmek											1
Gözleri yaşarmak											1
Gözü açık gitmek		1		1	1						
Gözü açılmak	1										
Gözü arkada kalmak			1		1					1	
Gözü doymak										1	
Gözü dönmek							1		1		
Gözü gibi bakmak									1		
Gözü gönlü açılmak				1							

Tablo 26'nın devamıdır.

Gözü kalmak									2
Gözü kararmak				2					
Gözü kör olasıcı									1
Gözüne dizine durmak								3	
Gözüne girmek					1				2
Gözüne kestirmek		3							1
Gözüne uyku girmemek									1
Gözünü ayırmamak									
Gözünü dikmek									
Gözünü kaçırmak				1					
Gözünün önünden ayırmamak									
Gözünün önünden gitmemek									1
Gözünün önüne gelmek									
Gözünün önüne getirmek		1							
Gözünü seveyim									
Gözü olmak									
Gözü tok olmak									
Gözü tutmak									
Gözü tutmamak									
Gözü üstünde olmak									
Gözü üzerinde olmak									
Göz yummak									
Gücü kuvveti yerinde olmak									
Gücüne gitmek									
Gücü yetmek									
Güçlük çekmek									
Güçlük çıkarmak									
Güle oynaya gitmek									
Günahı boynuna									
Gün görmek									
Güven vermek									
Haber almak									
Haber getirmek									
Haber göndermek									
Haber salmak									

Tablo 26'nın devamıdır.

Haber vermek			5				1		5		2		3	1	2	1		1
Haber yollamak									1				1					
Hakikati görmek																	1	
Hak vermek																	1	1
Hale yola koymak													1					
Hal hatır sormak									1									1
Halini hatrını sormak										1						1		1
Hali vakti yerinde olmak									1	1						1		1
Har vurup harman savurmak																1		
Hasret çekmek																	1	
Hatırı sayılmak																		1
Hatrını saymak									1							1		2
Hatrını sormak									1									
Hava çalmak																		1
Hayal kırıklığına uğramak										1								
Hayata dönmek																		1
Hayata gözlerini yummak		1																
Hayatı değişmek																	1	
Hayatın dışına çıkmak																		1
Hayatını kazanmak																	1	1
Hayatını yaşamak																		1
Hayatı zindan etmek										1								
Hayır gelmemek		2																
Hayran kalmak																	1	
Hayran olmak																		1
Hayret etmek																		
Hayrı olmamak																		
Helak olmak																		1
Himayesi altına almak																		1
Hoşuna gitmek																		1
Hükmü olmamak																		1
Islah etmek																		1
İç çekmek		4	4	3	1		4	3	4	1		2		1	2	2	1	2
İçi acımak																		1
İçi açılmak																		1

Tablo 26'nın devamıdır.

İçi geçmek				1	1				1			1
İçi içine sığmamak								1				
İçine doğmak												2
İçine kapanmak					1					1		1
İçine sinmemek			1									
İçi parçalanmak											1	
İçi rahat etmek					1					1		
İçi rahat etmemek												
İçi sıkılmak	1											
İçi sızlamak											1	
İçi titremek					1							1
İçi yanmak						1						
İdare etmek							1	1		1		3
İflah olmamak			1									
İftira etmek								2				
İki ateş arasında kalmak									1			
İki dudağının arasında olmak					1							
İki göz iki çeşme ağlamak	1									1		
İki yakası bir araya gelmemek											2	
İkram etmek									1			
İleri geri konuşmak											1	
İlgisini kesmek												1
İliğini kurutmak										1		
İlk göz ağrısı olmak												1
İmdadına yetişmek							1					
İncileri dökülmek									1			
İpini koparmak										1		
İpsiz sapsiz olmak											1	
İş birliği yapmak												1
İşe bakmak												1
İşe yaramak												2
İş görmek									1	1		
İş görmez olmak											1	
İşi başından aşkın olmak					1							
İşi başından aşmak												1

Tablo 26'nın devamıdır.

İşi eline almak																							1	
İşine gelmek																							1	
İşin içinden çıkmak																							1	
İşini görmek																							1	
İşin ucundan tutmak							1	1																
İş işten geçmek																								1
İşi yoluna koymak		1																					1	
İş tutmak								1															1	1
İyi gözle bakmamak																1								
İzini kaybetmek																								1
Kafası bozulmak																								1
Kafası karışmak																								1
Kafasını kurcalamak								1																
Kafese koymak																								1
Kahrını çekmek		1						2	2														1	1
Kalbi kırılmak								1																
Kalbini kırmak																							1	1
Kanını emmek																								1
Kanter içinde kalmak								1																
Kapı kapı dolaşmak																							1	
Kapısını çalmak																								1
Karnı tok sırtı pek olmak																							1	
Karşı gelmek																								2
Kaşlarını çatmak																								1
Kaş yapayım darken göz çıkarmak		2																					2	1
Kemikleri sızlamak																							1	
Kendi haline bırakmak																							1	
Kendi işini kendi görmek									1															
Kendini ağırdan satmak																							1	
Kendini fasulye gibini metten saymak																								1
Kendi yağıyla kavrulmak																							1	
Kısmet etmek																								1
Kısmeti çıkmak		1	1																					1
Kısmet olmak																								1
Kıtlıktan çıkmış gibi yemek																								1

Tablo 26'nın devamıdır.

Kıyameti koparmak			1																1
Kıyamet koparmak									1										
Kıyamet kopmak										1									
Kıyıda köşede kalmak																			1
Kıymetini bilmek			1																
Kimi kimsesi olmamak																			1
Koyup gelmek																			1
Köşe bucağın saklanması																			1
Köşeye çekilmek																			1
Kulağı delik olmak																			1
Kulağına gelmek										1									1
Kulağına gitmek																			1
Kulağını açmak																			1
Kulak asmak																			1
Kulaktan kulağa																			1
Kulak vermek																			1
Kuşku duymak																			1
Kuşkuya düşmek																			1
Küçük görmek																			1
Lafa dalmak																			1
Laf altında kalmak																			1
Laf atmak																			1
Lafa tutmak																			1
Laf etmek																			1
Laf getirmek																			1
Lafı dolandırmak																			1
Lafını kesmek																			1
Layık görmek																			1
Mahcup duruma düşmek																			1
Mani olmak																			1
Medet ummak																			1
Memnun kalmak																			1
Memnun olmak																			1
Meydan vermek																			2
Minnehten uzaklaşmak																			1

Tablo 26'nın devamıdır.

Minnettar kalmak									1											
Mirasa konmak																				1
Muamele görmek																				1
Muhafaza altına almak																				1
Muradına ermek														1						1
Musallat olmak															1					
Nefes almak																				1
Nefes nefese kalmak																				1 1
Niyeti olmak																				1
Nur içinde yatsın																				2
O kapı senin bu kapı benim gezmek																				1
Omuz silkemek																				1
On parmağında on marifet olmak								2												
Ortada kalmak																				1
Ortadan kaldırmak																				2
Ortadan kaybolmak																				1 1
Ortaya çıkarmak																				1
Öğüt vermek		1																		2
Ön ayak olmak																				1
Öteki dünyaya göçetmek																				1
Para etmemek																				1
Para koparmak																				1
Peşinde koşmak																				1
Rahata ermek																				1
Rahata kavuşmak																				1
Rahat bırakmak																				2
Rahat bir nefes almak																				1 1 1 1 2
Rahatı kaçmak																				2
Rahatsız etmek																				1
Rahat vermek																				1
Rahat yüzü görmek		1																		
Rahat yüzü görmemek																				1
Razı olmak																				2 1 1 1
Ruhunu teslim etmek																				1 1
Sağır kulağına kurşun																				1

Tablo 26'nın devamıdır.

Sağı solu belli olmamak										1
Sefalet çekmek									2	
Selamı sabahı kesmek									1	
Sermayeyi kediye yüklemek									1	
Ses çıkarmak										1
Ses çıkartmak									1	1
Ses çıkartmamak			1						1	1
Ses etmemek			1							1
Sesi çıkmamak										1
Sesi solluğu çıkmamak										1
Seyirci kalmak					1					
Sıkıntı çekmek					1				1	1
Sıkıntı duymak										5
Sıkıntı vermek									1	
Sırt çevirmek					1					
Sırtını çevirmek										1
Sızıp kalmak					1					
Silip süpürmek									1	1
Sinekten yağ çıkarmak					2					
Soluğu yetmemek										1
Soluk almak										1
Soluk soluğa kalmak			1						1	1
Son arzusunu yerine getirmek										1
Sorguya çekmek					1					
Soyunup dökünmek										1
Söz dinlemek										1
Söz etmek					1				2	1
Söz etmemek					1					5
Söz geçirememek									2	
Sözünü geçmek					1					1
Sözünde durmak					1					
sözünü yutmak										1
Suratını ekşitmek										1
Suyuna gitmek									1	
Suyunu çekmek										1

Tablo 26'nın devamıdır.

Şeytana uymak									1											
Şeytan kulağına kurşun				1																
Şuurunu kaybetmek									1											
Tabana kuvvet koşmak										1										
Tadı kaçmak																				1
Taş üstünde taş bırakmamak																				1
Taş üstünde taş koymamak																				1
Tedirgin olmak																				1
Tehdit etmek								1												
Tebih etmek	1	1	1	3					3			2			1	2				
Temize çıkmak																				1
Terbiye vermek																				2
Teselli etmek												1								
Tok gözlü olmak				2				1		1										
Toz kondurmamak										1										
Tozu dumana katmak																				1
Uçan kuşu borcu olmak																				1
Uğurlu gelmek																				1
Uykuya dalmak																				1
Ümide kapılmak												1								
Ümidi kalmamak												1								
Ümidi kesmek				1				1												1
Ümidini kaybetmek												1								
Ümidini kesmek								1		1	1									
Ümidini kırmak																				1
Ümit beslemek										1										
Ümit etmek													1							
Ümit vermek								1				1								
Ün salmak												1								
Üstesinden gelmek																				1
Üstüne düşmek																			1	
Üstüne gelmek				1																1
Üstüne gitmek										1										
Üstüne varmak									1											
Üzerinde durmak																				1

Tablo 26'nın devamıdır.

Üzerine ağırlık çökmek						1			
Üzerine almak									1
Üzerine titremek				1		1		1	
Vakit geçirmek		2		1					1
Vakit kaybetmek							1		
Varını yoğunu yatırmak				1					
Veda etmek						1			
Vurup kafayı yatmak								1	
Yaka paça getirmek						1			
Yakasını bırakmamak						1			
Yaka silmek	1		2			1			
Yan bakmak					1				
Yan gelip yatmak									1
Yan gözle bakmak						1	2		
Yan yan bakmak		1		1			1		
Yerin dibine batmak								1	
Yerini doldurmak									1
Yerini tutmak								1	1
Yerini yadırgamak									1
Yola koyulmak	1	2							
Yol almak									1
Yol göstermek								1	1
Yollara düşmek	1				1				
Yoluna koymak								1	1
Yolunu tutmak		1		1	1	1	2	2	
Yol yordam bilmek					1				
Yorgun düşmek							1		
Yuvasını yıkmak							1		
Yuvası yıkılmak	1					1			
Yuva yıkmak	1								
Yük olmak		1							1
Yükü omzunda taşımak								1	
Yüreğine inmek			1						
Yüz çevirmek							1		
Yüzü gözü toz toprak içinde kalmak						1			

Tablo 26'nın devamıdır.

Yüzü kızarmak										1
Yüzüne gözüne bulaştırmak										1
Yüzüne gülmek										1
Yüzünü güldürmek				1						1
Yüzünü şeytan görsün										1
Yüz üstü bırakmak									1	
Yüz üstü kalmak			1							
Yüz vermek				1					1	
Yüz vermemek				1						
Zaptetmek										1
Zil takıp oynamak										1
Ziyan etmek				1						
Zoruna gitmek										1

Tablo 27.

İkilemelerin Hikâyelere Dağılımı

İkilemeler	Hikâye İsimleri																			
	AH	CB	ÇK1	ÇK2	ÇH	DT	DK	EBM	GK	GA	HD	İA	KB	MK	MA	NN	SK1	SÇ1	ŞÇ	UÇ
	<i>f</i>																			
Abur cubur	1																			1
Acı acı														2						
Açar açmaz														1	1					
Ağır ağır							4				1		1		2	2				
Ağlaya ağlaya		1						1												
Ağrı sızı																				1
Aksi aksi						1														
Alım satım																		3		
Alıp satmak																		2		
Allah Allah			1											1					1	
Allı güllü				1																
Alt alta															1					
Alt üst				1										1					1	
Anası babası																				1
Anlata anlata							1		1						1					1
Apar topar	1		1																	
Aralık aralık														1						
Ara sıra	3	3	2	1	1		5	1	1	1	1	1	4	1	1	1	1	2		2
Avaz avaz																			1	
Avuç avuç															1					
Ayrı ayrı		1				1		1					1	1	2			4	2	
Ayrık ayrık										1										
Azar azar								1	1											
Az çok															1					
Bağıra bağıra															1					
Bağıra çağıra												1								
Bağırır bağırır		1																		
Baka baka						3														
Bakar bakmaz							1		1			1								

Tablo 27'nin devamıdır.

Bakkal çakkal										1								
Baktı baktı																		1
Basa basa																		1
Başka başka																		1
Bayıla bayıla																		2
Bazı bazı																		1
Bekle bekle																		1
Beklete beklete																		1
Bekleye bekleye																		1
Bembeyaz																		1
Beyaz beyaz																		1
Bıdır bıdır																		1
Biberli biberli																		1
Bir bir																		1
Birer birer																		1
Böl böl																		2
Boş boş																		1
Boy boy																		1
Boydan boya																		1
Bucak bucak																		1
Bula bula																		1
Burun buruna																		1
Büyük küçük																		1
Cır cır																		1
Cıvı cıvı																		1
Cık cık																		1
Çalar çalmaz																		1
Çanak çömlük																		1
Çat pat																		2
Çeke çeke																		1
Çer çöp																		1
Çeşit çeşit																		2
Çıkara çıkara																		2
Çıkar çıkmaz																		1
Çok çok																		1

Tablo 27'nin devamıdır.

Çoluk çocuk									1										1
Dalgın dalgın								1		1									1
Dangıl dungul								1											
Dayana dayana																			1
Delik deşik																			1
Demet demet			2																
Derinden derine																			1
Derli toplu																			1
Dilim dilim									1										
Dingil dingil																			1
Dinlene dinlene																			2
Dinleye dinleye																			1
Diri diri																			1
Doğru dürüst																			2
Dolup dolup																			1
Döke döke																			2
Done döne																			1
Döner dönmez																			1
Döve döve																			1
Dura dura																			1
Durup durup																			1
Düşe kalka																			1
Eğri büğrü																			1
Ekin ekin																			1
Ekşi ekşi																			1
Er geç																			1
Eş dost																			1
Ev bark																			1
Evil barklı																			1
Fakir fukara																			1
Falan filan																			1
Fena fena																			1
Garip garip																			1
Gece gündüz																			1
Geceli gündüzlü																			1

Tablo 27'nin devamıdır.

Geçer geçmez							1												
Geldi geleli			1																2
Gel gelelim																			1
Gel git																			1
Gelip gelip			2																
Gelip gidip							1												
Gelir gelmez					1			1	2	1		1			1				1
Geri geri														1					
Gez toz																			1
Gıcırcı gıcırcı													1						
Gide gele														1					
Gidip gelmek								1										1	
Gidip gidip									1										
Girer girmez												1	1						1
Girip çıkmak																			1
Giriş çıkış									1										
Giyim kuşam																			1
Gizli gizli			1				1							1					1
Gömüle gömüle							1												
Göre göre																			2
Görür görmez																			1
Gümbür gümbür								1											
Günden güne									1										1
Hadi hadi			1																
Hafif hafif													1						1
Hafta hafta																			1
Harıl harıl																			1
Hasta hasta														1					
Haydi haydi																			1
Hemen hemen			2			1		2		1	4	2	2		3	2		1	5
Hıçkır hıçkır																			1
Hık mık														1					
Hırtı pırtı						1													
Hızlı hızlı								1		1									1
Hoplama zıplama																			1

Tablo 27'nin devamıdır.

Iklaya sıklaya										1								
Islak ıslak																		1
İşıl işıl					1													
İç çekmek										2								
İç içe						1												1
İkişer ikişer										1								
İmalî imalî																1		
İnce ince					1					1	1		1					2
İne ine																		1
İnlete inlete																		1
İnleye sıklaya																		
İpsiz sapsız																		1
İri iri																		1
İrili ufaklı						1												
İsteksiz isteksiz																		
İster istemez																		1
İte kaka																		1
İtip kakmak																		
İtiş kakış											1							
İyiden iyiye																		1
İyi kötü																		1
Kaba saba																		1
Kaka kaka																		1
Kala kala																		1
Kalın kalın																		1
Kalkar kalkmaz																		1
Kapı kapı																		2
Kara kara																		1
Karı koca						1	3	1		2	1	1	2	2	1		1	6
Karış karış																		1
Kaşık kaşık																		1
Kat kat																		1
Kavga dövüş																		1
Kelime kelime																		2
Kent kent																		1

Tablo 27'nin devamıdır.

Ot ot		1																	
Öbek öbek													1						
Öksüre tıksıra											1								
Ölüp ölüp																1			
Ölür ölmez													1						
Öte beri																			
Öve öve																			1
Öyle öyle																	1		
Para pul							1	1											
Patlak matlak																			
Pat pat																			
Pencere pencere																			
Peş peşe																			
Pırl pırl																			
Pıtır pıtır																			
Renk renk																			
Sabah akşam																			
Sağa sola																			
Sağ sol																			
Sakin sakin																			
Sallaya sallaya																			
Sarılı bürülü																			
Sarmaş dolaş																			
Savura savura																			
Saya saya																			
Seke seke																			
Semt semt																			
Senli benli																			
Serin serin																			
Sesli sesli																			
Sessiz sedasız																			
Ses soluk																			
Seve seve																			
Sıcak sıcak																			
Sıka sıka																			

Tablo 27'nin devamıdır.

Sıkı sıkı			1				1							1			1	1	
Sık sık	7	8	1	3	6	7	5		3	1	3	5	4	2	1		5	12	2
Sımsıkı			1																1
Sıra sıra		1										1	1						
Sile sile											1								
Silip süpürmek											1								
Sinirli sinirli			1																
Sinsi sinsi									1	1									
Siyah beyaz	1																		
Soğuk soğuk																			1
Soğuta soğuta							1												
Sokak sokak				2						3				1		1			
Söke söke						1													
Söylene söylene				1										1					
Sulu sulu																			1
Süslü püslü	1																		
Şakır şakır												1							
Şangır şungur																		1	
Şaşkın şaşkın													1						
Şımarık şımarık	1																		
Şingir mıngır				1															
Şingir şingir																			
Şıp şıp			1																1
Şirret şirret												1							
Tabak çanak												1	1						
Takım takım							1										1	1	
Takıp takıştır									1										
Tane tane					1								1						1
Tasalı tasalı		2																	
Tatlı tatlı							1												
Taker teker																			1
Tek tek																			1
Tek tük										1									
Telaşlı telaşlı																			1
Temiz temiz																			1

Tablo 27'nin devamıdır.

Tertemiz																			1
Tıkır tıkır							1												1
Tıngır mıngır																		1	
Tın tın																			1
Tıs tıs																			1
Titrete titrete																			1
Titreye titreye																			1
Tuta tuta																			1
Ufaktan ufaktan																			1
Ufak tefek																			1
Ufak ufak																			1
Uğraya uğraya																			1
Uslu uslu																			1
Usul usul																			1
Utana sıkıla																			1
Uzaktan uzağa																			2
Uzak uzak																			1
Uzun uzun																			1
Üst baş																			1
Üst üste																			1
Vah vah																			1
Vakit vakit																			1
Var yok																			1
Vere vere																			1
Yaka paça																			1
Yalvara yalvara																			1
Yana yana																			1
Yanık yanık																			1
Yan yan																			1
Yapa yapa																			1
Yapıp yapıp																			1
Yarım yamalak																			1
Yaşlı başlı																			1
Yavaştan yavaştan																			1
Yavaş yavaş																			1

Tablo 28.

İlişki sözlerin Hikâyelere Dağılımı

İlişki Sözler	Hikâye İsimleri																			
	AH	CB	ÇK1	ÇK2	ÇH	DT	DK	EBM	GK	GA	HD	İA	KB	MK	MA	NN	SK1	SÇ1	ŞÇ	UÇ
	<i>f</i>																			
Aferin	1			2			1		1		1			1		1				
Affedersiniz														1						
Afiyet olsun			6								1									
Ağzına sağlık			1																	
Aleyküm selam			3																	
Allah acısın																		1		
Allaha emanet ol												1								
Allaha ısmarladık			2		1			1					2	3						
Allaha şükür																		1		1
Allaha şükürler olsun		1														1				
Allah bağışlasın		1	1		1				1						1					
Allah bildiği gibi yapsın	1						1	1				1		1		1				1
Allah bilir	1					1								1					1	
Allah bir yastıkta kocatsın		1																		
Allah büyük																1				1
Allah devlete zeval vermesin			1																	
Allah gecinden versin									1									1		
Allah gönlüne göre versin				1																
Allahın belası									1											
Allahın emri	1																		1	
Allahını seversen								3							2	1				1
Allahın izni ile																			1	
Allahın sevgili kulu																				1
Allah ısmarladık																				
Allah kahretsin														1		1				
Allah kısmet ederse										1										
Allah kolaylık versin													1					1		
Allah korusun		1					1													
Allah mübarek etsin		2																		

Tablo 28'in devamıdır.

Allah nasip ederse	1																				
Allah nazardan saklasın																					
Allah ömür versin	1																				
Allah rahatlık versin	2																				
Allah rahmet eylesin	1																				
Allah razı olsun	1	2	1	1	1			1	2	2	4	2	5	2	1						
Allah selamet versin	1																				
Allah seni bildiği gibi yapsın																					
Allah taksiratını affetsin																					
Allah yardımcımız olsun																					
Allah yardımcınız olsun	1																				
Allah yardımcısı olsun																					
Allah yardım etsin	1																				
Allah bilir																					
Arz ederim																					
Aşk olsun																					
Başınız sağ olsun	1																				
Başın sağ olsun	1																				
Baş üstüne	1																				
Bayramınız mübarek olsun																					
Buyrun	1	1		2	2		4	5		1	1		1	3		1	2		4	1	
Buyur		1	1	1				3			4		1	1		1	1		4		2
Buyurun	6																				
Canın sağ olsun																					
Defol	1																				
Destur	1																				
Durağı cennet olsun	1																				
Elhamdülillah																					
Eline sağlık	1																				
Emrederim																					
Emredersiniz	8																				
Emret	1																				
Eyvallah	1																				
Fesüphanallah	1																				
Geçmiş olsun	1																				

Tablo 28'in devamıdır.

Görüşürüz													2					
Gözün aydın			1															1
Güle güle			3					1	1	1								1
Güle güle giy				1														
Günahı boynuna						1												
Hamdolsun			2	2			2			1	1	2	1	1				
Haydi yallah																		
Hayırlı olsun																		1
Hayrola			1		1						3	1					1	1
Hay yaşa																		
Helal et																		
Helal olsun					1		1				1							
Hoş bulduk																		1
Hoş geldin			1				2											1
Hoş geldiniz		1	1			1					1							
İki gözüm Allahım																		1
İmdat									1									
İnşallah	1	2	5	1			1	4		1	3	1	3	1	3	2		6
İstirham ederim													1					
İyi günler								2										1
Kendine iyi bak	1												1					
Kolay gelsin			1								1							
Kusura bakma	1		1								2							1
Kusura bakmayın				1								1						2
Lütfen													2					
Maşallah			1	1	3				1		1		1	2	1	1	1	2
Nihayet																		1
Nur içinde yatsın									1									2
Ocağınız batsın	1																	
Oh olsun							1											
Ömrüne bereket														1		2		2
Ömrünüze bereket																	1	
Özür dilerim					1								1	2				
Rica ederim			1		3		1	4	1	1		3	10	4	2		5	
Ruhu şad olsun																		1

Tablo 28'in devamıdır.

Sağ ol	3	3	3	3	2	2	2	5	1	4	2	4	1	1	4
Sefa geldiniz		1													
Selamünaleyküm		2													
Süphanallah				1											
Şeref verdiniz								1							
Şükür									1				1	1	
Şükürler olsun	1				1										1
Tanrıya bin şükür			1												
Tebrik ederim															1
Teşekkür ederim	2	1	2	3	11	1	1	2	1	16	1	1	1	6	2
Teşekkürler													1	1	
Uğurlu olsun	1							1							
Üstüne bereket							1								
Yazıklar olsun													1		
Ziyade olsun					1										

Tablo 29.

Hitap ve Ünlemlere Ait İfadelerin Hikâyelere Dağılımı

Hitap ve Ünlemler	Hikâye İsimleri																			
	AH	CB	ÇK1	ÇK2	ÇH	DT	DK	EBM	GK	GA	HD	İA	KB	MK	MA	NN	SK1	SÇ1	ŞÇ	UÇ
	<i>f</i>																			
Ağa	5					96									1					18
Ağabey													5							
Anca													6		2					
Bey		47	12	5	98		37	11	23	11	13	3	143	34	9	13	40	89	1	68
Beyefendi				1	13			1					22	12	5		1	67		
Beyim																	1			
Efendi	5	19		31	32				29	9	27	77	75	2	92	11	23	52	54	
Efendim	1		1												1					
Hanım	15	39	4	11	71		58	9	63	77	9	74	85	123	32	23	33	47	15	47
Hanımanne																				1
Hanımfendi	12		7	3	60		1		4	29			14	7			3	21		
Hoppala																1				
Kahya		2																		
Kalfa			3										17	89						
Kaptan							3													
Of													1							
Oh			1	1			1													
Ohh																				
Paşa			15																	
Reis					2		19	41												
Teyze															2					18
Usta			86																	
Vah	1										1									
Vay											1		1							
Vay vay vay							1													

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Adı Soyadı : Burak ORUÇ

Doğum Yeri ve Tarihi : Turhal 1993

Eğitim Durumu

Lisans Öğrenimi : Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sınıf Öğretmenliği

Yüksek Lisans Öğrenimi : Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi İlköğretim Ana Bilim Dalı, Sınıf Öğretmenliği Tezli Yüksek Lisans Programı

Bildiği Yabancı Diller :

Bilimsel Faaliyetleri :

İş Deneyimi

Stajlar : Özboyacı İlkokulu Burdur

Projeler : -

Çalıştığı Kurumlar : Özboyacı İlkokulu Burdur , Şehit Adem Serin İlkokulu Gaziantep

İletişim

E-Posta Adresi : burinyo@gmail.com

Tarih